

ORTAÖĞRETİM

SOSYAL ETKİNLİK

ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI

YAZARLAR

Hatice ÖZEKİN

İpek ÖLMEZ

Serap TAMAY TEZCAN

HAZIRLAYANLAR

DİL UZMANI

Eflak MALGACA VARGEL

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI

Fulya GÜLAY

ÖLÇME DEĞERLENDİRME UZMANI

Zekeriya ALTINTAŐ

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA UZMANI

Sinem BİLGİN

GÖRSEL TASARIM UZMANI

Aysun ÖZDURAKOĞLU

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

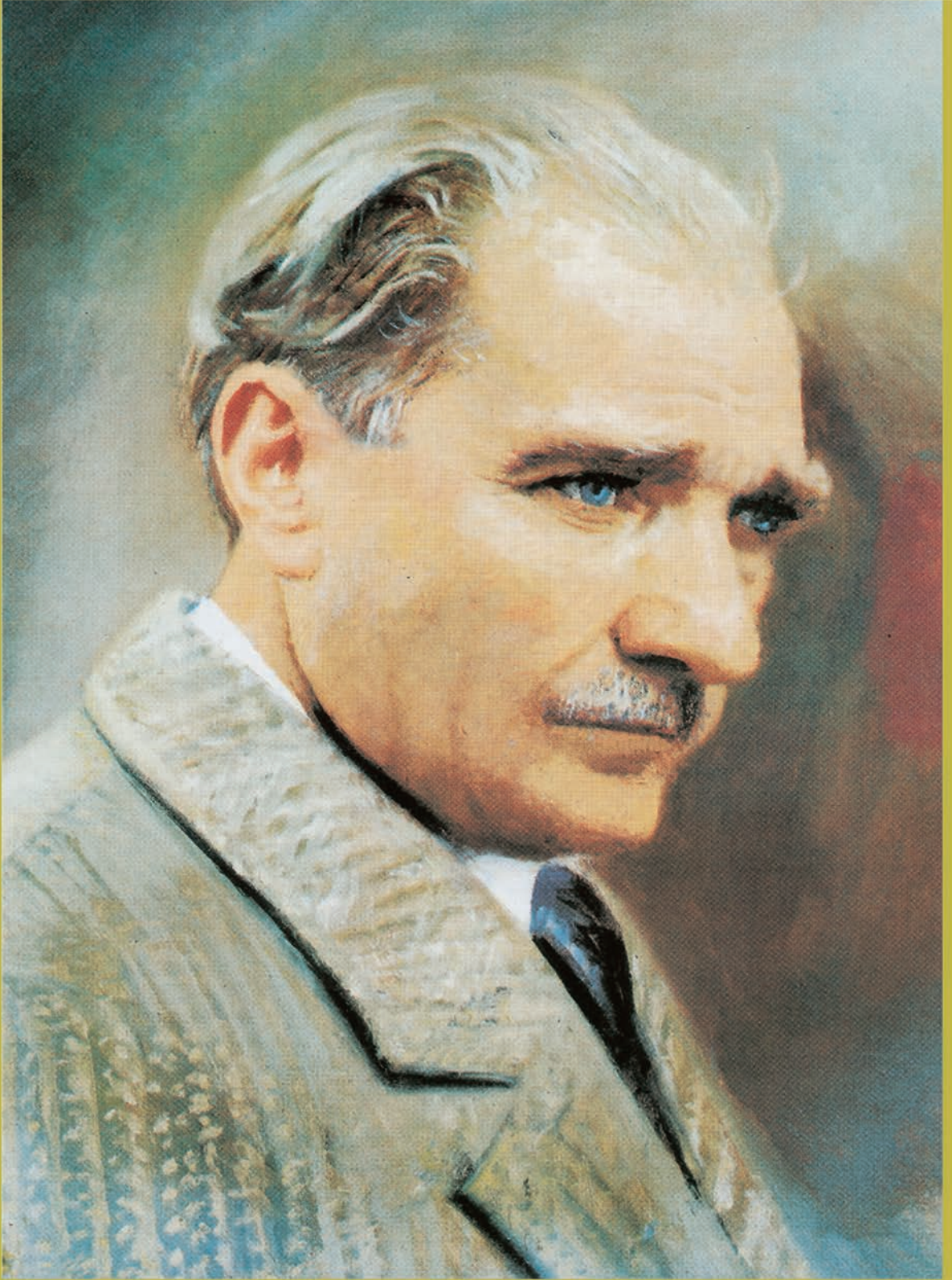
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

SOSYAL ETKİNLİK DERSİ YILLIK PLANI.....	9
ORGANİZASYON ŞEMASI.....	21
GİRİŞ.....	23
1. SOSYAL DUYARLILIK.....	29
1. BİREY, AİLE VE TOPLUM.....	30
Ailede İletişim.....	32
Araştırıyorum.....	32
Benim Sloganım.....	34
Performans Görevi-Röportaj.....	35
Duyarlılık, Hoşgörü ve Empati Konulu Ödüllü Hikâye Yarışması.....	35
2. GRUP İÇİ İLETİŞİM.....	37
Tartışıyorum.....	39
Soruyorum.....	39
Performans Görevi-Bizim Takımın Hikâyesi.....	40
Performans Görevi-Sivil Toplum Kuruluşlarını Araştırıyorum.....	44
3. TOPLUM HİZMETİNDE GÖNÜLLÜ OLMAK.....	46
Toplum Hizmeti Çalışmaları Uygulama Planı.....	47
Sivil Toplum Kuruluşları Ne Yapar?.....	48
Gönüllü Oluyorum.....	50
Toplum Hizmeti Çalışma Alanını Belirleme Formu.....	51
Proje-Paylaşıyorum.....	52
Öğrencilerin Kurum ve Kuruluşlarda Yapabilecekleri Çalışmalar.....	53
Proje - İnternet Sitesi Oluşturma.....	54
Birlikte Kuralım.....	55
Soruyorum.....	57
Performans Görevi-Yardımseverler.....	57
Seni Anlıyorum.....	61
Proje-Bilgilendiriyorum.....	61
Çözüyorum.....	63
Eğer Yetkili Olsaydım.....	63
Sosyal Etkinlik Tartışma Panosu Hazırlama.....	63
2. ÇEVRE VE DOĞA.....	67
1.ÇEVRE VE SAĞLIK.....	68
Performans Görevi-Çevre Sorunları.....	70
Çevre ve Sağlık.....	70
Çevre Sorunlarını Çözüyorum.....	73
Performans Görevi-Araştırıyorum.....	73
2. ÇEVRE SORUNLARI.....	76
Ne?-Neden?-Nasıl?.....	77
Araştırıyorum-Bilgilendiriyorum.....	78
Çevre Kirliliği ve Sağlık.....	81
“Doğaya Saygı Duyuyorum” Slogan Yarışması.....	82
3. ÇEVREYİ KORUMA.....	84
Çevre Örgütümü Kuruyorum.....	86
Çevremi Koruyorum.....	86
Plastik Poşetlere Son.....	89
İnceliyorum.....	89
Koruyorum.....	91
Belgesel Film Çekiyorum.....	92

4. ÇEVREYİ GÜZELLEŞTİRME	95
Benim Okulum.....	96
Proje-KampanyaDüzenliyorum.....	97
Proje-ÇevreGünleri.....	97
Çevremi Güzelleştiriyorum.....	99
5.ÇEVRECİOLMAK	101
“Ekolojik Ayak İzi”ni Biliyorum.....	103
Düşünüp-Yazıyorum.....	103
Anket Yapıyorum.....	106
Proje-Çevre Temizliği Gözlem Gezileri.....	107
Söz Veriyorum.....	109
3. KÜLTÜR VE SANAT	111
1. KÜLTÜR VE SANATIN GEREKLİLİĞİ	112
Kavram Haritası Hazırlıyorum.....	114
Kültür ve Sanatı Önemi.....	114
Güzel Bir Dünya İstiyorum.....	117
Performans Görevi-Anket Hazırlıyorum.....	117
2. ÇEVREMİN FARKINDAYIM	120
Geziyorum.....	122
Yaşadığım Kenti Tanıtıyorum.....	122
Doğal Dengeyi Koruyorum.....	123
“Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum. Çünkü...”.....	125
3. KÜLTÜR VE SANAT YANSIMALARI	127
Performans Görevi-Yöresel Kültürü ve Sanat Eserlerini Koruyorum.....	129
Proje-Okul Müzesi.....	129
Geleneklerimi Biliyorum.....	131
Dilimi Koruyorum.....	132
Performans Görevi-Penceremden Ne Görüyorum?.....	132
Saygı Duyuyorum.....	133
Proje-Kültür ve Sanat Köşesi Hazırlıyorum.....	134
Performans Görevi-Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum.....	135
Türkiye Kültür ve Sanat Haritası Hazırlıyorum.....	136
Proje-Uçurtma Şenliği.....	136
4. ULUSAL GURUR VE SEVINÇ BİRLİĞİ	138
Tören ve Anma Günlerine Katılıyorum.....	139
Saygıyla Anıyorum.....	140
Mustafa Kemal Atatürk Soruyor.....	142
Mustafa Kemal Atatürk’ün Kültür ve Sanata Verdiği Önemi Biliyorum.....	143
Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği.....	145
Millî Eğitim Bakanlığı Okul Müzeleri Yönergesi.....	158
Ulusal ve Resmi Bayramlar İle Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliği.....	163
Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi.....	170
Formlar.....	173
Sosyal Etkinlik Ürün Dosyam.....	200
Öneri Kutusu.....	211
Terimler Sözlüğü.....	212
Kaynakça.....	213
Görsel Kaynakça.....	213

ORTAÖĞRETİM SOSYAL ETKİNLİK DERSİ YILLIK PLANI

1. ÖĞRENME ALANI: SOSYAL DUYARLILIK

AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
EYLÜL	3	2		1. Birey, aile ve toplum ilişkilerinin önemini açıklar.	<ul style="list-style-type: none"> Ailede iletişim Araştırıyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme	Felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler		[1] Toplum hizmetinde birey, aile, toplum ilişkisi ve toplumsal değerlerin önemi vurgulanır.	Grup Değerlendirme Formu
	4	2	1. Birey, Aile ve Toplum	2 Sosyal değerler ve dayanışmanın önemini fark eder. 3. Gelişen toplumlarda toplumsal duyarlılığın önemini fark eder.	<ul style="list-style-type: none"> Benim Sloganım Duyarlılık, Farklılıklara Saygı ve Empati Konulu Ödüllü Hikâye Yarışması 	Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, aktif öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, bağımsız öğrenme	internet, toplumsal duyarlılığın konu edildiği kitaplar, kişisel gelişimle ilgili kitaplar, felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler	Röportaj (Performans görevi)	[1] Sosyal değerler içersinde; farklılıklara saygı, empati, ahlâk, paylaşma, dayanışma, yardımseverlik vb. kavramlar vurgulanır (Kazanım 2). [1] Başkalarının ihtiyaçlarına yönelik duyarlılığın önemi vurgulanır (Kazanım 3). [1] Yabancılaşma kavramı vurgulanır (Kazanım 3).	Grup Değerlendirme Formu

AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
EKİM	1	2	2. Grup içinde İletişim	4. Grup çalışmalarında iletişim kurallarını kullanır. 5. Grup içindeki farklılıklara saygı gösterir.	<ul style="list-style-type: none"> Tartışyorum Soruyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme	Felsefe grubu, edebiyat öğretmenleri ve rehber öğretmenler	Bizim Takımın Hikâyesi (Performans görevi)	[1] İletişimle ilgili bireysel ve toplumsal kurallar açıklanır. [1] Grup çalışmalarında sağlıklı bir iletişim kurmanın önemi ve kuralları vurgulanır. [1] Grup çalışmalarında alınan kararlarda her bireyin farklı görüşleri olduğu ve bu görüşlere saygı duyulması gerektiği vurgulanır (Kazanım 4-5).	Akran Değerlendirme Formu
	2	2		6. Sivil toplum kuruluşları ile iş birliğinin önemini fark eder.	Sunuş yoluyla öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme	Sivil toplum kuruluşlarını tanıtıcı kaynaklar, felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler	Sivil Toplum Örgütlerini Araştırıyorum (Performans görevi)	[1] Sivil toplum kuruluşları ile iş birliğinin önemi açıklanır.	Sözlü Sunum Becerisine Yönelik Değerlendirme Ölçeği	
	3	2	3. Toplum Hizmetinde Gönüllü Olma	7. Toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda çalışmaya istekli olur.	Sunuş yoluyla öğrenme, bağımsız öğrenme.	İnternet, felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler		[1] Toplum hizmetinin önemi vurgulanır.	Öğrenci Öz Değerlendirme Formu	
	4	2		7. Toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda çalışmaya istekli olur.	Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme	Felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler		[1] Toplumda belirlenen ihtiyaç alanları vurgulanır.	Öğrenci Gözlem Formu	

AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
KASIM	1	2	3. Toplum Hizmetinde Gönüllü Olma	7. Toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda çalışmaya istekli olur.	Proje tabanlı öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme, sınıf dışında eğitim	Felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler	Paylaşıyorum (Proje)		[!] Sosyal yaşama, toplumsal duyarlılık bilincini kazanmış olarak katılmanın önemi vurgulanır.	
	2	2		7. Toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda çalışmaya istekli olur.	Proje tabanlı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, sınıf dışında eğitim, sunuş yoluyla öğrenme	İnternet, felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler	İnternet Sitesi Oluşturma (Proje)		[!] Toplum hizmeti çalışmalarının temelinde "toplumsal yarar" olduğu vurgulanır.	Araştırma Becerisi Değerlendirme Ölçeği

AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
KASIM	3	2	3. Toplum Hizmetinde Gönüllü Olmak	8. Toplumsal duyarlılıkta empatinin önemini açıklar.	<ul style="list-style-type: none"> Birlikte Kuralım 	İş birliğine dayalı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme	Okul yönetimi, okul aile birliği, diğer sosyal kulüp temsilcileri		[!] Empatinin bireyde, ailede ve toplumda işlevselliği vurgulanır.	Öğrenci Öz Değerlendirme Formu
	4	2		8. Toplumsal duyarlılıkta empatinin önemini açıklar.	<ul style="list-style-type: none"> Soruyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, bağımsız öğrenme, sınıf dışında eğitim	İnternet, okul yönetimi, okul aile birliği, diğer sosyal kulüp temsilcileri	Yardımcı görevler (Performans Görevi)		Öğrenci Gözlem Formu
	5	2		8. Toplumsal duyarlılıkta empatinin önemini açıklar.	<ul style="list-style-type: none"> Seni Anlıyorum 	Proje tabanlı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, aktif öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim	Okul yönetimi, okul aile birliği, diğer sosyal kulüp temsilcileri	“Paylaşıyorum” proje görevleri toplanır. Bilgilendiriyorum (Proje)		

AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
ARALIK	1	2	3. Toplum Hizmetinde Gönüllü Olmak	9. Toplum hizmeti çalışmalarını yürütürken karşılaştığı sorunlarda problem çözme yöntemlerini kullanır.	<ul style="list-style-type: none"> • Çözüyorum • Eğer Yetkili Ol- saydım • Sosyal Etkinlik Dersi Tartışma Panosu Hazırlama 	Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, sınıf dışında eğitim, iş birliğine dayalı öğrenme, bağımsız öğrenme	Problem çözme yöntem ve tekniklerini anlatan kaynaklar, felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler			Proje Değerlendirme Formu	
				9. Toplum hizmeti çalışmalarını yürütürken karşılaştığı sorunlarda problem çözme yöntemlerini kullanır.	Toplum hizmeti çalışmalarıyla ilgili proje ve performans görevlerinin sunumları yapılır.	Sunuş yoluyla öğrenme, proje tabanlı öğrenme	Felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler	Birinci öğrenme alanında yapılan "Röportaj", "Bizim Takımın Hikâyesi", "Sivil Toplum Kuruluş-larını Araştırıyorum", "Yardımlaşarak" isimli performans görevleri ve "İnternet Sitesi Oluşturma", "Paylaş- yorum", "Bilgilendir- yorum" isimli projeler toplanır.	[!] Problem çözme yöntemleri ve becerileri vurgulanır.	Araştırma Becerisi Değerlendirme Ölçeği, Öğrenci Öz Değerlendirme Formu	
	2	2		9. Toplum hizmeti çalışmalarını yürütürken karşılaştığı sorunlarda problem çözme yöntemlerini kullanır.		Sunuş yoluyla öğrenme, proje tabanlı öğrenme	Felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler				
	3	2		9. Toplum hizmeti çalışmalarını yürütürken karşılaştığı sorunlarda problem çözme yöntemlerini kullanır.		Sunuş yoluyla öğrenme, proje tabanlı öğrenme	Felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler				

2. ÖĞRENME ALANI : ÇEVRE VE DOĞA										
AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
ARALIK	4	2		1. Yakın çevresindeki çevre sorunlarını araştırır.	<ul style="list-style-type: none"> Çevre ve Sağlık 	Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, bağımsız öğrenme, sınıf dışında eğitim	internet, coğrafya, biyoloji, sağlık bilgisi ve beden eğitimi öğretmenleri	Çevre Sorunları (Performans Görevi)	[!] Sağlıklı çevrenin kendisi, toplum ve insan için önemi, gerekliliği ve evrenselliği vurgulanır.	Öğrenci Öz Değerlendirme formu
	1	2	1. Çevre ve Sağlık	1. Yakın çevresindeki çevre sorunlarını araştırır.	<ul style="list-style-type: none"> Çevre Sorunlarını Çözüyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme	internet, coğrafya, biyoloji, sağlık bilgisi ve beden eğitimi öğretmenleri	“Bilgilendiriyorum” proje çalışmaları toplanır. Araştırıyorum (Performans Görevi)	[!] Temiz bir doğanın sağlıklı yaşama katkısı vurgulanır.	Proje Değerlendirme Formu
OCAK	2	2	2. Çevre Sorunları	2. Yaşadığı yerin sorunlarına çözüm yolları arar.	<ul style="list-style-type: none"> Ne-Neden-Nasıl? Araştırıyorum-Bilgilendiriyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme	internet, coğrafya, biyoloji, sağlık bilgisi ve beden eğitimi öğretmenleri		[!] Çevre ve doğa arasındaki bozulan biyolojik ve çevre dengesi vurgulanır. (Hava, gürültü ve endüstriyel kirlilik, küresel ısınma, erozyon, orman yangınları, çarpık kentleşme vb.).	Grup Çalışmaları İçin Öz Değerlendirme Formu
	2	2								

AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
OCAK	3	2	2. Çevre Sorunları	3. Yaşadığı çevreyi sağlık açısından sorgular.	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre Kirliliği ve Sağlık • "Doğaya Saygı Duyuyorum" Slogan Yarışması 	Sunuş yoluyla öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, bağımsız eğitim	internet, coğrafya, biyoloji, sağlık bilgisi, edebiyat ve beden eğitimi öğretmenleri		[!] Çevre sorunlarının yerel olarak yaşanıp evrensel olarak düşünüldümesi gerektiği vurgulanır.	Grup Değerlendirme Formu
					3. Çevreyi Koruma	4. Yaşadığı çevreyi iyileştirme ve koruma çalışmalarına katılır.	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre Örgütümü Kuruyorum • Çevremi Koruyorum 	Proje tabanlı öğrenme, sınıf dışında eğitim, sunuş yoluyla öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, aktif öğrenme, öğrenmeyi öğrenme	internet, sivil toplum kuruluşlarını tanıtan kaynaklar	
	3	2	3. Çevreyi Koruma	4. Yaşadığı çevreyi iyileştirme ve koruma çalışmalarına katılır.	<ul style="list-style-type: none"> • Plastik Poşetlere Son • İnceliyorum 	Sınıf dışında eğitim, öğrenmeyi öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme	internet, biyoloji, sağlık bilgisi öğretmenleri		[!] Doğayı sevdirmenin önemi vurgulanır.	Öğrenci Öz Değerlendirme Formu
YARIYIL TATİLİ										
ŞUBAT	3	2	3. Çevreyi Koruma	4. Yaşadığı çevreyi iyileştirme ve koruma çalışmalarına katılır.	<ul style="list-style-type: none"> • Plastik Poşetlere Son • İnceliyorum 	Sınıf dışında eğitim, öğrenmeyi öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme	internet, biyoloji, sağlık bilgisi öğretmenleri		[!] Doğayı sevdirmenin önemi vurgulanır.	Öğrenci Öz Değerlendirme Formu

AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
ŞUBAT	4	2	3. Çevreyi Koruma	4. Yaşadığı çevreyi iyileştirme ve koruma çalışmalarına katılır.	<ul style="list-style-type: none"> • Koruyorum • Belgesel Film Çekiyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme, bağımsız öğrenme, öğrenmeyi öğrenme	İnternet, coğrafya öğretmenleri		[1] Doğal kaynakların nesiller boyu sürdürülebilirliğinin önemi vurgulanır.	Proje Değerlendirme Formu
				5. Yaşadığı çevreyi ve doğayı koruyarak yaşadığı çevrenin ve doğanın güzelleşmesine çalışır.	<ul style="list-style-type: none"> • Benim Okulum 	Aktif öğrenme, proje tabanlı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, sınıf dışında eğitim, sunuş yoluyla öğrenme	İnternet, coğrafya öğretmenleri	<ul style="list-style-type: none"> • Kampanya Düzenliyorum (Proje) • Çevre Günleri (Proje) 	[1] Sağlıklı ve güzel bir çevre için yapılması gerekenler vurgulanır (Çevre düzenleme, peyzaj, organik tarım, seracılık... vb. alanlarla ilgili bilgi verilir).	Araştırma Becerisi Değerlendirme Ölçeği
	2	2	4. Çevreyi Güzelleştirme	5. Yaşadığı çevreyi ve doğayı koruyarak güzelleşmesine çalışır.	<ul style="list-style-type: none"> • Çevremi Güzelleştiriyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, proje tabanlı öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme, bağımsız öğrenme	Biyoloji, sağlık bilgisi, resim öğretmenleri			Grup Değerlendirme Formu
MART										

AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
MART	3	2	5. Çevreci Olmak	6. Bilinçli bir insan olarak çevre ile ilgili çalışmalara istekli olur.	<ul style="list-style-type: none"> • “Ekolojik Ayak İzi”ni Biliyorum • Düşünüp-Yazıyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme	Biyoloji öğretmenleri		[1] Her insanın çevrenin korunması ile ilgili faaliyetlere katılımı gerektiği vurgulanır.	Öğrenci Gözlem Formu	
				6. Bilinçli bir insan olarak çevre ile ilgili çalışmalara istekli olur.	<ul style="list-style-type: none"> • Anket Yapıyorum 	Sınıf dışında eğitim, proje tabanlı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, bağımsız öğrenme, aktif öğrenme	İnternet, biyoloji ve edebiyat öğretmenleri	Çevre Temizliği Gözlem Gezileri (Proje)			Öğrenci Öz Değerlendirme Formu
				6. Bilinçli bir insan olarak çevre ile ilgili çalışmalara istekli olur.	<ul style="list-style-type: none"> • Söz Veriyorum 	Öğrenmeyi öğrenme, bağımsız öğrenme	Biyoloji, coğrafya, felsefe grubu öğretmenleri	“Kampanya Düzenliyorum, Çevre Günleri, Çevre Temizliği Gözlem Gezileri” proje raporları toplanır.		Proje Değerlendirme Formu	
NİSAN	1	2									

3. ÖĞRENME ALANI: KÜLTÜR VE SANAT										
AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
NİSAN	2	2	1. Kültür ve Sanatın Gerekliği	1. Kültür ve sanatla ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	<ul style="list-style-type: none"> Kavram Haritası Hazırlıyorum Kültür ve Sanatı Önemsiyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, bağımsız öğrenme	Kültür ve sanat kavramlarının tanımlarını içeren kaynaklar		[!] Kültür ve sanat kavramları açıklanır. Kültür ve sanatın yaşamdaki yeri, gerekliliği ve evrenselliği vurgulanır. [!] Sanatın sadece müzelerdeki sanat eserleri demek olmadığı, yaşantımızdaki pek çok ayrıntıda var olduğu ve bunun insanoğlu için vazgeçilmez bir gerçeklik olduğu açıklanır. [!] Sanatın, dil gibi ne zaman doğduğu bilinmeyen ama onun kadar eski bir olgu olduğu, ilk Çağda mağara duvarlarına yapılan resimlerden örneklerle açıklanır.	Öğrenci Gözlem Formu
				1. Kültür ve sanatla ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	<ul style="list-style-type: none"> Güzel Bir Dünya istiyorum 	İş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme	Müzik, resim, beden eğitimi öğretmenleri	Anket Hazırlayorum (Performans Görevi)	Öğrenci Gözlem Formu	
	4	2	2. Çevrem'in Farkındayım	2. Çevresinde bulunan kültür ve sanat eserlerini inceler ve gözlem yapar.	<ul style="list-style-type: none"> Geziyorum Yaşadığım Kenti Tanıtıyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme	İnternet, televizyon, sanat tarihi ve resim öğretmenleri		[!] Tarihsel süreç içerisinde kültür ve sanat eserlerinin aşamaları ve nasıl bir değişime uğradıkları açıklanır. [!] Günümüzde, kültür ve sanat eserlerinden nasıl yararlandığı vurgulanır. [!] Kültür ve sanat eserlerinin insanlara verdiği mesajlar vurgulanır.	Öğrenci Gözlem Formu

AY	HAFTA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞYURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
MAYIS	1	2	2. Çevremizin Farkındayım	3. Çevre ve doğa arasındaki dengeyi bozulan dengeli estetik ve sanatsal açıdan irdeler.	<ul style="list-style-type: none"> Doğal Dengeyi Korumaya "Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum. Çünkü..." 	Sunuş yoluyla öğrenme, bağımsız öğrenme, öğrenmeyi öğrenme	internet, müzik, resim, edebiyat, sanat tarihi öğretmenleri	<ul style="list-style-type: none"> Yöresel Kültürü ve Sanat Eserlerini Korumam (Performans Görevi) Okul Müzesi (Proje) 	<p>[!] Çevre ve doğa arasındaki dengeyi bozulmasında, kişilerin ve kurumların olumsuzlukları vurgulanır.</p> <p>[!] Bozulmuş bu dengede kişilerin ve kurumların görevleri irdelenir.</p> <p>[!] Kültür ve sanat etkinlikleri olarak konser, sergi, fuar, tiyatro, konferans, panel vb. yerler ile kültür ve sanat yarışmalarının önemi vurgulanır.</p> <p>[!] Çevrelerindeki kültür ve sanat etkinliklerinin nerelerde ve nasıl düzenlendiği konusunda açıklamalar yapılır.</p> <p>[!] Kültür Sanat etkinliklerine katılım sonucunda sanat eseri ve kıtlımcı arasında paylaşılan sanatsal etkileşiminin, sanat eserinin tinsel varlığını yapılandıran bir parçası olduğu açıklanır.</p>	Öğrenci Öz Değerlendirme Formu
				5. Yöresel kültür ve sanat ürünlerini korumanın önemini fark eder.		Proje tabanlı öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, bağımsız öğrenme	El sanatları, müzik, kılık-kıyafet, yemek kültürü, gelenek ve görenekleri anlatan kaynaklar, müzik, resim, edebiyat, tarih öğretmenleri	<ul style="list-style-type: none"> Yöresel Kültürü ve Sanat Eserlerini Korumam (Performans Görevi) Okul Müzesi (Proje) 	<p>[!] Yöresel kültür ve sanat eserlerinin içinde, el sanatları, müzik, giyim-kuşam, yemek, gelenek ve görenekler vb. öğeler vurgulanır.</p>	Öğrenci Öz Değerlendirme Formu
				6. Kendi yöresiyle başka yörelerdeki kültür ve sanat eserleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar. 7. Kültür yozlaşmasının olumsuz etkilerini fark eder.		İş birliğine dayalı öğrenme, proje tabanlı öğrenme, sınıf dışında eğitim, bağımsız öğrenme, öğrenmeyi öğrenme	El sanatları, müzik, kılık-kıyafet, yemek kültürü, gelenek ve görenekleri anlatan kaynaklar, müzik, edebiyat, coğrafya, beden eğitimi öğretmenleri	<ul style="list-style-type: none"> Penceremden Ne Görüyoruz? (Performans Görevi) 	<p>[!] Kendi yöresine özgü kültür ve sanat anlayışlarının ortak sanat anlayışımızı şekillendiren ve diğer yörelerin kültür ve sanat eserleriyle arasındaki farklılığı sağlayan en önemli etken olduğu açıklanır.</p> <p>[!] Kültür yozlaşması içinde, çarpık kentleşme, göçler, kültürel şok, din, Türk kültürünün dünyada algılanışı, kültürümüzü zenginleştirme vb. konular vurgulanır.</p>	Grup Değerlendirme Formu

AY	HAF TA	SAAT	KONULAR	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	YÖNTEM VE TEKNİKLER	BAŞVURU KAYNAKLARI	PROJE VE PERFORMANS GÖREVLERİ	AÇIKLAMA VE UYARILAR	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME
MAYIS	4	2	3. Kültür ve Sanat Yansımaları	8. Kültür ve sanatın gelişmesine katkı sağlayan kişilerle tanışma ve onların çalışmalarını inceleme fırsatı sağlanmaktadır.	<ul style="list-style-type: none"> Saygı Duyuyorum 	İş birliğine dayalı öğrenme, proje tabanlı öğrenme, sınıf dışındaki öğrenme, bağımsız ve öğrenmeyi öğrenme	Kültür ve sanata katkı sağlayan kişilerin hayatlarını anlatan kaynaklar, resim, tarih, müzik öğretmenleri	Kültür ve Sanat Köşesi Hazırlıyorum (Proje)	<p>[!] Geçmişten günümüze kadar olan örnek kişiler vurgulanır.</p> <p>[!] Bu kişilerin toplumla ilişkisi ve eserleriyle kültür ve sanata yaptıkları katkılar açıklanır.</p>	Öğrenci Öz Değerlendirme Formu, Akran Değerlendirme Formu
				9. Çevresinde düzenlenen kültür ve sanat etkinliklerine katılır.	<ul style="list-style-type: none"> Türkiye Kültür ve Sanat Mirasını Hazırlıyorum 	Proje tabanlı öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında öğrenme, bağımsız öğrenme	İnternet, resim, tarih, müzik, beden eğitimi öğretmenleri	<ul style="list-style-type: none"> Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum (Performans görevi) Uçurtma Şenliği (Proje) 	[!] Kültür ve sanat faaliyetlerinin toplum hizmeti içindeki önemi vurgulanır.	Grup Değerlendirme Formu
	10. Okulunda veya çevresinde düzenlenen törenlerle ilgili etkinliklere katılır.	<ul style="list-style-type: none"> Törenlere ve Anma Günlerine Katılıyorum Saygıyla Anıyorum 	Sınıf dışında eğitim, iş birliğine dayalı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme	Edebiyat, tarih, felsefe grubu, müzik, resim, beden eğitimi öğretmenleri	Uçurtma Şenliği Projeleri toplanır.	<p>[!] Tören ve anma günlerinde hangi etkinliklerin düzenlenebileceği konusu üzerinde durulur.</p> <p>[!] Öğrencilere tören ve anma günlerinden nasıl yararlanılacağı açıklanır.</p>	Öğrenci Öz Değerlendirme Formu			
HAZİRAN	2	2	4. Ulusal Gurur ve Sevinç Birliği	11. Mustafa Kemal Atatürk'ün kültür ve sanata verdiği değeri fark eder.	<ul style="list-style-type: none"> Mustafa Kemal Atatürk'ün Kültür ve Sanata Verdiği Önemi Biliyorum 	Sunuş yoluyla öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, öğrenmeyi öğrenme öğrenme	Mustafa Kemal Atatürk'ün Kültür ve Sanata İlgili Düşüncelerini içeren kaynaklar, müzik, resim, Türk Edebiyatı, tarih öğretmenleri	"Üç hafta önce verilen "Kültür ve sanat köşesi hazırlıyorum" konulu proje ve "Kültür ve sanat etkinliklerine katılıyorum" konulu performans raporları toplanır.	Bu kazanım 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 10 Kasım Atatürk'ü Anma Günü ve Atatürk Haftası, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ya da 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı'nda işlenir.	Grup Çalışmaları İçin Öz Değerlendirme Formu

ORGANİZASYON ŞEMASI

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

Öğrencileri konuya hazırlamak amacıyla ders öncesinde öğretmenin yapacağı çalışmaların, gerekli olan etkinlik sayfalarının, araç-gereç vb. materyallerin hazırlanması ve öğrencilerin sınıfa getirdiği dokümanların incelemesi için önerilerin yer aldığı bölümdür. Ders öncesinde hazırlanan etkinlik sayfaları fotokopi ile öğrenci sayısı kadar çoğaltılmalıdır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Dersin işleniş sürecinde öğretmene önerilerin yer aldığı, öğrencilerde merak ve istek uyandırmak amacıyla konuyla ilgili soruların yer aldığı bölümdür. Kazanımlara uygun öğrenme yöntem ve teknikler seçilerek ders işleniş sürecinde öğrencilerin aktif ve katılımcı olması ders başarısını artıracaktır.

BİLGİLENDİRME

Öğretmenin ders işleniş sürecinde öğrencilerle paylaşacağı bilgilerin yer aldığı bölümdür.

! Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı'nda belirtilen ve kılavuz kitapta vurgulanması istenilen doğrudan verilecek beceri ve değer ifadelerini, işlenecek konuların sınırlarını, dikkat edilmesi gereken noktaları gösteren işaret.

ETKİNLİK

Öğrencilerin istenilen kazanımlara ulaşmaları için tasarlanan yazılı ve uygulamalı ders içi etkinliklerdir. Etkinlikler bireysel ve grup çalışması şeklinde düzenlenmiştir. Etkinliğin ders süresinde hangi aşamalarla işleneceği açıklanmıştır. Öğretmen, etkinlikler için verilen süreleri öğrenme ortamına göre yeniden düzenleyebilir.

DERS DIŞI ETKİNLİK

Öğrencilerin ders dışında hazırlamaları için önerilen ve öğrencilerde araştırma-sorgulama, problem çözme, karar verme, paylaşma vb. becerilerin geliştirilmesi amacıyla hazırlanan ders dışı etkinliklerdir. Öğretmen, etkinlikleri öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda değiştirebilir veya yeni düzenlemeler yapabilir.

DEĞERLENDİRME

Öğretmenin, öğrencilerin çalışmalarını değerlendirirken kullanabileceği formlara ilişkin önerilerin yer aldığı bölümdür.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğretmenin ve öğrencilerin bir sonraki ders için gerekli araç-gereç ve belgeleri bir hafta önceden hazırlamaları için hatırlatmaların yer aldığı bölümdür.

PROJE

Her öğrenme alanında kazanımlara yönelik örnek projeler tasarlanmıştır. Projelerin süresi, amacı, konusu ve proje aşamaları verilmiştir. Öğretmen gerekli durumlarda projeleri hazırlamak için belirlenen süreleri yeniden düzenleyebilir. Kazanımların işlendiği uygun zamanlarda proje sunumlarının da yapılması sağlanmalıdır.

PERFORMANS GÖREVİ

Etkinlikler dışında öğrencilerin yaratıcılıklarını sergilemelerine fırsat verecek performans görevleri verilmiştir. Performans görevleri genel olarak bir ya da iki haftalık süreç içerisinde hazırlanacak şekilde planlanmıştır. Performans görevlerinde öğrenciler için yönergeler bulunmaktadır. Yönergeler öğrencilere açıklanmalı ve ödevlerini yönergelere uygun olarak hazırlamaları sağlanmalıdır.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM VE ORTAÖĞRETİM KURUMLARI SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ

Bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda yapılacak etkinlikler ile törenler ve diğer çalışmaların düzenlenip yürütülmesiyle ilgili esasların yer aldığı ve öğretmenin kolayca ulaşması için yenilenmiş şekliyle kitaba eklenen bölümdür.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL MÜZELERİ YÖNERGESİ

Okul Müzesi oluşturmak amacıyla verilen projelerin gerçekleştirilmesinde öğretmen ve öğrencilerin yararlanması için "Okul Müzeleri"nin kuruluş ve işleyişine ilişkin esasların yer aldığı bölümdür.

ULUSAL VE RESMÎ BAYRAMLARDA YAPILACAK TÖRENLER YÖNETMELİĞİ

Ulusal ve Resmî Bayramlarda yapılacak törenleri düzenlerken öğretmen ve öğrencilerin yararlanması için kitaba eklenen bölümdür.

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR ÇİZELGESİ

Sosyal etkinlik dersinde okul sosyal kulüpleri iş birliğiyle yapılacak etkinliklerde belirli gün ve haftaların tarihlerine ulaşmada kolaylık sağlanması amacıyla kitaba eklenen bölümdür.

FORMLAR

Derslerde değerlendirme bölümlerinde hangi formların kullanılacağı belirtilmiştir. Bu formlar kitabın sonuna eklenmiştir. Ayrıca Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği içinde yer alan formlar da etkinliklerde gerekli olduğunda kullanılır. Öğretmen kendisinin ve öğrencilerin kullanacağı değerlendirme formlarını ders öncesinde fotokopiyle öğrenci sayısı kadar çoğaltmalıdır.

ÜRÜN DOSYAM

Öğrencilerin çalışmalarının toplandığı dosyadır. Not ile değerlendirilme yapılmayan sosyal etkinlik dersinde öğrencilerin değerlendirilmesi için her öğrencinin kendine ait ürün dosyası olmalıdır. Ders yılı sonunda dosyalar toplanarak değerlendirilir.

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Kitapta tanımlarına ihtiyaç duyulan kelimelerin açıklamalarının bulunduğu bölümdür.

ÖNERİ KUTUSU

Konuların pekiştirilmesinde öğretmen ve öğrencilerin araştırmalarında kolaylık sağlanması amacıyla verilen internet sitelerinin yer aldığı bölümdür.

KAYNAKÇA

Kitap hazırlanırken yararlanılan kaynakların isimlerinin yer aldığı bölümdür.

GÖRSEL KAYNAKÇA

Kitap hazırlanırken yararlanılan görsellerin, internet sitelerinin yer aldığı bölümdür.

GİRİŞ

Günümüzde yapılandırmacı öğretim yaklaşımları ile hazırlanan etkinlik merkezli programlar, öğrencilerin çevresiyle etkileşim kurmasını sağlayan, araştıran, problemlere çözüm üretebilen, özgür ve yaratıcı düşünebilen bireyler yetiştirilmesini amaçlamaktadır.

Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı öğrencilerin ilgi, yetenek ve becerileri doğrultusunda yaşadığı toplumu anlayabilen, toplumları bilimsel olarak değerlendirebilen bir anlayış dikkate alınarak yazılmıştır. Bu anlayıştan yola çıkarak hazırlanan Sosyal Etkinlik dersinin amacı, öğrencileri, öğretim programında belirlenen değer ve beceriler doğrultusunda bir bütün olarak eğitmektir.

Sosyal Etkinlik dersi çerçevesinde gönüllülük esasına dayalı olarak yapılacak toplum hizmeti çalışmalarıyla sosyal duyarlılıklarını geliştiren, insan haklarına saygılı, yardımsever, kültür, sanat ve çevre bilincini kazanmış bireyler yetiştirmek amaçlanmaktadır.

Öğrencilerin not kaygısı taşımadan bilgi ve becerilerini ortaya koyacağı Sosyal Etkinlik dersinde öğretmen öğrencileri etkinlikler için güdüleyerek becerilerini ortaya çıkarmalarında onlara rehberlik etmelidir. Öğrencileri sorgulamaya, araştırmaya, bilgiye ulaşma yollarını öğrenmeye, problem çözme ve karar verme becerilerini geliştirmeye yönlendirmelidir. Bu süreçte ihtiyaç duyulabilecek bilgiler, yönergeler, örnek etkinlikler ve öneriler Sosyal Etkinlik Dersi Öğretmen Kılavuz Kitabı'nda yer almaktadır.

Öğrenciler aktif öğrenme yöntemi başta olmak üzere öğrenci merkezli öğretim yöntem ve teknikleri göz önüne alınarak hazırlanan etkinlikleri yaparken iş birliği, dayanışma, paylaşım, hoşgörü vb. davranışlarını geliştirmeleri konusunda desteklenmelidir.

ÖĞRETMENİN YAPACAĞI ÇALIŞMALAR

Sosyal Etkinlik Dersi işlenirken öğretmenin yapacağı çalışmalar aşağıda özetlenmiştir:

- Sosyal Etkinlik Dersi Programı'nda önerilen yöntem ve tekniklerden yararlanmak,
- Sosyal Etkinlik Dersi Öğretmen Kılavuz Kitabı'nda belirtilen etkinliklerle ilgili ön çalışmaları yapmak,
- Öğrencilerin hazırlayacakları raporlar ve öğrenci ürün dosyaları konusunda bilgi vermek,
- Öğrencilerin yapacakları sivil toplum hizmetleriyle ilgili kurumların yetkilileri ile bağlantı kurmak,
- Toplum hizmeti çalışmalarına ilgili izinlerin alınması için okul müdürlüğünü bilgilendirmek,
- Toplum hizmeti çalışmaları yapılırken öğrencilerin güvenliğini sağlamak,
- Öğrencilerin birlikte çalıştığı grupla iş birliği yapmasını sağlamak,
- Öğrencilere etkinliklerdeki yönergeleri açıklamak ve rehberlik etmek,
- Öğrencilerin etkinlikler sonunda ortaya çıkan ürünlerini ve araştırma sonuçlarını sınıfta ya da okulda paylaşımlarını sağlamak,
- Etkinlik sonunda ölçme değerlendirme formlarını doldurmak ve öğrencilerin verilen formları doldurmasını sağlamak,
- Etkinliklerle ilgili sonuç raporlarının öğrenci dosyasında saklanmasını sağlamak.

Yıl sonunda, öğrencilerin yaptıkları çalışmaların toplandığı ürün dosyaları, kitabın ölçme ve değerlendirme bölümünde (s. 174-178) yer alan esaslara göre değerlendirilmelidir.

TÜRK MİLLÎ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI

1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk Millî Eğitiminin Genel Amacı:

Türk milletinin bütün bireylerini;

1. Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasa'da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin insani, ahlaki, manevi, iktisadi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek,
2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek,
3. İlgî, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek, gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak,

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı seçkin bir ortağı yapmaktır.

SOSYAL ETKİNLİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ TEMEL YAKLAŞIMI

Yapılandırmacı öğrenme; öğrencinin kendi yetenekleri, inançları, tutumları, değer ve tecrübeleriyle elde ettiği bilgiler aracılığıyla bir karara varma sürecidir. Bu doğrultuda, kalkınma planlarında ve Millî Eğitim Şuralarında sıklıkla öğretim programlarının, öğrencilerin bilgiye ulaşma yollarını öğrenmelerine, sorun çözme ve karar verme becerilerini geliştirmelerine olanak sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesine ihtiyaç olduğu zaman zaman dile getirilmektedir. Tüm bu ihtiyaçlar doğrultusunda dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak öğretim programlarında yeni yaklaşımlar dikkati çeker duruma gelmiştir. Bu nedenle bu program bilginin taşıdığı değeri ve bireyin var olan deneyimlerini dikkate alan bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Öğrencilerin önceki yaşantıları, öğrenme ve öğretme stilleri, bakış açıları ve hazır bulunuşluk düzeyleri öğrenme sürecine yön veren etmenlerdir.

Böylece öğretim programlarında etkinlik merkezli, bilgi ve beceriyi dengeleyen, öğrencinin kendi yaşantılarını ve bireysel farklılıklarını dikkate alan, çevresiyle etkileşimine olanak sağlayan yeni bir anlayış yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır. Öğrenen, hazır bilgilerden faydalanmak yerine araştırarak, sorgulayarak, tartışarak, uygulayarak bilgiye ulaşmanın yöntem ve tekniklerini geliştirecektir. Yapılandırmacı yaklaşımda öğretmenin kendi donanımından daha ziyade öğrencinin bilişsel bilgisi ve psiko-motor davranışı programın odağına yerleşmektedir.

Başka bir ifadeyle öğretmenin, öğrencileri güdüleyen, onlara tanı koyup gerektiğinde rehberlik eden, öğrencilerin yararına yeni ve özgün öğretim ortamları hazırlayabilen, öğrenmekten yılmayan, sürekli araştıran, sorgulayan vasıflara sahip olması gerekir. Öğretmen, her öğrencinin kendi kararını kendisinin oluşturmasına, problemlerini çözmelerine, gerçekçi kararlar almalarına, ilgi ve kapasitelerini en üst düzeyde gerçekleştirmelerine yardımcı olur. Kısacası yapılandırmacı yaklaşım, iş birliği ve etkileşimi kolaylaştırıcı tutum ve donanımları önemser.

Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı, yapılandırmacı yaklaşım temelinde hazırlanmış olup kazanım ve etkinlik örnekleri oluşturulurken öğrencilerin ilgi, yetenek ve becerilerini dikkate alarak yaşadığı toplumu anlayabilen, toplumları bilimsel olarak değerlendirebilen, sosyolojik bakış açısını geliştirebilen bir anlayış dikkate alınmıştır. Bu anlayışın gerçekleştirilmesi için eğitim ve öğretimde önemli bir yere sahip olan ailelerin, öğretmenlerin, idarecilerin, kurumların sivil toplum örgütlerinin, meslek kuruluşlarının yani toplumun bütün kesimlerinin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi gerekir.

Bu çalışmalar sonunda Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı öğrencilerin;

- Atatürk ilkelerine bağlı bireyler olarak yetişmelerini,
- Topluma ve toplumsal sorunlara duyarlı bireyler olarak yetişmelerini,
- Yaşadıkları toplumun örf ve âdetleri çerçevesinde ruhsal, ahlaki, sosyal ve kültürel açıdan gelişmelerini,
- Ulusal kimliğini merkeze alarak evrensel değerleri de benimsemelerini,
- Fiziksel ve duygusal açıdan sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetişmelerini,
- Ülkesini seven, çevresini tanıyan, kültürü ve sanatı hakkında bilgi sahibi olan bireyler olarak yetişmelerini,
- Toplum hizmetinin insan yaşamındaki önemini kavramalarını hedeflemektedir.

PROGRAMIN VİZYONU

Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı'nın vizyonu, sosyal duyarlılıkları gelişmiş, insan haklarına saygılı, kültür ve sanat bilincini oluşturmuş, paylaşmayı ve özveride bulunmayı kavramış, çevresel konularda duyarlı ve toplumsal hizmet vermede gönüllülük esaslı gelişmiş bireyler yetiştirmektir.

PROGRAMIN ÜST KAZANIMLARI

- İletişim becerilerini geliştirme
- Empati kurma ve kişiler arası etkileşimi geliştirme
- Yardımlaşma, paylaşım ve iş birliği kazandırma
- Topluma karşı olumlu anlayış ve tutum geliştirme
- Çevre ve doğa bilincine sahip olma
- Kültür ve sanat değerlerini fark etme ve katılma

PROGRAMIN YAPISI

Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı üç öğrenme alanından oluşur:

1. Sosyal Duyarlılık
2. Çevre ve Doğa
3. Kültür ve Sanat

Programın amacına ulaşabilmesi için öğrencilerin, ilgi, istek ve kabiliyetleri doğrultusunda okul içi ya da okul dışı düzenlenen sosyal etkinliklere katılması gerekir. Böylelikle öğrencilerin sosyal duyarlılıkları da artırılmış olur.

Sosyal duyarlılık öğrenme alanı: Bireyin yaşadığı topluma olan sorumluluğunu, başka yaşamların önemsenmesini, çevresindeki bireysel farklılıkları hissetmesini, empati kurabilmesini, aile ve çevresiyle ilişkilerini sağlıklı bir şekilde düzenlemesi için toplumsal hizmette gönüllü olmasını hedefler.

Çevre ve doğa öğrenme alanı: Doğayı sevmeyi ve sevdirmeyi, doğal kaynakların bilinçli kullanılarak gelecek nesillere de kalmasını sağlamayı, dünyada ve yakın çevresinde yaşanan çevre sorunlarına karşı duyarlı olmaları ve bu sorunlarla gönüllü mücadele eden çevreci bireyler olmalarını hedefler.

Kültür ve sanat öğrenme alanı: Toplumun gelişmesinde, kültür ve sanatın yaşamdaki yerini, kendi kültürel değerlerini keşfederek kültür ve sanat eserlerine sahip çıkmasını, bu değerleri koruyup geliştirerek evrenselliğe taşımasını, kültür ve sanat duyarlılığını toplum hizmeti çalışmalarında kullanmasını hedefler.

Her öğrenme alanı, etkinlik ve proje çalışmaları ile desteklenmektedir.

Her kazanım için bir (sınıf-okul içi veya okul dışı) etkinlik yapma zorunluluğu vardır. Her ünitenin kazanımları, uluslararası çalışmalar araştırılarak titizlikle saptanmış, seçilen etkinliklerin, gerek öğretmen gerekse öğrenci açısından daha iyi ve kolay anlaşılabilir olması için çaba gösterilmiştir. Etkinlikler fiziki koşullar, araç-gereç, toplum ve çevre yapısı, öğrenci potansiyeli göz önünde bulundurularak farklı faaliyetlerle de zenginleştirilebilir.

Bu programda;

- Birlikte çalışma ve iletişim kurma,
- Çevresinde oluşan değişimlerin farkında olma ve her türlü değişime uyum gösterme,
- Hayattaki kurallara uymaya ve sorumluluk almaya istekli olma kuralları, uygulama kararlılığı gösterme,
- Toplumsal hizmette gönüllülüğün önemini fark etme hedeflenmektedir.

PROGRAMIN BECERİLERİ VE DEĞERLERİ

Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerde, aşağıdaki beceri ve değerlerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Beceriler;

- Empati kurabilme
- Sosyal ve kültürel katılım
- İletişim
- Kişisel farkındalığı geliştirme
- Mekânı tanıma ve algılama becerisi
- Kendini ifade etme
- Eleştirel düşünme
- Demokratik düşünme
- Yaratıcı düşünme
- Araştırma - sorgulama
- Problem çözme
- Karar verme

Değerler;

- Dayanışma
- Sosyal empati
- Sorumluluk ve yardımseverlik
- Kültürel mirası yaşatma isteği
- Çevresel duyarlılık

PROGRAMIN ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Öğrenme sürecinde öğrencilerin düşünmelerini, araştırmalarını, sorun çözmelerini ve edindikleri bilgi ve becerilerini yeniden yapılandırıp hayata geçirmelerini destekleyen öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalıdır.

Programda: aktif öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, bağımsız öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, sınıf dışında eğitim, proje tabanlı öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme,

Öğrencilerin programda belirlenen kazanımları edinebilmeleri için öğretim stratejileri ve öğrenme deneyimleri yapılandırıcı öğrenme yaklaşımıyla yönlendirilmeli, öğrenme ortamları ve öğretim stratejileri yapılandırıcı ve aktif bir öğrenme sürecini yansıtmalıdır. Programla, öğrencilerin bilgileri yapılandırmaları ve yeni bilgiler üretmeleri amaçlanmaktadır.

Programda, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımları dikkate alınmalıdır. Etkinlikler öğrenci merkezli ve öğrenme sürecinde öğrencinin etkin bir rol üstlenmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Çağdaş yöntemlerde öğrenci, öğrenme sürecine aktif olarak katılmaktadır. Öğretmenin rolü, öğrencinin öğrenmesini kolaylaştırmak için ona rehberlik etmek, öğrencinin öğrenim sürecine katılımını sağlamak için gerekli önlemleri almak ve öğrenciyi sürekli güdülemektir.

PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

İnsanın kişisel gelişim ve sosyal iletişim yolculuğunu başarıyla sürdürebilmesi için sosyal etkinlik ve sosyal duyarlılık çalışmalarının önemi büyüktür. Dünyanın hızla geliştiği ve değiştiği günümüzde, araştıran, eleştirel bakış açısına sahip, problemlere çözüm üretebilen, özgür ve yaratıcı düşünen bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Sosyal etkinlik dersi öğrencilerin not kaygısı duymadan, yoğun ders ortamında rahatsızlıklarını sağlamak amacı ile oluşturulan, yaşamlarının her alanında uzun vadeli donanımlara sahip olmalarını sağlayacaktır.

Ortaöğretim kurumlarında okutulacak olan sosyal etkinlik dersinin amacı;

Öğrencileri bir bütün olarak eğitmek ve onların sorumluluk duygularını geliştirmektir. Formal akademik çalışmaların yanında hayattaki pek çok fırsatın da fark edilmesini desteklemektir. Öğrencilerin yaş ve bilgi düzeylerine uygun olarak her türlü toplum ve çevre sorunlarının çözümüne katkı sağlamak amacıyla yaptıkları çalışmaları kapsamaktadır. Sosyal etkinlik dersi, öğrencileri değişik alanlarda, ders içi ve ders dışı uygulamalı çalışmalarla destekleyip sosyal duyarlılığı olan, çevre ve doğa bilinciyle yoğrulmuş, kültür ve sanat bilinciyle donanmış, üreten ve yenileyen, geçmişin değerlerini günümüzle birleştiren bireyler olarak yaşama adım atmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu ders aracılığıyla öğrenciler, yapacakları projeleri takım arkadaşları ile şekillendirerek öğretmen gözetiminde gerçekleştirebilirler. Bu sayede birlikte çalıştıkları kişilerin hayat görüşlerini oluşturmada katkıda bulunan öğrenciler, kendileri de hayatın çeşitli yönlerini görme olanağı kazanırken toplumsal yarar için paylaşma olgusunu da geliştirirler.

Öğrenciler, bu program dâhilindeki projelerin yapılandırılması ve yürütülmesinde bire bir sorumluluk sahibi oldukları gibi; üstlendikleri projenin her aşamasında rol alırlar. Hayatın içine girip aktif katılımı yaşayarak öğrendikleri için edindikleri bilgiler daha kalıcı olur.

Ortaöğretim kurumları Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programını tamamlayan öğrencilerin;

- Kendilerini tanımaları, kabul etmeleri ve geliştirmeleri,
- İletişim becerilerini geliştirmeleri,
- Başkalarını anlamaları, kabul etmeleri ve kişiler arası etkileşim becerilerini geliştirmeleri,
- Problem çözme yöntemlerini kullanmaları,
- Yardımlaşma, paylaşım ve iş birliği alışkanlıkları kazanmaları,
- Topluma karşı olumlu anlayış ve tutum geliştirmeleri,
- Toplumsal ahlak ve farklılıklara saygı bilincini kazanmaları,
- İhtiyaç sahiplerine veya kurumlara yardım ederek sosyal dayanışma bilincini geliştirmeleri,
- Çevre ve doğa bilincine sahip olmaları,
- Araştırabilme, düşünebilme, sorun çözebilme, üretebilme yeteneğini geliştirmeleri,
- Kültür ve sanat değerlerini fark etmeleri ve bu konulara katılmaları beklenmektedir.

Bu amaçla öğrencilere;

- Kendini tanıma,
- Doğru iletişim kurma,
- Bireysel farklılıklara saygılı olma, farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlere tolerans gösterme,
- Bireysel olarak veya başkalarıyla iş birliği içinde, çevresindeki toplumsal sorunlarla ilgilenme ve bunların çözümüne katkı sağlayacak nitelikte projeler geliştirme ve uygulama,
- Kendine ve çevresindekilere güven duyma,
- Grupça yapılan görevleri tamamlamak için istekle çalışma ve gruba karşı sorumluluk duyma,
- İnsan haklarına ve demokrasi ilkelerine saygılı olma,
- Serbest zamanlarını etkin ve verimli değerlendirme,
- Çevreyi ve doğayı koruma bilinciyle hareket etme,
- Sanatı yaşamına katma gibi tutum, davranış ve becerileri kazandırılmaya çalışılır.

PROGRAMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

- Sosyal etkinlik dersi (teorik ve uygulamalı) seçmeli bir ders olarak okutulur.
- Sınıfların herhangi birinde bir ders yılı olarak okutulur. Öğrencilerin seçmeli sosyal etkinlik dersini 9. sınıfta almaları, toplum bilinci oluşturması açısından daha sonraki eğitim yaşamlarına olumlu katkı sağlayacaktır.
- Sosyal etkinlik dersi, ders içi ve ders dışı çalışmalarla (ödev, proje ve toplum hizmeti çalışmaları ile) desteklenmelidir.
- Her öğrencinin kendine ait ürün dosyası olmalıdır (Sosyal Etkinlik Proje Öneri Formu, Sosyal Etkinlik Proje Sonuç Raporu, Sosyal Etkinlik Proje Uygulama Takvimi, Sosyal Etkinlik Danışman Öğretmen Değerlendirme Formu, Gönüllü Veli Başvuru Formu, Veli İzin Belgesi, Sosyal Etkinlik Değerlendirme Formu).
- Öğrencilere ders yılı sonunda, yaptıkları çalışmalarla ilgili (proje vb.) başarı belgesi verilmelidir.
- Sosyal etkinlik çalışmalarının (proje vb.) imkân varsa tüm okulun öğrencilerine ayrıca diğer çevre okullarda da sunumu yapılmalıdır.
- Sosyal etkinlik dersi, gereken durumlarda sosyal hizmet kurumlarıyla iş birliği yapılarak yürütülmelidir.
- Programda yer alan toplum hizmeti çalışmaları 2569 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayınlanan Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile ilişkilendirilmelidir.
- Belirli gün ve haftalardan yararlanılarak öğrencilerin ulusal duyarlılığı geliştirilmelidir. Ayrıca, öğrencilerin Türk milletine, Türk bayrağına, millî marşına, vatanına hizmet eden kişilere sevgi, saygı ve takdir duyguları geliştirilmelidir.
- Öğretmen, öğrencilere; ulusal, ahlaki, insani, manevi, kültürel değerler bakımından besleyici; demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.
- Öğrenme-öğretme etkinliklerinde, farklı ünitelerin birbirleriyle bağlantılı olan kazanımları birlikte ele alınmalıdır.
- Öğrenme-öğretme etkinliklerinde, kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanılmalıdır.
- Etkinlikleri planlarken bir sonraki haftanın etkinliklerinin dikkate alınması öğretmen ve öğrencilerin hazırlığı açısından önemlidir.
- Kazanımlar dikkate alınarak etkinlikler birkaç hafta olarak planlanabilir.
- Etkinliklerde öncelikle özgür ve demokratik bir ortam yaratılmalı, her öğrencinin düşüncesine aynı şekilde önem verilmelidir.
- Bu çalışmalarda, öğrencinin kendini başarılı hissetmesi ve öğretmenin öğrencilerin yaptıklarını yargılamaması çok önemlidir. Ortaya çıkan sonuç olduğu gibi kabul edilmeli, mükemmellik aranmamalıdır. Öğrencilerin kendilerini keşfetmelerine fırsat verilmelidir.
- Her öğrencinin, uygun olduğunda herhangi bir kuruma yönelik toplum hizmetinde gönüllü olarak çalışması sağlanmalıdır.
- Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı diğer derslerin öğretim programlarıyla ilişkilendirilmiştir.
- Sosyal etkinlik dersini okutacak öğretmenlere hizmet içi eğitim kursu verilmelidir.

Görsel 1.1

SOSYAL DUYARLILIK

1. Birey, Aile ve Toplum
2. Grup İçinde İletişim
3. Toplum Hizmetinde Gönüllü Olmak

“ Bu öğrenme alanı bireyin yaşadığı topluma karşı sorumluluğunu ve başka yaşamları önemsemesini, çevresindeki bireysel farklılıkları hissetmesini, empati kurabilmesini, ailesi ve çevresiyle ilişkilerini sağlıklı bir şekilde düzenlemesini ve toplum hizmetinde gönüllü olmasını hedefler.”

Görsel 1.2

1

BİREY, AİLE VE TOPLUM

Öğrenciler bu bölümde;

- Birey, aile ve toplum ilişkilerinin önemini,
- Sosyal değerler ve dayanışmanın önemini,
- Birey, aile ve toplum ilişkisinde yabancılaşmanın neden ve sonuçlarını,
- Başkalarının ihtiyaçlarına yönelik duyarlılığın önemini kavrayacaklardır.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
1. KAZANIM	: Birey, aile ve toplum ilişkilerinin önemini açıklar.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Empati kurabilme, iletişim, kişisel farkındalığı geliştirme, mekân tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma–sorgulama, problem çözme, karar verme.
DEĞERLER	: Dayanışma, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

- Ders öncesinde “Ailede İletişim” (s. 33) konulu etkinlik sayfası fotokopi ile öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
- Öğrencilere sosyal etkinlik dersinin işlenişine ilgili bilgi verilir. Öğretim yılı boyunca, haftada iki ders saati işlenecek olan bu derste; ödevler, projeler ve toplum hizmeti çalışmalarının yapılacağı belirtilir. Program kapsamında sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği sağlanarak her öğrencinin bir toplum hizmeti çalışması yapacağı vurgulanır.
- Öğrencilere sosyal etkinlik dersinde yapacakları çalışmalarının değerlendirilebilmesi için bir ürün dosyası oluşturmaları gerektiği söylenir. Ürün dosyasına, yapılan resimler ve fotoğraf albümleri, afiş ve poster çalışmaları, ses ya da görüntü kayıtları, proje çalışmaları, performans görevleri, kavram haritaları, Öğrenci Öz Değerlendirme Formu (s. 185), Akran Değerlendirme Formu (s. 190), gibi formların yanında Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nde bulunan; Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu (s. 191), Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi (s. 192-193), Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporu (s. 194), Sosyal Etkinlikler Planı (s. 198) gibi formların konulacağı belirtilir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilere, aşağıdaki sorular yöneltilir ve ilk ders saati boyunca cevapları sınıfla paylaşımları sağlanır.

- Aile içinde uymanız gereken kurallar var mı? Bu kurallara uymadığınızda neler yaşıyorsunuz?
- Aile içinde oluşturulan sağlıklı iletişimin, toplum yaşamını nasıl etkileyeceğini düşünüyorsunuz?
- Sizce toplumsal yaşamda, uyulması gereken kurallar nelerdir?

Öğrencilerin bu soruyu toplum yaşamını düzenleyen her türlü kuralı düşünerek (trafik kurallarına uyulması, çevrenin temiz tutulması, kişisel hak ve özgürlüklere saygı duyulması, iş yaşamında uyulması gereken kurallar, arkadaşlık ilişkilerinde uyulması gereken kurallar vb.) cevaplamaları istenir.

Aşağıdaki bilgilendirmeler, öğretmenin gerekli gördüğü durumlarda sınıfla paylaşılır. İkinci ders saatinde “Ailede İletişim” (s. 32) etkinliği yaptırılır. Daha sonra ders dışı etkinlik olan “Araştırıyorum” (s. 32) etkinliği ile ilgili bilgilendirme ve görev dağılımı yapılır.

BİLGİLENDİRME

BİREY, AİLE VE TOPLUM İLİŞKİSİ

Bireyin sosyalleşmesi ilk olarak ailede gerçekleşir. Bireylerin, yaşamları boyunca aileleri ve yakın çevreleriyle olan ilişkileri, bu gruplar içindeki rollerini belirler. Toplum yaşamına ilişkin sorunlar, çevrelerine karşı duyarlı bireylerin katkısıyla çözümlenebilir.

Ancak insanları seven, farklılıklara saygı duyan, sorumluluk duygularına sahip, kendine güveni olan, sosyal becerilerini geliştiren, sorunlarını çözüme kendi başına yetebilen, dünyanın ve yaşadığı toplumun sorunlarının farkında olan ve bunların çözümünde yer almak isteyen, demokratik düşünceye sahip ve vicdanlı bireylerden oluşan toplumlar, geleceğe güvenle bakabilirler.

AİLE İÇİ İLETİŞİM

İnsanların toplumsal etkileşiminde rol oynayan mesajların, karşılıklı olarak iletilmesi ve anlaşılması ailede başlar. Bireyin gelişiminde ve eğitiminde ailenin en önemli işlevlerinden biri, aile içinde sağlıklı iletişimi kurarak bireyin iletişim becerilerini geliştirmektir.

Sağlıklı ailelerde bireyler sorunların çözümünde birlikte karar verirler. Birbirlerinin kişisel özgürlük alanlarına saygı duyarlar. Birbirlerini yargılamadan dinleyen, empati kuran aileler içindeki olumlu etkileşim; çocukların, kendine güvenen, yeteneklerinin farkında olan, sevgi ve dayanışma duygularına sahip bireyler olarak yetişmesini sağlar. Ailede sağlıklı iletişim ve demokratik tutumlarla yetişen çocuklar, sağlıklı bireyler olarak, içinde yaşadıkları topluma uyum sağlarlar. Sağlıklı toplumlar, ancak sağlıklı iletişim içinde olan ailelerden oluşur.

ETKİNLİK

AİLEDE İLETİŞİM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Ailede İletişim” (s. 33) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Sınıf iki gruba ayrılır.
- Bir gruba ailede sağlıklı iletişime, diğer gruba ailede sağlıklı iletişime örnek olacak kısa diyaloglar yazmaları söylenir.
- Aile içi iletişimle ilgili diyalogları hazırlamaları için on beş dakika süre verilir.
- Dersin kalan süresinde isteyen öğrencilerin hazırladıkları diyalogları sınıfla paylaşmaları sağlanır. Öğrencilerden hazırladıkları diyaloglardan edindikleri ailedeki sağlıklı ve sağlıklı iletişimin sonuçlarının ve toplumsal yaşamdaki etkilerinin neler olabileceği konusundaki düşüncelerini paylaşmaları istenir.

Görsel 1.3 Aile içi iletişim

DERS DIŞI ETKİNLİK

ARAŞTIRIYORUM

- Öğrencilerden günlük hayatta aile bireyleri ya da kişiler arasındaki iletişimi gösteren çeşitli karikatür, fıkra, oyun ya da gazete haberleri vb. örnekleri araştırmaları istenir.
- Materyallerin toplanması ve okul ya da sınıf panosunda sergilenmesi için görev almak isteyen öğrencilere, kendi aralarında iş bölümü yapmaları söylenir.

! Sosyal etkinlik dersi için ayrı bir sınıf ya da okul panosu düzenlenmeli ve yıl boyunca yapılan çalışmalar bu panoda sergilenmelidir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğretmen, Grup Değerlendirme Formu'nu (s. 187) kullanarak grupları değerlendirir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden kişisel gelişim, toplumsal duyarlılık, empati, dayanışma gibi konuları anlatan kitapları ya da bu kitapları tanıtıcı bilgi içeren kaynakları; renkli kalem, resim kağıdı ya da renkli fon kağıdı vb. malzemeleri bir sonraki derse getirmeleri istenir.

AİLEDE İLETİŞİM

GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

SÜRE : Bir ders saati

Sevgili öğrenciler, aşağıdaki kriterlerden yola çıkarak ailede sağlıklı ve sağlıklı iletişim örnek olacak kısa diyaloglar yazmanız istenmektedir.

- **Sağlıksız iletişim**de birbirlerini dinlemeyen ve bireysel özelliklere saygı duymayan, birbirinin duygu ve düşüncelerine önem vermeyen bir aile içi iletişim örneklenmelidir.
- **Sağlıklı iletişim**de birbirini dinleyen ve bireysel farklılıklara saygı gösteren, birbirinin duygu ve düşüncelerine önem veren bir aile içi iletişim örneklenmelidir.

Diyaloglar anne-çocuk ya da baba-çocuk, anne-baba, kardeşler arası iletişime örnek olacak şekilde hazırlanabilir.

Diyaloglarınız için bir başlık belirleyiniz.

.....

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
2. KAZANIM	: Sosyal değerler ve dayanışmanın önemini fark eder.
3. KAZANIM	: Gelişen toplumlarda toplumsal duyarlılığın önemini fark eder.
SÜRE	: 40' + 40'
BECERİLER	: Empati kurabilme, iletişim, kişisel farkındalığı geliştirme, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme.
DEĞERLER	: Sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, aktif öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, bağımsız öğrenme, sınıf dışında eğitim.
ARAÇ-GEREÇLER	: Yazı tahtası, fon kâğıtları ve renkli kalemler, gazeteler, dergiler.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, toplumsal duyarlılık ve kişisel gelişimle ilgili kitaplar, felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Röportaj” (s. 36) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilerden, “Araştırıyorum” (s. 32) etkinliği için kişiler arası iletişime örnek olarak getirdikleri karikatür, fıkra, oyun, gazete haberi vb. örnekleri sosyal etkinlik panosuna asmaları istenir.

Öğrencilerin sınıfa getirdikleri kişisel gelişim, toplumsal duyarlılık, empati vb. konuları anlatan kitaplar ya da bu kitapları tanıtıcı bilgi içeren kaynaklar incelenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Günümüz toplumlarında bireyselliğin ön plana çıkmasının bireylerin toplumsal değerlerden uzaklaşmasındaki etkenlerden biri olduğu belirtilir. Bireyin, bir yere ait olma duygusunu yitirerek sosyal çevreye, doğaya, kültürene ve kendisine yabancılaşması ve toplumsal normlara uymaktan uzaklaşmasının toplumsal dayanışmayı olumsuz etkileyeceği vurgulanır.

“Toplumlar için sosyal değerler, dayanışma neden önemlidir?” sorusu sorularak öğrencilerin düşüncelerini sınıfla paylaşmaları sağlanır.

Öğrencilerden bildikleri toplumsal değerleri söylemeleri istenir. Öğrencilerin söylediği toplumsal değerler tahtaya yazılır, eksik olanlar eklenir. Tahtaya empati, hoşgörü, dayanışma, paylaşma, ahlak, yardımseverlik vb. kavramlar yazılarak açıklanır. Daha sonra ilk ders saatinin kalan bölümünde “Benim Sloganım” etkinliği yaptırılır.

İkinci ders saatinde “Röportaj” (s. 35) etkinliği ve “Duyarlılık, Farklıklara Saygı ve Empati Konulu Ödüllü Hikâye Yarışması” (s. 35) etkinliği hakkında bilgilendirme yapılır.

ETKİNLİK

BENİM SLOGANIM

- Öğrenciler, altı gruba ayrılır.
- Sosyal değerlerle ilgili tahtaya yazılan kavramlar gruplara paylaştırılır.
- Her gruba, verilen kavramın toplum açısından önemini anlatacak bir slogan geliştirmesi söylenir.
- Gruplardan sınıfa getirdikleri renkli kalem vb. malzemeleri kullanarak buldukları sloganı fon kâğıdına yazmaları istenir.
- Gruplar, çalışmalarını tamamladıktan sonra grup sözcüleri sloganlarını tanıtırlar ve neden bu sloganı yazdıklarını anlatırlar.
- Grupların çalışmalarını okulda toplumsal duyarlılığa dikkat çekmek amacıyla okul panosunda sergilemeleri sağlanır.

PERFORMANS GÖREVİ

RÖPORTAJ

- Ders öncesinde çoğaltılan “Röportaj” (s. 36) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden sağlık, eğitim, kültür, sanat vb. alanlarda topluma yönelik yardımlarda bulunan “yardımsever” birisiyle röportaj yapmaları istenir.
- Röportaj yapılacak kişinin bulunması aşamasında okul yetkililerinden, yakın çevrelerinden ve ailelerinden yardım alabilecekleri söylenir.
- Çalışma grupları oluşturulur. Her grup farklı bir yardımseverle röportaj yapmalıdır.
- Grup üyeleri kendi aralarında iş bölümü yaparlar.
- Röportajı metin şeklinde hazırlayabilecekleri gibi öğrenciler isterlerse video olarak da hazırlayabilirler.
- Röportaj sorularına ek olarak sınıfta öğrencilerle birlikte farklı sorular da hazırlanabilir.
- Öğrenciler bir hafta sonra çalışmalarıyla ilgili rapor hazırlayıp yaptıkları röportajlardan örnekler sunarlar.
- Grupların sunumu sonrasında öğrenciler bu çalışmanın kendilerine neler kazandırdığıyla ilgili düşüncelerini sınıfla paylaşırlar.

DERS DIŞI ETKİNLİK

HİKÂYE YARIŞMASI

KONU: DUYARLILIK, HOŞGÖRÜ VE EMPATİ

- Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin “Yarışmalar” bölümünde (s.153) yer alan esaslar dikkate alınarak sosyal değerler ve dayanışmanın öneminin vurgulanması amacıyla duyarlılık, farklılıklara saygı, empati konulu bir hikâye yarışması düzenlenir.
- Öğrencilerin kendi aralarında oluşturacakları seçici kurul, yarışmaya katılım kuralları ve eserlerin teslim tarihini belirler.
- Yarışmanın duyurusunun yapılması için gönüllü öğrenciler seçilir.
- Öğrenciler kendi aralarında iş bölümü yaparlar.
- Yarışma için afiş hazırlanabilir ya da öğrencilerin daha önce sosyal değerlerle ilgili olarak hazırladıkları slogan çalışmaları değerlendirilebilir.
- Eserler toplanır. Seçici kurul tarafından değerlendirilerek en iyi hikâye seçilir.
- Verilecek ödül konusunda okul yönetimiyle iş birliği sağlanır.
- Ödül töreniyle, en iyi hikâyeyi yazan öğrenciye ödülü verilir.

DEĞERLENDİRME

Öğretmen, Grup Değerlendirme Formunu (s. 187) kullanarak grupları değerlendirir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden bir sonraki derse kadar röportaj çalışmalarlarıyla ilgili raporlarını ve röportaja verilen cevapları da sınıfa getirerek paylaşımları istenir.

RÖPORTAJ

GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

SÜRE : Bir hafta

Sevgili öğrenciler sizlerden sağlık, eğitim, kültür, sanat vb. alanlarda topluma yönelik olarak yardımlarda bulunan "yardımsever" birisiyle röportaj yapmanız istenmektedir. Aşağıdaki yönergeyi okuyarak etkinliği tamamlayınız.

RÖPORTAJ YAPILAN KİŞİNİN

Adı Soyadı :
Unvanı :
Görevi :
Yaptığı Yardım Hizmetleri :

ÖRNEK RÖPORTAJ SORULARI

1. Bugüne kadar hangi alanlarda yardımlar yaptınız?
2. Sizi bu alanlarda yardımlarda bulunmaya yöneltten faktörler nelerdir?
3. Çevrenizde daha çok hangi alanda yardım hizmetlerine ihtiyaç duyulmaktadır?
4. Yaptığınız yardımlar sonunda neler hissediyorsunuz?

5.
6.
7.
8.
9.
10.

YÖNERGE

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Röportajın nasıl yapılacağını planlayarak konu ile ilgili araştırma yapmalısınız.
2. Seçtiğiniz konu ile ilgili yeterli bilgiye ulaşmak amacıyla gerekli kaynakları araştırmalısınız. Bu kaynaklar; kütüphane, internet, TV, radyo, gazete haberleri ve aile bireyleri olabilir.
3. Araştırmalarınıza dayanarak konu ile ilgili sunacağınız raporda hangi bilgilerin yer alacağına karar vermelisiniz.
4. Çalışmalarınız doğrultusunda yapacağınız sunuyu hazırlamalısınız.
5. Raporunuzu ... / ... / tarihinde teslim etmeli ve arkadaşlarınıza sunmalısınız.

Görsel 1.4

2

GRUP İÇİ İLETİŞİM

Öğrenciler bu bölümde;

- İletişimde bireysel ve toplumsal kuralların,
- Grup çalışmalarında sağlıklı bir iletişim kurmanın,
- Farklılıklara saygı göstermenin,
- Sivil toplum kuruluşları ile iş birliğinin önemini kavrayacaklardır.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
4. KAZANIM	: Grup çalışmalarında iletişim kurallarını kullanır.
5. KAZANIM	: Grup içindeki farklılıklara saygı gösterir.
SÜRE	: 40' + 40'
BECERİLER	: Empati kurabilme, iletişim, kişisel farkındalığı geliştirme, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme.
DEĞERLER	: Sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik, dayanışma.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Fotoğraf makinesi, kamera, gazete kupürleri, dergi, broşür.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Felsefe grubu, edebiyat öğretmenleri ve rehber öğretmenler.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Soruyorum” (s. 41), “Bizim Takımın Hikâyesi” (s. 42) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilerin bir hafta önce hazırlayıp sınıfa getirdikleri “Röportaj” (s. 36) etkinliği ile ilgili raporları toplanır. İsteyen öğrencilerin sunumlarını yapmaları için on beş dakika süre verilir.

DERSİN İŞLENİŞİ

“Doğru iletişim kuralları nelerdir?” sorusu sorulur. Öğrencilerin cevaplarını paylaşması sağlanır. Etkili bir iletişim ortamının oluşturulması için bireysel ve toplumsal iletişim kurallarına uymanın önemi vurgulanır. Daha verimli bir çalışma ortamı için bireysel ve toplumsal iletişim kurallarına uyulması gerektiği söylenir. Bireysel ve toplumsal iletişimde dikkat edilmesi gereken en önemli davranışlar; saygılı, içten, empati kurarak, farklılıklara saygı göstererek dinlemek ve beden dilini doğru kullanmaktır.

Sosyal Etkinlik dersinde çoğunlukla grup çalışması yapılacağı ve grup çalışması yaparken grup üyelerinin uyması gereken kurallar olduğu söylenerek aşağıdaki bilgilendirme öğrencilerle paylaşılır.

BİLGİLENDİRME

GRUP NEDİR?

Grup, birbiriyle etkileşim içinde olan, birbirlerinin farkında olan, ortak bir amaç doğrultusunda birleşen iki veya daha fazla kişiden oluşur. Grup üyeleri arasında grup bilinci gelişmeli, mekânsal yakınlık olmalı ve belli bir amaç olmalıdır. Karşılıklı ilişki içinde bulunan grup üyeleri, ortak amaçlarını gerçekleştirdiklerinde dağılılabir ya da yeni ortak amaçlar doğrultusunda yeni gruplar oluşturabilirler.

GRUPTA UYULMASI GEREKEN KURALLAR

Grupta bireyler arasında bir iş bölümü ve dayanışma olmalıdır. Grup bireyleri empati kurabilme, paylaşma, sorumluluk sahibi olma, eleştirel düşünme, birbirlerinin düşüncelerine saygı gösterme konusunda ortak görüşe sahip olmalıdırlar ancak grup içinde herkes bir problemin çözümü hakkında grup üyelerine geniş bir özgürlük tanımalı ve farklılıklara saygı duyma konusunda demokratik tutum ve davranışlar göstermelidir. Grup çalışmalarında başarı sağlamak için uyumlu çalışmak ve doğru ve etkili bir iletişim kurmak çok önemlidir.

Grup çalışması sırasında uyulması gereken kuralların pekiştirilmesi amacıyla ilk ders saatinin kalan süresinde “Tartışıyorum” (s. 39) etkinliği yaptırılır. Grupta uyulması gereken kuralları pekiştirmek için verilen tartışma konuları dışında başka bir konu belirlenebilir. İkinci ders saatinde “Soruyorum” (s. 39) etkinliği yaptırılır.

ETKİNLİK

TARTIŞIYORUM

1. Okul içinde kurallar olmalı mıdır?
2. Okula devam zorunluluğu gerekli midir?
3. Okulda öğrenci kıyafeti serbest olmalı mıdır?

- Sınıf üç gruba ayrılır. Yukarıdaki konular üç gruba paylaştırılır.
- Gruplar kendi aralarında sözcü ya da sözcüler seçerler.
- Gruplara bir kaç dakika düşünme süresi tanınır.
- Grup sözcüleri sırayla beşer dakika içinde düşüncelerini açıklarlar.
- Grup çalışmalarında her bireyin farklı görüşleri olduğu ve bu görüşlere saygı duyulması gerektiği vurgulanır.
- Her grup, diğer grupların birbirlerine karşı tutumu, grup içi uzlaşma, düşüncelerini açıklama, diğer grubun düşüncelerini saygıyla dinleme, karşı görüş sunmada yaratıcılık vb. davranışlarını gözlemler ve değerlendirir.
- Tüm gruplar sunumlarını bitirdikten sonra öğrencilerin gruplarla ilgili yorumlarını sınıfta paylaşmaları ve grup içinde uyulması gereken kurallara uymayan grupların hatalı davranışlarını belirtmeleri istenir.
- Grup içinde uyulması gereken kuralları uygulayan grup kitap, kalem gibi hediyelerle ödüllendirilir.
- Öğretmen, aşağıdaki bilgilendirmeden yararlanarak öğrencilere gerekli açıklamaları yapar.

BİLGİLENDİRME

Görsel 1.5 Farklılıklara Saygı

FARKLILIKLARA SAYGI

Belirli bir sosyal grubun üyelerine karşı yapılan olumsuz faaliyetler ayrımcılığa neden olur. Kendi özelliklerinin farkında olan, kendine güvenen, insanların her birinin farklı özelliklere sahip olduğunu fark edebilen, başkalarıyla empati kurabilen, ayrımcı davranışlara izin vermeyen, ayrımcılığa karşı durabilen bireyler, çağdaş düşünceye sahip toplumları oluştururlar. Birbirinden farklı özelliklere sahip birey ve grupların bir arada uyum içinde yaşayabilmesi, ancak farklılıklara saygı gösterilmesiyle mümkün olabilir.

ETKİNLİK

SORUYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Soruyorum” (s. 41) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Sorularda geçen kavramlar tahtaya yazılır ve kısaca açıklanır.
- Öğrencilere etkinlik sayfasındaki soruların cevaplarını düşünmeleri ve yazmaları için on beş dakika süre verilir.
- Etkinliği tamamlayan öğrencilerden soruların cevapları sırayla alınır.

PERFORMANS GÖREVİ

BİZİM TAKIMIN HİKÂYESİ

- Ders öncesinde çoğaltılan ‘Bizim Takımın Hikâyesi’ (s. 42) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Grup çalışmalarında başarı sağlamanın yolunun uyum içinde çalışma olduğu belirtilerek başarıya ulaşılmış bir grubun hikâyesinin anlatılacağı bir çalışma yapacakları söylenir.
- Sınıf iki gruba ayrılır.
- Birinci ve ikinci grubun yapacakları etkinlikler açıklanır.
- Gruplar seçtikleri çalışmayı performans etkinlik sayfasına yazarlar.
- Öğrencilere bu çalışma sırasında fotoğraf makinesi, kamera, gazete kupürleri, dergi, broşür vb. malzemelerden yararlanabilecekleri söylenir.
- Grupların çalışmalarını hazırlamaları için bir hafta süre verilir. Bir sonraki hafta sunum yapacakları belirtilir.

Görsel 1.6 Takım olmak

1. GRUP

Öğrencilerden ülkemizde ya da dünyada başarıya ulaşılmış bir grubun başarı hikâyesinin anlatıldığı bir sunum yapmaları istenir. Bu sunumda başarılı olan çeşitli spor takımları, müzik grupları, şirketler, sivil toplum örgütleri vb. grupların çalışmalarıyla ilgili belgesel filmlerden yararlanabilecekleri ve sunumlarıyla ilgili bir slogan belirleyebilecekleri söylenir.

2. GRUP

Öğrencilere yakın çevrelerinden bir grubun başarı öyküsünün anlatıldığı bir belgesel film, afiş, fotoğraf albümü vb. bir çalışma yapabilecekleri söylenir. Gruplar kendi içlerinde iş bölümü yaparlar. Seçtikleri çalışmayı etkinlik sayfasına yazarlar. Çalışmalar bittiğinde tüm grupların sınıfta sunum yapması sağlanır. Başarılı çalışmalar, tüm okula sunulabilir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin etkinlik sayfalarını ürün dosyalarına koymaları ve Akran Değerlendirme Formu’nu (s. 190) doldurmaları istenir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilere bir sonraki derste “Bizim Takımın Hikâyesi” görevi için sunum yapacakları hatırlatılır. Öğrencilerden çeşitli gazeteler ya da internetten toplum hizmeti alanında daha önceden yapılmış sivil toplum hizmetlerini anlatan çeşitli afiş ve dokümanları araştırarak bir sonraki derse getirmeleri istenir. Bunun için internetten, çeşitli gazetelerden, televizyon programlarından, bu konuda yapılmış belgesel filmlerden, çevrelerindeki sivil toplum kuruluşlarından, afetlerde yapılan yardım çalışmaları, eğitim alanındaki çalışmalar, engelliler ve kimsesiz çocuklar için yapılan yardım çalışmalarından vb. yararlanabilecekleri belirtilir.

SORUYORUM

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

SÜRE : On beş dakika

Sevgili öğrenciler, aşağıdaki sorulara vereceğiniz cevapları yandaki boşluklara yazınız.

Farklılıklara saygı duymak, değer vermek ne demektir?

Arkadaş grubunuz içinde farklı düşüncelere sahip arkadaşlarınıza nasıl davranıyorsunuz?

Bireysel farklılıklara saygılı olma, farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerleri farklılıklara saygı ile karşılama konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

Grup çalışmalarında farklılıklara saygı duyulmayan bir durumla karşılaştığınızda neler hissedersiniz?

Grubunuzda diğer arkadaşlarınıza göre farklı davranışlar gösterdiğiniz, olumsuz duygular hissettiğiniz bir arkadaşınızın yerine kendinizi koyarak onun neler hissedebileceği konusundaki düşüncelerinizi yazınız.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
6. KAZANIM	: Sivil toplum kuruluşları ile iş birliğinin önemini fark eder.
SÜRE	: 40' + 40'
BECERİLER	: Araştırma-sorgulama, karar verme.
DEĞERLER	: Sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Afiş, belgesel film, gazeteler.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Sivil toplum kuruluşlarını tanıtıcı kaynaklar, felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Sivil Toplum Kuruluşlarını Araştırıyorum” (s. 45) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Bir hafta önce verilen “Bizim Takımın Hikâyesi” (s. 40) performans görevi için grupların sunum yapmaları sağlanır.

Öğrencilerin getirdikleri toplum hizmeti alanında yapılmış çalışmalarını içeren dokümanlar sınıfta incelenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Sınıfa getirilen toplum hizmeti alanında yapılmış çalışmalarını içeren kaynaklar incelendikten sonra öğrencilerden toplumsal yarar sağlamış kuruluşların çalışma yöntemlerini irdelemeleri istenir.

Bu çalışmalarla ilgili öğrencilerden kendilerine “Ben olsaydım neler yapardım?” sorusunu sorarak düşüncelerini sınıfta paylaşmaları istenir.

Toplumun çoğunlukla duyarlılık gösterdiği durumların başında gelen doğal afetlerde zarar görmüş insanlara yapılan yardımlara destek olarak sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapmanın toplumsal dayanışma duygusunu geliştireceği vurgulanır.

Aşağıdaki sorular öğrencilere sorulur:

- Bildiğiniz sivil toplum kuruluşlarının isimlerini söyleyiniz.
- Sivil toplum kuruluşlarına neden ihtiyaç duyulmaktadır?
- Ailenizde ya da çevrenizde sivil toplum kuruluşlarında gönüllü olarak çalışan kimseler var mı?

Daha sonra aşağıdaki açıklamadan yararlanarak bilgilendirme yapılır. İkinci ders saatinde “Sivil Toplum Kuruluşlarını Araştırıyorum” (s. 44) performans göreviyle ilgili açıklamalar yapılır.

BİLGİLENDİRME

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Sivil toplum kuruluşları, toplum yararına çalışan ve bireylerin isteklerini dile getiren, bunun için projeler üretmek için çeşitli kaynaklar ve araçlar sağlayan, kâr amacı gütmeyen, gönüllülük esasıyla çalışan örgütlenmelerdir. Sivil toplum kuruluşlarının en belirgin özellikleri, sadece kendi amaç ve değerlerine hizmet etmemeleri, hükümetlerden, kamu makamlarından, siyasi partilerden bağımsız olmaları, ticari çıkar gözetmemeleri ve resmî kurumlar ile vatandaş arasında arabuluculuk yapmalarıdır. Sivil toplum kuruluşları bu ölçütler içinde hareket ederek bir anlamda sivil toplum kuruluşu olabilmenin gereklerini de yerine getirmektedirler. Böylece toplumsal sorunların çözümüne yönelik toplumun harekete geçmesini sağlamaktadırlar.

Bu tür kuruluşlar varlıklarını sürdürebilmek için toplumun desteğine ihtiyaç duyarlar. Sivil toplum kuruluşlarında gönüllü olarak çalışma, toplumsal dayanışmayı geliştirir. Sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği toplumsal açıdan önemlidir. Her birey, başkalarının sorunlarına önem vermeli ve çözüme katkı sağlayacak projelerle toplum hizmetinde gönüllü olmalıdır.

Görsel 1.7 Türk Kızılayı Yardım Çalışmaları

PERFORMANS GÖREVİ

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINI ARAŞTIRIYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Sivil Toplum Kuruluşlarını Araştırıyorum” (s. 45) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili performans görevi için sınıf mevcudu beş gruba ayrılır.
- Araştırma için bir hafta süre verilir.
- Öğrencilerin güvenliğinin sağlanması ve gerekli izinlerin alınması için okul yönetimi, veli iş birliği sağlanır.
- Gruplar farklı kategorilerden kuruluşlar seçerek (vakıf, sendika, yardım kuruluşu, meslek kuruluşu) etkinlik sayfasında belirtilen; kuruluşun ismi, amaçları, özellikleri, faaliyet planı ve kuruluşu yönlendiren ilkeleri gibi konuları araştırırlar.
- Öğrencilerden araştırmaları boyunca iş bölümü yapmaları istenir. Kuruluşların farklı özelliklerini araştırarak olan grupların da birbirleriyle iş birliği hâlinde araştırma yapmaları sağlanır.
- Öğrenciler çalışmalarını birleştirerek bir sonraki derste araştırmalarını sunarlar.

Görsel 1.8

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden “Bizim Takımın Hikâyesi” konulu performans göreviyle ilgili sunum dokümanlarını ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğrenciler, Sözlü Sunum Becerisine Yönelik Değerlendirme Ölçeği (s. 181) kullanılarak değerlendirilir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğretmen, toplum hizmeti çalışmalarının amaçlarını ve işlenişini içeren kaynakları, çeşitli sivil toplum kuruluşlarının tanıtım CD'lerini araştırarak bir sonraki derste sınıfa getirir.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINI ARAŞTIRIYORUM

GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

- 1.....
 2.....
 3.....
 4.....

SÜRE : Bir hafta

Sevgili öğrenciler sizlerden sivil toplum kuruluşları ile ilgili araştırma yapmanız istenmektedir. Araştırdığınız sivil toplum kuruluşu ile ilgili sonuçları aşağıda verilen başlıkların karşısındaki boşluklara yazınız.

Kuruluşun İsmi :

Kuruluşun Amaçları :

.....

.....

.....

Kuruluşun Özellikleri :

.....

.....

.....

Kuruluşun Faaliyet Planı :

.....

.....

.....

Kuruluşu Yönlendiren İlkeler :

.....

.....

.....

YÖNERGE

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Grup içinde iş bölümü yapmalısınız.
2. Konunuzla ilgili kaynak araştırması yapınız. Bu kaynaklar; sivil toplum kuruluşlarını tanıtıcı CD'ler, kütüphane, internet, TV, radyo, gazete haberleri, belgeseller, yardımseverler, vb. kişiler olabilir.
3. Çalışmalarınızda hangi bilgilere yer vereceğinize karar vermelisiniz.
4. Çalışmalarınız doğrultusunda, yapacağınız sunuyu hazırlamalısınız.
5. Çalışmanızı / / tarihinde teslim etmeli ve arkadaşlarınıza sunmalısınız.

Görsel 1.9

3

TOPLUM HİZMETİNDE GÖNÜLLÜ OLMAK

Öğrenciler bu bölümde;

- **Toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda çalışmaya istekli olmanın,**
- **Toplumsal duyarlılıkta empatinin,**
- **Toplum hizmeti çalışmalarını yürütülürken karşılaşılan sorunlarda problem çözme yöntemlerini kullanmanın önemini kavrayacaklardır.**

TOPLUM HİZMETİ ÇALIŞMALARINI UYGULAMA PLANI	
HAFTALAR	GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER
1. HAFTA	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin toplum hizmeti çalışmalarının amaçları konusunda bilgilendirilmesi. • Sınıf içi etkinliklerin uygulanması.
2. HAFTA	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin sivil toplum kuruluşlarının amaç ve işlevleri hakkında bilgilendirilmesi. Öğrencilerin projelerde kullanılacak Proje Öneri Formu, Sosyal Etkinlik Proje Sonuç Raporu, Sosyal Etkinlik Proje Uygulama Takvimi, Gönüllü Veli Başvuru Formu, Veli İzin Belgesi, Sosyal Etkinlik Değerlendirme Formu, Öğrenci Gözlem Formu, Grup Değerlendirme Formu vb. formlar hakkında bilgilendirilmesi. • Yapılacak çalışmaların Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile ilişkilendirilerek okulda faaliyet gösteren sosyal kulüplerle iş birliği sağlanması. • Sınıf içi etkinliklerin uygulanması.
3. HAFTA	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin, öğretmen rehberliğinde uygulamayı düşündükleri toplum hizmeti çalışmalarını için proje önerileri ve uygulama takvimi hazırlamalarının sağlanması. • İş birliği yapılan kurum ve kuruluşlardan okul yönetimi aracılığıyla gerekli izinlerin alınması. • Toplum hizmeti çalışmalarına katılan öğrencilerin güvenliklerinin sağlanması için gerekli önlemlerin alınması. • Sınıf içi etkinliklerin uygulanması.
4. HAFTA	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin, öğretmen rehberliğinde uygulamayı düşündükleri toplum hizmeti çalışmalarını için proje önerileri ve uygulama takvimi hazırlamalarının sağlanması. • İş birliği yapılan kurum ve kuruluşlardan okul yönetimi aracılığıyla gerekli izinlerin alınması. • Sınıf içi etkinliklerin uygulanması.
5. HAFTA	<ul style="list-style-type: none"> • Projelerin uygulanmaya başlanması ve projenin uygulanmasında karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin sınıfta tartışılması. • Sınıf içi etkinliklerin uygulanması.
6. HAFTA	<ul style="list-style-type: none"> • Projelerin uygulanmaya başlanması ve projenin uygulanmasında karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin sınıfta tartışılması. • Sınıf içi etkinliklerin uygulanması.
7. HAFTA	<ul style="list-style-type: none"> • Projelerin sınıfa sunulması ve tartışılması. • Sınıf içi etkinliklerin uygulanması.
8. HAFTA	<ul style="list-style-type: none"> • Projelerin sınıfa sunulması ve tartışılması. • Sınıf içi etkinliklerin uygulanması.
9. HAFTA	<ul style="list-style-type: none"> • Projelerin sınıfa sunulması ve tartışılması. • Sınıf içi etkinliklerin uygulanması.
10. HAFTA	<ul style="list-style-type: none"> • Proje raporlarının teslim edilmesi ve projelerin değerlendirilmesi. • Sınıf içi etkinliklerin uygulanması.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
7. KAZANIM	: Toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda çalışmaya istekli olur.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Kişisel farkındalığı geliştirme, iletişim, araştırma-sorgulama.
DEĞERLER	: Dayanışma, sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, bağımsız öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Tanıtıcı CD'ler, projeksiyon makinesi.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Sivil Toplum Kuruluşları Ne Yapar?” (s. 49) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğretmen, öğrencileri bilgilendirmek için toplum hizmeti çalışmalarının amaçlarını ve işlenişini içeren kaynakları, çeşitli sivil toplum kuruluşlarının tanıtım CD'lerini ders öncesinde hazırlar. CD'leri izlemek için gerekli projeksiyon makinesi vb. araç-gereç hazırlanır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğretmen, toplum hizmetinin önemini vurgulayarak değişik kaynaklardan, konu başında yer alan “Toplum Hizmeti Çalışmaları Uygulama Planı”ndan (s. 47) yararlanarak on hafta boyunca sürecek olan çalışmalarla ilgili bilgi verir. Öğrencilere Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin (s. 146) birinci maddesinde yer alan sosyal etkinliklerin amacı okunur ve sosyal etkinlikler kapsamında yapacakları toplum hizmeti çalışmalarına neden katılmaları gerektiği konusunda açıklamalar yapılır. Öğrencilerin konu ile ilgili soruları cevaplanır. İlk ders saatinde sivil toplum kuruluşlarını tanıtan CD'ler izlenir. Bir ders önce öğrencilerin hazırladıkları “Sivil Toplum Kuruluşlarını Araştırıyorum” adlı etkinlikle ilgili araştırma sonuçlarını sınıfla paylaşmaları sağlanır.

İkinci ders saatinde aşağıdaki “Sivil Toplum Kuruluşları Ne Yapar?” etkinliği yaptırılır.

ETKİNLİK

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI NE YAPAR?

- Ders öncesinde çoğaltılan “Sivil Toplum Kuruluşları Ne Yapar?” (s. 49) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili bilgilerini ölçmek ve toplumun ihtiyaç duyduğu hangi alanlarda çalışmaya istekli olduklarını belirlemek amacıyla hazırlanan soruları cevaplandırmaları istenir.
- Öğrencilere soruları cevaplamaları için yirmi dakika süre verilir.
- Öğrencilerin sorulara verdikleri cevapları sınıfla paylaşmaları sağlanır.

Görsel 1.10

Bir sivil toplum kuruluşunun kurtarma tatbikatı

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları ve Öğrenci Öz Değerlendirme Formu'nu (s. 185) doldurmaları istenir.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI NE YAPAR?**ÖĞRENCİNİN****ADI SOYADI :****SINIFI :****SÜRE :** Yirmi dakika

Sevgili öğrenciler aşağıdaki soruları sivil toplum kuruluşları hakkında edindiğiniz bilgilerden yararlanarak cevaplandırınız.

Sınıfta tanıtımlarını izlediğiniz sivil toplum kuruluşlarının ortak amaçları nelerdir?

Etkinlik alanları nelerdir?

Bu kuruluşların maddi gelir kaynakları nelerdir?

Bu kuruluşlarda kimler görev alabilir?

Herhangi bir yardım kuruluşunda gönüllü olmayı daha önce düşündünüz mü? Neden?

Sivil toplum kuruluşlarının hangisinde gönüllü olarak çalışmak isterdiniz?

Birey olarak toplumsal hizmetlerin karşılanması için sizin katkınız ne olabilir?

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
7. KAZANIM	: Toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda çalışmaya istekli olur.
SÜRE	: 40'+ 40'
BEÇERİLER	: Sosyal ve kültürel katılım, iletişim, kişisel farkındalığı geliştirme, karar verme.
DEĞERLER	: Dayanışma, sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

Ders öncesinde öğrencilerin toplum hizmetinde görev alabilecekleri hizmet alanlarını gösteren "Toplum Hizmeti Çalışma Alanını Belirleme Formu" etkinlik sayfası (s. 51) fotokopiyle çoğaltılır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilere Sosyal Etkinlik dersinde, bireysel ya da grup olarak toplum hizmeti çalışmaları yapılacağı söylenir. Toplum hizmeti kapsamında yapacakları projelerin hazırlanması, uygulanması aşamalarında öğretmenlerinin kendilerine rehberlik edeceği belirtilir.

İlk ders saatinin kalan süresinde toplum hizmeti çalışmalarının değerlendirilmesi için çeşitli formlar [Proje Değerlendirme Formu (s. 189), Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi (s. 192-193) vb.] kullanılacağı söylenir. Konu başında verilen "Toplum Hizmeti Çalışmaları Uygulama Planı"ndan (s. 47) yararlanarak açıklamalar yapılır. Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin "Toplum Hizmeti ve Çalışma Esasları" bölümünde yer alan (s. 151) esaslar okunur.

Sosyal Etkinlik dersinde öğrencilerin çalışmalarının değerlendirilebilmesi için ürün dosyalarına yaptıkları resimleri, fotoğraf albümlerini, afiş ve poster çalışmalarını, ses ve görüntü kayıtlarını, proje çalışmalarını, performans görevlerini, kavram haritalarını, değerlendirme formlarını ve sosyal etkinlik formlarını koymaları gerektiği söylenir.

İkinci ders saatinde aşağıdaki "Gönüllü Oluyorum" ders dışı etkinliğiyle ilgili açıklamalar yapılır.

DERS DIŞI ETKİNLİK

GÖNÜLLÜ OLUYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan "Toplum Hizmeti Çalışma Alanını Belirleme Formu" (s. 51) öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilere form hakkında bilgi verilerek bu alanlardan en az birini seçmeleri gerektiği söylenir.
- Öğrencilere buldukları bölgede var olan sivil toplum kuruluşlarını araştırarak çalışacakları hizmet alanlarını belirleyebilecekleri söylenir.
- Öğrencilere hangi alanı seçeceklerine karar vermeleri için iki hafta süre verilir ve seçtikleri alanı formda belirtilen yere yazmaları istenir.
- Bu ders kapsamında sivil toplum kuruluşlarında görev almanın dışında öğrencilerin okul içinde görev alabilecekleri çalışmalar planlanabilir. Örneğin; alt sınıflara ders çalıştırma, engelli bir öğrenciye yardımcı olma, okulda çevre koruma ile ilgili farkındalık yaratacak afiş slogan vb. içeriklerin yer aldığı köşeler hazırlama, çevreyi güzelleştirme çalışmaları, kültür müzesi, kitaplık oluşturma vb. etkinlikler planlanarak öğrenciler görevlendirilebilir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden çalışma alanlarını belirledikten sonra seçtikleri çalışma alanının yazılı olduğu formu ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğretmen öğrencileri Öğrenci Gözlem Formu (s. 188) kullanarak değerlendirir.

TOPLUM HİZMETİ ÇALIŞMA ALANINI BELİRLEME FORMU	
<p>ÖĞRENCİNİN</p> <p>ADI SOYADI :</p> <p>SINIFI :</p> <p>SÜRE : İki hafta</p> <p>Sevgili öğrenciler sizlerden aşağıdaki hizmet alanlarından en az birini seçmeniz istenmektedir. İki hafta içerisinde araştırmalarınızı tamamlayarak hangi hizmet alanında çalışacağınızı belirleyiniz.</p> <p>SEÇTİĞİ HİZMET ALANI :</p>	
	HİZMET ALANLARI
Valiliklere Bağlı Birimler	T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezleri, huzurevleri, bakımevleri, sığınmaevi, kreş ve gündüz bakımevleri, cezaevi, çocuk yuvaları, yetiştirme yurtları, ıslahevleri, bakım ve rehabilitasyon merkezleri, aile danışma merkezleri, yaşlı hizmet merkezleri, çocuk ve gençlik merkezleri, turizm ve kültür müdürlükleri, kütüphaneler ve müzeler.
Belediyelere Bağlı Birimler	Kent konseyleri, aşevi, temizlik işleri müdürlüğü, insan kaynakları ve eğitim müdürlüğü, kültür merkezleri, gençlik merkezleri.
Sağlık Kuruluşları	Resmî ve özel hastaneler, sağlık ocakları, verem savaş merkezleri, kanserle mücadele kuruluşları, eczaneler, ruh ve sinir hastalıkları hastanesi.
Dernek ve Vakıflar	Türkiye Sakatlar Derneği , Bedensel Engelliler Derneği, Türkiye Erozyonla Mücadele Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA), Türkiye Deprem Vakfı, Türkiye Sokak Çocukları Vakfı, Türkiye İşme Engellileri Derneği, Türkiye Sağırklar Konfederasyonu, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV), Kızılay, Yeşilay, Şehit Aileleri Derneği, fakir ve muhtaçlara yardım dernekleri, kimsesiz çocuklara yardım dernekleri, Arama Kurtarma Derneği (AKUT)...

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
7. KAZANIM	: Toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda çalışmaya istekli olur.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Sosyal ve kültürel katılım, iletişim, kişisel farkındalığı geliştirme, karar verme.
DEĞERLER	: Dayanışma, sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Proje tabanlı öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme, sınıf dışında eğitim.
ARAÇ-GEREÇLER	: Sınıf panosu.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu” (s. 191) fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilere hizmet alanlarını belirlemeleri için bir hafta daha süreleri olduğu hatırlatılır.

DERSİN İŞLENİŞİ

! Öğrencilere sosyal yaşama toplumsal duyarlılık bilincini kazanarak katılmanın önemli olduğu belirtilir. Toplumsal duyarlılık gösterilmesi gereken ihtiyaç alanlarında gönüllü olarak yer almanın, kişilerde sorumluluk, dayanışma, güven, hoşgörülü olma ve sorun çözme yeteneklerini geliştirdiği vurgulanır. Öğrencilerin toplum hizmeti kapsamında yapmak istedikleri projelerini bu derste belirleyecekleri söylenir. Öğrencilerin projelerini belirlemelerine yardımcı olmak amacıyla, sınıfta beyin fırtınası yaparak proje konu listesi oluşturulur. Öğrencilere bu listeden istedikleri konuyu ya da başka bir konuyu belirleyebilecekleri söylenir.

Öğrencilerin seçtikleri hizmet alanlarında neler yapabilecekleri konusunda “Öğrencilerin Kurum ve Kuruluşlarda Yapabilecekleri Çalışmalar” (s. 53) tablosundan yararlanarak bilgilendirme yapılır. (Bu form çoğaltılarak öğrencilere dağıtılabilir ya da sınıf panosuna asılabilir.) Öğrencilere bu bölümdeki proje çalışmalarının süresinin dört hafta olduğu belirtilir. Öğrencilere çalışmalarını tamamladıktan sonra sınıfta ya da okulda sunum yapacakları belirtilir.

Toplumsal dayanışmayı geliştirmek amacıyla hazırlanan aşağıdaki “Paylaşıyorum Projesi” etkinliği örnek proje çalışması olarak öğrencilere açıklanır. Proje aşamaları sırasında öğrencilere rehberlik edileceği belirtilir. Öğrencilere Proje Öneri Formu dağıtılır.

PROJE

PAYLAŞIYORUM

SÜRE: Dört hafta

PROJE GÖREVİ: Kullanılmayan çeşitli eşyaların (kitap, giysi, kırtasiye malzemeleri vb.) okulda belli bir merkezde toplanarak takas yoluyla paylaşımına açılması.

AMAÇ: Sosyal dayanışma, yardımseverlik ve toplum hizmeti çalışmalarında yer almanın önemini kavramak.

AÇIKLAMALAR

- Bu proje çalışması için öğrenciler gruplara ayrılır. Gruplar, kendi aralarında iş bölümü yaparlar.
- Yapılacak çalışmalar planlanır. Kurallar belirlenerek katılmak isteyen öğrencilere duyurulur.
- Afiş, ilan, poster ya da slogan hazırlanarak okul gazetesinden, internet vb. yollarla duyuru yapılabilir.
- Gelen yardımların toplanması, sınıflandırılması ve dağıtımı konusunda okul öğrencilerinden gönüllü olanlar kendi aralarında iş bölümü yaparlar.
- Öğrenciler ailelerinden, çevrelerinden destek alabilirler.
- Öğrencilerin getirdikleri malzemelerin sergilenmesi ve çalışma süresince muhafaza edilmesi için okul yönetimiyle iş birliği sağlanmalıdır.
- Öğretmen, bütün bu süreçte öğrencilere rehberlik eder, öğrenci güvenliği için okul yönetimi ve veli iş birliğini sağlar.

ÖĞRENCİLERİN KURUM VE KURULUŞLARDA YAPABİLECEKLERİ ÇALIŞMALAR

Sevgili öğrenciler aşağıdaki tabloda toplum hizmeti yapabileceğiniz kurumlar ve bu kurumlardaki çalışmalar örneklenmiştir. Hangi kurumda toplum hizmeti yapacağınıza karar verdikten sonra bu kurumlarda yapabileceğiniz çalışmalar için aşağıdaki tablodan yararlanabilirsiniz.

TOPLUM HİZMETİ YAPILABİLECEK KURUMLAR	ÖĞRENCİLERİN KURUM VE KURULUŞLARDA YAPABİLECEKLERİ ÇALIŞMALAR
Kültür Merkezleri	Konser, tiyatro ve çeşitli sanatsal gösterileri izlemeye giderek izlenimlerinizi sınıfla paylaşabilirsiniz. Bulduğunuz bölgedeki kültür merkezlerini ziyaret edip sanatsal çalışmalar hakkında bilgi alabilirsiniz. Bu etkinliklerin duyurularını okulda yapabilirsiniz. İzlediğiniz eserleri, eserlerin bestecilerini, yazarlarının tanıtıcı sunumlarını yapabilirsiniz.
Huzurevleri	Huzurevlerindeki yaşlıları ziyaret ederek onlara kitap okuyabilir, çeşitli tarihî yerlere, müzelere, parklara, sinema ve tiyatrolara birlikte geziler düzenleyebilirsiniz.
Kızılay	Kızılay Kurumuna giderek, kurumun işleyişini yerinde görebilirsiniz. Ülkede ve dış ülkelerde yaşanan doğal felaketlerde Kızılayın yaptığı yardımları anlatan çeşitli görsel dokümanları okulda paylaşarak bilgilendirme yapabilirsiniz.
Çocuk ve Gençlik Merkezleri	Bu merkezlerdeki kurumsal işleyişin nasıl olduğunu, bu kurumları ziyaret ederek öğrenip, neler yapılabileceğini planlayıp çeşitli projeler üretebilirsiniz. Okul kulüpleri ile iş birliği yaparak eğlenceli geziler düzenleyebilirsiniz. Dağ gezileri, piknikler, sinema, tiyatro, konser, müze ve ören yerlerine geziler düzenleyebilirsiniz.
TEMA vb. vakıflar	Erozyonla mücadele eden vakıfların çalışmalarını inceleyerek nasıl katkı sağlayabileceklerini planlayabilirsiniz. Vakıflarla iş birliği yaparak çevrelerinde gözlemlediğiniz erozyon alanlarını ve ağaçlandırma sahalarını belirleyebilir ya da ihmal edilmiş yeşil alanları saptayarak bunlarla ilgili projeler geliştirebilirsiniz.
Hastaneler	Hastaneleri ziyaret ederek buralarda kalan kimsesiz hastalara destek olabilirsiniz. Hastanelerin çocuk bölümlerini ziyaret ederek çocuklara; kukla ve gölge oyunları gösterileri, çeşitli ülkelerin müzik türlerini, bestecileri, enstrümanları tanıtıcı açıklamalı dinletiler düzenleyebilirsiniz, kitap okuyabilir, küçük tiyatro oyunları sergileyebilirsiniz.
Kütüphaneler ve Müzeler	Bulduğunuz bölgedeki kütüphanelere ve müzelere okul gezileri düzenleyebilirsiniz. Bu kurumlarla iş birliği yaparak buradaki eserleri tanıtıcı bilgilendirme toplantıları yapabilirsiniz. Müzelerimizde sergilenen çok değerli kültür mirası olan eserlerin tanıtılması için etkinlikler, kampanyalar, tanıtıcı filmler hazırlayabilirsiniz.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
7. KAZANIM	: Toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda çalışmaya istekli olur.
SÜRE	: 40'+ 40'
BEÇERİLER	: Araştırma–sorgulama, problem çözme, karar verme.
DEĞERLER	: Sosyal empati, dayanışma, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Proje tabanlı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, sınıf dışında eğitim, sunuş yoluyla öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: İnternet sitesinde kullanılacak görsel dokümanlar, metinler.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi” formu (s. 192-193) fotokopi ile çoğaltılarak ders öncesinde hazırlanır. İki hafta önce verilen “Gönüllü Oluyorum” (s. 50) ders dışı etkinliği ile ilgili toplum hizmeti çalışma alanını belirleme formları incelenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilerin seçtikleri hizmet alanları ile ilgili düşüncelerini sınıfta paylaşmaları sağlanır, proje uygulama takvimi dağıtılır. Formu nasıl dolduracakları açıklanır. Bir sonraki derste seçilen proje çalışmalarına başlayacakları ve proje çalışmalarını bireysel olarak ya da grupta yapabilecekleri belirtilir.

Toplum hizmeti çalışmalarının temelinde toplumsal yarar olduğu ve bu çalışmalarda her öğrencinin katılımcı, izleyici ve planlayıcı olarak görev almasının önemi vurgulanır.

Aşağıdaki örnek proje çalışmasıyla ilgili bilgilendirme yapılır. Projenin konusu, amacı ve işleyişi açıklanır. Projede görev almak isteyen öğrenciler belirlenir. Projeye ilgili gerekli izinler alınarak öğrenci güvenliği sağlanmalıdır.

PROJE

İnternet Sitesi Oluşturma

SÜRE: Dört hafta

PROJE GÖREVİ: Toplumsal duyarlılık projeleri ile ilgili bir internet sitesi oluşturulması.

AMAÇ;

1. Öğrencilerin yaptıkları etkinlikleri, toplumsal hizmet çalışmalarını, projelerini duyurarak farkındalık yaratmak.
2. Yardım kampanyalarını daha çabuk duyurmak, hizmet alanları hakkında bilgi vermek, ülkedeki sosyal hizmet kuruluşları ile bağlantı kurarak etkin iletişim sağlamak.
3. Yardıma ihtiyaç duyan insanlara daha çabuk ulaşmak ve ulaşılır olmak.

AÇIKLAMALAR

- Bu projeye her sınıftan gönüllü öğrenciler katılabilir.
- Okul yönetimi, öğretmenler, okul aile birlikleri ve gönüllü velilerle iş birliği sağlanmalıdır.
- Sosyal hizmet yapan kuruluşların internet siteleri incelenerek fikir edinilebilir.
- İnternet sitesinin nasıl kurulacağı konusunda bilgi sahibi olan kişi, kurum ve kuruluşlardan yardım alınabilir.
- İnternet sitesinde kullanılacak görsel dokümanların, metinlerin toplanması ve hazırlanması konusunda tüm sınıflarla iş birliği yapılmalıdır.
- Projenin ekonomik boyutu için gerekli çalışmalar planlanmalıdır. Gerekli finansın sağlanması için okul yönetimi, veli, öğrenci iş birliği sağlanmalıdır.
- İnternet sitesini yönetecek bir öğrenci komisyonu kurulmalıdır.
- Komisyon bütün bir yıl çalışmaları yürütmeli, bir sonraki yıl yeni komisyon oluşturulmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden “Gönüllü Oluyorum” (s. 50) etkinliği ile ilgili toplum hizmeti çalışma alanını belirledikleri formu ürün dosyalarına koymaları istenir.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
8. KAZANIM	: Toplumsal duyarlılıkta empatinin önemini açıklar.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Empati kurabilme.
DEĞERLER	: Sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik, dayanışma.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: İş birliğine dayalı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Fotoğraf makinesi, sınıf panosu.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Okul yönetimi, okul aile birliği ve okuldaki sosyal kulüp temsilcileri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Birlikte Kuralım” (s. 56) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğretmen, toplum hizmeti çalışmalarını için gerekli izinleri alır. Velilerle görüşmeler yaparak Veli İzin Belgesi (s. 196) ve Gönüllü Veli Başvuru Formu’nu (s. 197) doldurmalarını sağlar.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilerin seçtikleri proje konusunu ve projelerini nasıl gerçekleştireceklerini sınıfla paylaşmaları sağlanır. Projeleri yürütürken öğretmenle, okul yönetimiyle ve diğer kulüplerle iş birliği yapmalarının yararlı olacağı belirtilir.

Öğrencilerin seçtikleri projeler ve toplum hizmeti çalışmalarının onaylanmasından önce velilerin izinlerinin alınmasına dikkat edilmelidir.

Öğrencilere “Yaşadığınız çevredeki ihtiyaç alanlarını da düşünerek nasıl bir sivil toplum kuruluşu oluşturmayı düşündünüz?” sorusu sorulur ve gelen yanıtlardan sonra aşağıdaki etkinlik yaptırılır.

ETKİNLİK

BİRLİKTE KURALIM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Birlikte Kuralım” (s. 56) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden çevrelerinde ihtiyaç duyulan toplumsal hizmet alanlarını ve ihtiyaç sahiplerini düşünerek bir sivil toplum kuruluşu oluşturmaları istenir.
- Öğrencilerden etkinlik sayfasındaki tabloda yer alan başlıkların karşısındaki boşluklara oluşturmak istedikleri kuruluşun adını, amaçlarını, ilkelerini, hedeflerini ve yapmak istedikleri faaliyetlerin planlarını yazmaları istenir.
- İkinci ders saatinde öğrencilerden oluşturdukları sivil toplum kuruluşu hakkındaki düşüncelerinin ve bu kuruluşu oluşturma nedenlerini sunmaları ve sonuçlarını tartışmaları istenir.

Empatinin bireyde, ailede ve toplumda işlevselliği vurgulanır. Empati kurmanın birey ve toplum arasında oluşabilecek çatışmaların çözümünde katkı sağladığı, sorumluluk, yardımseverlik ve dayanışma becerilerini geliştirdiği belirtilir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları ve Öğrenci Öz Değerlendirme Formu’nu (s. 185) doldurmaları istenir.

BİRLİKTE KURALIM

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

SÜRE : Bir ders saati

Sevgili öğrenciler sizlerden çevrenizdeki ihtiyaç duyulan toplumsal hizmet alanlarını ve ihtiyaç sahiplerini düşünerek bir sivil toplum kuruluşu oluşturmanız istenmektedir. Aşağıdaki başlıklara göre boşlukları doldurunuz.

Sivil Toplum Kuruluşunuzun Adı:

Amacınız:

İlkeleriniz:

Faaliyet Planınız:

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
8. KAZANIM	: Toplumsal duyarlılıkta empatinin önemini açıklar.
SÜRE	: 40' + 40'
BE CERİLER	: Empati kurabilme, iletişim, kişisel farkındalığı geliştirme, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, problem çözme, karar verme.
DEĞERLER	: Dayanışma, sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, bağımsız öğrenme, sınıf dışında eğitim.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Okul yönetimi, okul aile birliği ve okul sosyal kulüp temsilcileri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Soruyorum” (s. 58), “Yardımseverler” (s. 59) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilerden toplum hizmeti çalışmalarında karşılaştıkları sorunları sınıfla paylaşımları istenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilere, toplum hizmeti çalışmalarına yönelik olarak “Bu alanda gönüllü olmayı neden istediniz?” sorusu sorulur. Toplum hizmeti çalışmalarını sırasında neler hissettiklerini ve edindikleri deneyimlerini sınıfla paylaşımları sağlanır.

Aşağıdaki “Soruyorum” etkinliği yaptırılır. Eğer sınıfta engelli bir öğrenci varsa öğretmen etkinliği yeniden planlayabilir. Örneğin; engelli öğrencinin sosyal hayatında zorlandığı konuları arkadaşlarıyla paylaşmasını isteyebilir ya da öğrencilere “Yaşadığınız yerde neler değişseydi hayatınız daha kolay olurdu?” sorusunu sorarak verilen cevapların tartışılmasını sağlayabilir.

ETKİNLİK

SORUYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Soruyorum” (s. 58) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Toplumsal duyarlılıkta empatinin önemini kavramak amacıyla hazırlanan etkinlikte soruların cevaplarını etkinlik sayfasındaki boşluklara yazmaları için öğrencilere on dakika süre verilir.
- Etkinliği tamamlayan öğrencilerden sorulara verdikleri cevapları sınıfla paylaşımları istenir.

PERFORMANS GÖREVİ

YARDIMSEVERLER

- Ders öncesinde çoğaltılan “Yardımseverler” (s. 59) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden toplumda yardıma ihtiyaç duyan insanları destekleyen ve bu insanların sorunlarının çözümü için çalışan yardımseverlerle ilgili bir araştırma yapmaları istenir.
- Araştırmalarını verilen yönergeye göre tamamlamaları istenir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğrenciler, Öğrenci Gözlem Formu (s. 188) kullanılarak değerlendirilir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden üç hafta önce verilen “Paylaşıyorum” projesiyle ilgili raporlarını tamamlayarak bir sonraki derse getirmeleri istenir.

SORUYORUM

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

SÜRE : On dakika

Sevgili öğrenciler sizlerden, toplumsal duyarlılıkta empatinin önemini kavranması amacıyla engelli insanların yaşadıkları zorluklara yönelik hazırlanan soruları cevaplandırmanız istenmektedir. Aşağıdaki metni okuduktan sonra soruların cevaplarını verilen boşluklara yazınız.

Engelli olmak seçilen bir şey değildir. Her an engelli olabiliriz. Engelli insanlarla empati kurmalı ve yaşamlarında karşılaştıkları sorunlarla ilgili çözüm üretme konusunda neler yapılabileceğini düşünmeli ve araştırmalıyız. Ailemizde ve çevremizde farkındalık oluşturarak çözüme katkısı olabilecek kişi kurum ve kuruluşları tanımak ve bu kurumların çalışmaları hakkında bilgi sahibi olmak toplumsal sorumluluğumuzdur.

Yaşadığınız bölgede engelli insanlara hizmet veren kuruluşların isimlerini yazınız.

.....
.....
.....

Engelli insanların hayatlarını kolaylaştırmak için yapılan çalışmalar hakkında neler biliyorsunuz?

.....
.....
.....

Siz olsaydınız engelli insanların hayatlarını kolaylaştırmak için yapılan çalışmalarla ilgili olarak neyi değiştirdiniz?

.....
.....
.....

Engelli insanların günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri sorunların neler olabileceğini düşünüyorsunuz?

.....
.....
.....

Engelli insanların engelsiz insanlardan daha fazla sorununun olmasının nedenleri hakkında neler düşünüyorsunuz?

.....
.....
.....

YARDIMSEVERLER

GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

SÜRE : Bir hafta

Sevgili öğrenciler sizlerden, toplumda yardıma ihtiyaç duyan insanları destekleyen ve bu insanların sorunlarının çözümü için çalışan yardımseverlerin hangi duygularla gönüllü olduklarını anlamak amacıyla yapacağınız bu performans görevinde engellilerin sorunlarına yönelik olarak medyadan ya da internetten "yardımsever kurum ve kişilerin gerçekleştirdikleri etkinlikleri" araştırmanız, kısa bir sunum yapmanız istenmektedir. Bunun için aşağıdaki yönergeyi izleyiniz.

YÖNERGE

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Bu çalışma için grup oluşturunuz. Çalışmalarınız için iş bölümü yapınız.
2. Konunuzla ilgili kaynak araştırması yapınız.
3. Basından, internetten, çeşitli kaynaklardan yazılar, araştırmalar, belgesel programlar, slaytlar ve haberleri toplayınız. Bu dokümanlardan bir metin hazırlayınız.
4. Çalışmalarınız doğrultusunda, yapacağınız sunum için bir slogan belirleyiniz.
5. Sunumunuzu slaytlar ve müziklerle destekleyebilirsiniz.
6. Çalışmanızı / / tarihinde teslim etmeli ve arkadaşlarınıza sunmalısınız.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
8. KAZANIM	: Toplumsal duyarlılıkta empatinin önemini açıklar.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Empati kurabilme, iletişim, sosyal ve kültürel katılım.
DEĞERLER	: Sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik, dayanışma.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Proje tabanlı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, aktif öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Okul yönetimi, okul aile birliği ve okuldaki sosyal kulüp temsilcileri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden, bir hafta önce verilen “Yardımseverler” (s. 57) etkinliği ile ilgili sunumlarını sınıfla paylaşmaları istenir. Ders öncesinde Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu (s.191) fotokopi ile çoğaltılır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilerin toplum hizmeti ve proje çalışmaları hakkında bilgilendirme yapmaları istenir. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Yaşlanacağınızı hiç düşündünüz mü?
- Yaşlandığınızda nasıl bir hayatınız olmasını istersiniz?

Öğrencilerin verdikleri cevaplardan sonra bakımevleri ve huzurevlerinde kalan yaşlılarla, çevrelerinde yalnız yaşayan, yardıma muhtaç yaşlıların ihtiyaçlarına yönelik olarak neler yapabileceklerini düşünmeleri istenir. Huzurevleri ve yaşlı bakımevlerinde toplum hizmeti yapan öğrenciler varsa bu öğrencilerin gözlemlerini sınıfla paylaşmaları sağlanır.

Öğrencilere Yaşlılara Saygı Haftası'nın 18-24 Mart tarihleri arasında kutlandığı hatırlatılarak gündelik yaşamda yaşlıların karşılaşılabileceği sorunların çözümüne katkı sağlamanın toplumsal dayanışmanın önemli göstergelerinden biri olduğu vurgulanır ve “Seni Anlıyorum” (s.61) etkinliği verilir.

Görsel 1.11
Huzurevini ziyaret

Toplumsal duyarlılıkta empatinin önemini kavramaya yönelik olan “Bilgilendiriyorum” projesi öğrencilerle paylaşılır. Öğrencilere Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu (s.191) dağıtılır ve benzeri konularda kendilerinin de proje üretebilecekleri belirtilir. Çalışma gruplarının oluşturulması ve iş bölümü yapılması sağlanır.

DERS DIŞI ETKİNLİK

SENİ ANLIYORUM

- Toplumsal duyarlılıkta empatinin önemini anlamalarına yönelik olarak hazırlanan etkinlikte öğrenciler gruplara ayrılır.
- Gruplardan yaşlıların sorunlarının çözümü konusunda bir proje hazırlamaları istenir.
- Gruplara projelerini hazırlamadan önce yaşlıların gündelik yaşamlarında karşılaşılabilecekleri sorunların neler olabileceğini düşünmeleri söylenir.
- Yaşlı insanların evlerinde ve ev dışında yaşamlarını kolaylaştırmak için yapılabilecek çeşitli düzenlemelerle ilgili örnekler verilir; evde ve dışarda düşme, yaralanma riskini azaltan çevre düzenlemeleri, ulaşımlarıyla ilgili kolaylık sağlayan servis aracı seçenekleri; yaşlılara evlerinde bakım sağlama, yemek servisi yapma, temizlik gereksinimlerini karşılama; huzurevlerindeki yaşlılara kitap okuma, konser verme; sinema, tiyatro, konsere götürme, otobüslerde yaşlılara yer verme ve yaşlı insanlara gidecekleri yere kadar eşlik etme konusunda farkındalık yaratma gibi çalışmaların yapılabileceği belirtilir.
- Gruplardan hazırlayacakları proje için yaşlanma süreci ve sorunları hakkında yapılan araştırmalar ve yazılardan yararlanarak yaşlı insanların ruhsal durumlarını anlamaya çalışmaları, onların sağlık sorunlarının neler olabileceğini internet, sağlık kuruluşları ve yakın çevrelerindeki yaşlı insanlardan araştırmaları istenir.
- Gruplara hazırlayacakları projeleri için kitabın sonunda verilen internet siteleri önerilebilir ve çeşitli üniversitelerle sivil toplum kuruluşlarının yaşlılarla ilgili projelerinden yararlanabilecekleri söylenir.
- Gruplardan projeleri için bir poster tasarımları ve bir slogan bulmaları istenir.
- Gruplar kendi aralarında iş bölümü yaparlar.
- Gruplara projelerini hazırlamak için bir hafta süre verilir.

PROJE

BİLGİLENDİRİYORUM

SÜRE: Dört hafta

PROJE GÖREVİ: 20 Kasım “Dünya Çocuk Hakları Günü” ve “İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası”nda ilköğretim okullarında seminer düzenleme.

AMAÇ: İlköğretim öğrencilerini, insan hakları, demokrasi ve çocuk hakları konusunda bilgilendirmek.

AÇIKLAMALAR

- Okuldaki sosyal kulüplerle iş birliği yapılır.
- Bu projede gönüllü olmak isteyen öğrenciler belirlenir.
- Grup çalışması yapılabileceği belirtilir.
- Öğrencilerden yapacakları çalışmaları Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu’na (s.191) yazmaları istenir.
- Formlarda belirtilen yönergelere göre çalışmalarını planlayabilecekleri belirtilir.
- Öğrencilerden, projeler tamamlandıktan sonra Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporu’nu (s. 194) doldurmaları istenir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilere, dört hafta önce verilen “Paylaşıyorum” projesi, Proje Değerlendirme Formu (s. 189) ile değerlendirilir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğretmen okula gelirken trafik, ulaşım, çevre, görüntü ve gürültü kirliliği vb. sorunlarla okullarındaki çevre düzeni, temizliği ve gürültü kirliliği gibi sorunları gözlemlenmeleri için öğrencileri bir ders öncesinden görevlendirir, bir sonraki ders için problem çözme yöntem ve teknikleri hakkındaki doküman ve kaynakları hazırlar.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
9. KAZANIM	: Toplum hizmeti çalışmalarını yürütürken karşılaştığı sorunlarda problem çözme yöntemlerini kullanır.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, demokratik düşünme, problem çözme, karar verme.
DEĞERLER	: Dayanışma, sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, sınıf dışında eğitim, iş birliğine dayalı öğrenme, bağımsız öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Sınıf panosu.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Problem çözme yöntemlerini anlatan kaynaklar, rehber öğretmenler ve felsefe grubu öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Çözüyorum” (s. 64), “Eğer Yetkili Olsaydım” (s. 65) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilerin, trafik, ulaşım, gürültü ve görüntü kirliliği ile ilgili gözlemlerini sınıfla paylaşmaları istenir. Öğretmen, problem çözme yöntem ve teknikleri hakkındaki doküman ve kaynakları ders öncesinde hazırlar. Bir önceki hafta verilen “Seni Anlıyorum” (s. 61) etkinliği için hazırlanan proje çalışmaları incelenir. Projeye ilgili poster ve slogan hazırlayan öğrencilerin çalışmalarını sınıf panosunda sergilemeleri sağlanır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilere aşağıdaki sorular sorulur:

- Günlük hayatınızda, evde ya da çevrenizde karşılaştığınız herhangi bir sorunun çözümü için neler yaparsınız?
- Toplum hizmetini yaparken ne gibi sorunlarla karşılaştınız?

Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki bilgilendirmede belirtilen problem çözme yöntem ve teknikleri açıklanır. İlk ders saatinin kalan süresinde “Çözüyorum”, ikinci ders saatinde ise “Eğer Yetkili Olsaydım” etkinlikleri yaptırılır. “Sosyal Etkinlik Dersi Tartışma Panosu Hazırlama” etkinliği açıklanır.

BİLGİLENDİRME

PROBLEM ÇÖZME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Problem çözme, öğrencilerin karar verme ve çözüm üretme yeteneklerini geliştirmek için kullanılan bir öğretim yöntemidir.

Problem çözme yönteminin amacı, öğrencilerin karar verme yetilerini geliştirmek ve hayat boyu kullanabilecekleri problem çözme yeteneği kazandırmaktır.

Uygulanacak olan problem çözme süreci “geleneksel problem çözme, bilimsel problem çözme, yaratıcı problem çözme, proje tabanlı problem çözme veya iş birlikli problem çözme” gibi isimler alabilir. Farklı olarak isimlendirilen yada tasarlanan tüm problem çözme süreçleri John Dewey’in 1910 yılında yayımladığı “Nasıl Düşünürüz?” (How We Think) adlı eserinde ele aldığı problem çözme yöntemine dayanmaktadır. Dewey’e göre, bilimsel problem çözme yöntemi şu aşamaları içermektedir:

1. Duyulan bir güçlük
2. Bu problemin belirlenmesi ve tanımlanması
3. Olası çözüm getiren hipotezlerin önerilmesi.
4. Uygun kanıtları toplama ve hipotezleri test etme ve uygun soruları cevaplama
5. Raporun yazılması ya da sentez işleri *

Problem Çözme Yönteminin Yararları

- Karar verme yeteneğini geliştirir. Eleştirel düşünmeye yardımcı olur.
- Öğrenci aktif olarak katılır. Geniş ilgi ve merak uyandırır. İlgiyle güdülenme ve öğrenme sağlar.
- Algılama ve akılda tutma daha uzun süreli olur.
- Problem çözme sürecinin alışkanlık hâline gelmesine yardımcı olur.
- Gözlemlenme, rapor etme, karşılaştırma, bilgileri düzenleme, yorumlama, değerlendirme ve özetleme gibi yeteneklerin gelişmesine katkıda bulunur.
- Yaratıcı düşünceyi geliştirir. Öğrencilerin sorumluluklarını geliştirir.
- Demokratik tavır ve tutumları geliştirir.

* “Sosyal Bilgiler Dersinde Problem Çözme yönteminin Erişi Kalıcılığı ve Tutuma Etkisi” isimli araştırması, s. 4, Anđan Altun. Gazi Üniversitesi, Yrd. Doç. Serap Emir. İstanbul Üniversitesi.

ETKİNLİK

ÇÖZÜYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Çözüyorum” (s. 64) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Tüm sınıfın katılımıyla toplum hizmeti yaparken karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik düşünce ve öneriler dinlenir. Öğrencilere “Siz olsaydınız ne yapardınız?” sorusu yöneltilerek sorunlar ve çözüm yöntemleri paylaşılır.
- Öğrencilerden toplum hizmeti yaparken karşılaştıkları sorunları ve bu sorunların çözümüne yönelik önerilerini etkinlik sayfasındaki boşluklara yazmaları istenir.
- Yazılan sorun ve çözüm önerilerinin sınıfta paylaşılması sağlanır.

ETKİNLİK

EĞER YETKİLİ OLSAYDIM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Eğer Yetkili Olsaydım” (s. 65) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden okul dışında ve okulda karşılaştıkları sorunları ve bu sorunlar için çözüm önerilerini düşünmeleri istenir.
- Öğrenciler gruplara ayrılır. Gruplar kendi aralarında iş bölümü yaparlar.
- Gruplardan okulda ve okul dışında karşılaştıkları sorunların niteliğine göre belediye başkanı, kaymakam, trafik müdürü ya da okul müdürü gibi resmî olarak yetkili bir kişi olduklarını düşünmeleri istenir.
- Gruplardan yukarıda belirtilen resmî statüleri kendi aralarında paylaşarak yetkileri kapsamında belirledikleri sorunları ve bu sorunların çözüm yollarını etkinlik sayfasındaki bölümlere yazmaları istenir.
- Öğrencilere etkinliği tamamlayabilmeleri için yirmi dakika süre verilir.
- Grup sözcülerinin sınıfta sunum yapmaları sağlanır.

DERS DIŞI ETKİNLİK

SOSYAL ETKİNLİK DERSİ TARTIŞMA PANOSU HAZIRLAMA

- Öğrencilerden sosyal etkinlik dersinde ya da başka derslerde, karşılaştıkları problemlerin çözümünde, okul öğrencilerinin görüşlerine başvurulabilmesini sağlamak ve problemlerin farklı çözümlerine ulaşabilmek amacıyla bir tartışma panosu hazırlamaları istenir.
- Grup çalışması yapmaları önerilir.
- Gerekli malzemelerin temini için okuldaki ilgili sosyal kulüplerle iş birliği sağlanır.
- Hazırlanan pano, okulda ya da sınıfta uygun bir yere asılır.
- Tartışma konuları yıl boyunca gerekli panoya yazılarak görüşmeye açılır.

Görsel 1.12

DEĞERLENDİRME

Öğrencilere, dört hafta önce verilen “İnternet Sitesi Oluşturma” projesi (s. 54) raporları toplanarak Proje Değerlendirme Formu (s. 189) ile değerlendirilir. Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir.

ÇÖZÜYORUM

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

SÜRE : Yirmi dakika

Aşağıdaki tabloda ilk iki bölümde örnek olarak verilen sorunları ve bu sorunların çözüm önerilerini inceleyerek boş bırakılan yerlere toplum hizmeti yaparken karşılaştığınız ya da karşılaşılabileceğiniz sorunlarla birlikte çözüm önerilerinizi yazınız.

ÖĞRENCİLERİN TOPLUM HİZMETİ YAPARKEN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
1) Toplum hizmeti yapılacak kurumla ilgili öğrencinin velisinden izin almada yaşanan sorunlar.	1) Okul yönetiminden yardım olarak yapılan hizmetin önemi veliye anlatılır, gerekirse velinin de gönüllü olması istenir.
2) Yardım çalışmalarına istenilen katılımın sağlanamaması.	2) Yapılacak çalışmanın daha etkili biçimde duyurulması sağlanır.

EĞER YETKİLİ OLSAYDIM

Sevgili öğrenciler, sizlerden okulda ve okul dışında karşılaştığınız sorunlar için belediye başkanı, kaymakam, trafik müdürü, okul müdürü gibi statülerden birini seçerek çözüm önerilerinde bulunmanız istenmektedir. Saptadığınız sorunlar ve bu sorunlara çözüm önerilerinizi aşağıdaki tabloda ayrılan bölümlere yazınız.

SÜRE : Bir ders saati

YETKİLİ MAKAMIN ADI:**YETKİLİ KİŞİLERİN (GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN) İSİMLERİ:**

1.
2.
3.
4.
5.

SAPTANAN SORUNLAR:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
9. KAZANIM	: Toplum hizmeti çalışmalarını yürütürken karşılaştığı sorunlarda problem çözüme yöntemlerini kullanır.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, problem çözüme, karar verme.
DEĞERLER	: Sosyal empati, dayanışma, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, proje tabanlı öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Öğrencilerin proje ve toplum hizmeti çalışmalarında kullanacakları dokümanlar, projeksiyon makinesi, bilgisayar.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Felsefe grubu öğretmenleri ve rehber öğretmenler.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

Toplum hizmeti çalışmalarının kalan son iki haftasında öğrencilerin hazırladıkları proje raporları toplanır. Sunumu yapılacak olan projeler ve grup sözcüleri belirlenir. Derslerden önce proje sunumu yapacak öğrenciler için gerekli araç-gereçlerin hazırlanması sağlanır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilerin “Sosyal Duyarlılık” öğrenme alanında yaptıkları etkinlikler ve çalışmalar tekrar gözden geçirilir, “Sosyal Duyarlılık” öğrenme alanında hazırlanan projeleri ve toplum hizmeti kapsamında yapılan çalışmaları incelenir.

İki hafta süresince sunulacak projeler için hangi öğrencilerin ve grupların ne zaman sunum yapacağı belirlenir. İlk hafta, sunum sıraları belirlenerek proje sunumlarının yapılması sağlanır. İkinci hafta sunumlar yapıldıktan sonra diğer öğrencilerin görüşleri alınır. Sunumları yapılan projelerden sınıf ya da okul panosunda sergilenecek olanlar belirlenerek sergilenmesi sağlanır.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden hazırladıkları “Paylaşıyorum”, “İnternet Sitesi Oluşturma” ve “Bilgilendiriyorum” projeleriyle ilgili dokümanları ürün dosyalarına koymaları istenir. Birinci öğrenme alanı konuları (1. Birey, Aile ve Toplum, 2. Grup İçinde İletişim, 3. Toplum Hizmetinde Gönüllü Olmak) tamamlandığı için öğrenciler, Öğrenci Öz Değerlendirme Formu’nu (s.185) doldurarak kendilerini değerlendirirler.

Öğretmen öğrencileri Araştırma Becerisi Değerlendirme Ölçeği’ni (s.182) doldurarak değerlendirir.

Görsel 1.13
Projesini sunan bir öğrenci

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğretmen bir sonraki hafta “Çevre ve Doğa” öğrenme alanının ilk konusu “Çevre ve Sağlık”la (s. 68) ilgili gazete, dergi, internet vb. kaynaklardan çeşitli makale, resim vb. dokümanları araştırarak sınıfa getirir.

Görsel 2.1

ÇEVRE VE DOĞA

1. Çevre ve Sağlık
2. Çevre Sorunları
3. Çevreyi Koruma
4. Çevreyi Güzelleştirme
5. Çevreci Olmak

“Bu öğrenme alanı doğal kaynakları bilinçli kullanmayı, gelecek kuşaklara sağlıklı ve temiz bir çevre bırakma bilinci oluşturmayı, dünyada yaşanan çevre sorunlarına karşı duyarlı bireyler olmanın önemini kavramayı ve bu sorunlarla mücadele eden gönüllü bireylere katkı sağlamayı hedefler.”

Görsel 2.2

1

ÇEVRE VE SAĞLIK

Öğrenciler bu bölümde;

- **Çevre sorunlarını araştırarak kendi yaşantıları ve toplum açısından temiz çevrenin gerekliliğini ve evrensel önemini kavrayacaklardır.**

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
1. KAZANIM	: Yakın çevresindeki çevre sorunlarını araştırır.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Kişisel farkındalığı geliştirme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, mekânı tanıma ve algılama becerisi, problem çözme, kendini ifade etme.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, bağımsız öğrenme, sınıf dışında eğitim.
ARAÇ-GEREÇLER	: Gazete, dergiler.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, coğrafya, biyoloji, sağlık bilgisi ve beden eğitimi öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Çevre Sorunları” (s. 71) ve “Çevre ve Sağlık” (s. 72) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğretmen, “Çevre ve Sağlık” konusuyla ilgili olarak getirdiği gazete, dergi, internet vb. kaynaklardan çeşitli makale ve resim vb. dokümanları hazırlar.

DERSİN İŞLENİŞİ

Getirilen makale, resim vb. dokümanlar öğrencilere dağıtılır ve incelemeleri istenir. Öğrencilere aşağıdaki sorular sıra ile sorulur:

- Şu anda yaşadığınız çevre ile yaşamak istediğiniz çevre arasındaki farklılıklar nelerdir? Neden?
- Yakın çevrenizde ne tür çevre sorunları gözlemliyorsunuz?
- Evinizin, okulunuzun bahçesinde ya da parklarda doğal güzellikler açısından daha çok nelerin olmasını istersiniz?

Sınıf içi etkileşim başlatılarak öğrencilerin soruları cevaplaması istenir. Çevre sorunlarının kaynağının, insanların doğayı bilinçsizce kullanması olduğu ve bu sorunlar sebebiyle tüm canlıların zarar gördüğü belirtilir.

! Sağlıklı çevrenin toplum ve insan için önemi, gerekliliği, evrenselliği ve temiz bir doğanın sağlıklı yaşama katkısı vurgulanır.

Aşağıdaki bilgi, gerekli görüldüğü durumlarda öğrencilerle paylaşılır.

BİLGİLENDİRME

ÇEVRE SORUNLARI VE İNSAN

İnsanların ve diğer canlıların, yaşamları boyunca etkileşim içinde buldukları fiziki, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel ortama çevre denir. Hava, su, toprak gibi yaşam ortamları, bu yaşam ortamlarını insanlarla paylaşan bitki ve hayvan toplulukları, insanın tarih boyunca yarattığı uygarlık ve bunun örnekleri ayrı birer çevresel değerdir.

Çevre sorunları, insanların bilinçsiz davranışları nedeniyle çevresel değerlerin zarar görmesi sonucunda ortaya çıkar. Hava, su ve toprakta meydana gelen kirlilikler canlı ve cansız tüm varlıkları olumsuz yönde etkiler.

Görsel 2.3

Çevre kirliliğinin hayvanlar üzerindeki olumsuz etkileri

PERFORMANS GÖREVİ

ÇEVRE SORUNLARI

- Ders öncesinde çoğaltılan “Çevre Sorunları” (s. 71) performans görevi sayfası öğrencilere dağıtılır. Çevre sorunlarının araştırılması amacıyla hazırlanan etkinlikte öğrencilerden yaşadıkları yerdeki su, hava ve toprak kirliliği, trafik, gürültü, görüntü ve elektromanyetik kirlilik, spor alanlarının ve yeşil alanların azlığı gibi çevre sorunlarıyla ilgili araştırma yapımları istenir.
- Öğrencilere, bu çalışmalarını fotoğraf, afiş, internet ve gazete haberi gibi dokümanlarla destekleyerek bir hafta sonraki derste sunum yapımları söylenir.

ETKİNLİK

ÇEVRE VE SAĞLIK

- Ders öncesinde çoğaltılan “Çevre ve Sağlık” (s. 72) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden okullarında ya da yaşadıkları yerdeki atıkların uzun süre toplanmadığında neler olabileceğini düşünmeleri istenir.
- Uzun süre toplanmayan atıkların kendileri ve yakın çevreleri, hava, su, toprak ve tüm canlılar üzerindeki etkilerinin neler olabileceği ile ilgili bir senaryoyu kompozisyon şeklinde etkinlik sayfasında verilen boşluğa yazmaları istenir.
- Öğrencilere kompozisyonlarını yazmaları için bir ders saati süre verilir.
- Daha sonra isteyen öğrencilere kompozisyonları okutulur.
- Öğrenciler, yazılan kompozisyonlarla ilgili düşüncelerini paylaşırlar.

Görsel 2.4

Kentlerde evsel atıklar sorununu anlatan fotoğraf

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları ve Öğrenci Öz Değerlendirme Formu’nu (s. 185) doldurmaları istenir.

ÇEVRE SORUNLARI

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

SÜRE : Bir hafta

Sevgili öğrenciler, yaşadığınız yerdeki çevre sorunlarıyla ilgili araştırma yapmanız ve bu araştırmanızı fotoğraf, afiş, internet ve gazete haberi gibi dokümanlarla destekleyerek sunmanız istenmektedir. Aşağıdaki soruları araştırma sonuçlarına göre cevaplayınız.

<p>Yakın çevrenizde belirlediğiniz çevre sorunları nelerdir? Bu sorunlardan birini belirleyiniz.</p>	
<p>Belirlediğiniz çevre sorununu nerede tespit ettiniz? (Evde, okulda, mahallenizde, parkta vb.)</p>	
<p>Belirlediğiniz çevre sorunu ile ilgili ne yapmayı düşünüyorsunuz?</p>	
<p>Belirlediğiniz çevre sorununun çözümüyle ilgili yerel yönetimlerin neler yapmasını isterdiniz?</p>	
<p>Belirlediğiniz çevre sorununu fark etmek size neler hissettirdi?</p>	
<p>Belirlediğiniz çevre sorununun oluşmasının nedenleri sizce neler olabilir?</p>	

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
1. KAZANIM	: Yakın çevresindeki çevre sorunlarını araştırır.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma–sorgulama, problem çözme, karar verme, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk ve yardımseverlik, sosyal empati.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Sınıf panosu.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, coğrafya, biyoloji, sağlık bilgisi ve beden eğitimi öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Çevre Sorunlarını Çözüyorum” (s. 74) ve “Araştırıyorum” (s. 75) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilere bir hafta önce verilen “Çevre Sorunları” performans ödevleri ders öncesinde incelenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Bir ders saati boyunca isteyen öğrencilerin “Çevre Sorunları” performans ödevlerinin sunumlarını yapmaları sağlanır. Öğrencilerin saptadıkları sorunlarla ilgili olarak ödev formundaki sorulara verdikleri cevapları sınıfla paylaşmaları istenir.

Sunumlardan sonra öğrencilerin getirdiği fotoğraf, afiş internet ve gazete haberlerinden uygun olanlar sınıf veya okul panosunda sergilenir.

! İlk ders saatinin kalan bölümünde temiz bir doğanın sağlıklı yaşama katkısı vurgulanarak aşağıdaki etkinlik yaptırılır. Öğrencilere ikinci ders saatinde “Araştırıyorum” performans göreviyle ilgili bilgi verilir.

ETKİNLİK

ÇEVRE SORUNLARINI ÇÖZÜYORUM

- Bir hafta önce verilen performans ödevlerinde tespit ettikleri çevre sorunlarının çözümüne yönelik olarak “Çevre Sorunlarını Çözüyorum” (s. 764) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrenciler gruplara ayrılır.
- Öğrencilerden etkinlik sayfasında yer alan “Çevre Sorunları Çözüm Tablosu”nda belirttikleri sorunlardan bir tanesini seçmeleri, bu çevre sorununun çözümüne katkıda bulunmak için neler yapabileceklerini düşünerek çözüm tablosuna yazmaları istenir.
- Öğrencilerden seçtikleri çevre sorunuyla ilgili yapmayı düşündükleri etkinlikleri de planlayarak tabloya yazmaları istenir. Örneğin; öğrenciler çevre temizliği bilincini geliştirmek amacıyla “Çevremizi Temiz Tatalım Kampanyası” düzenleyebilir ve bu etkinliği nasıl yapacaklarını planlayarak etkinlik sayfasına yazabilirler.

PERFORMANS GÖREVİ

ARAŞTIRIYORUM

- Ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılan “Araştırıyorum” (s. 75) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrenciler dört gruba ayrılır. Gruplardan etkinlik sayfasında belirtilen konuları paylaşmaları ve üç hafta içinde tamamlamaları istenir.
- Buna göre birinci gruba bir sonraki hafta, ikinci gruba iki hafta sonra, üçüncü ve dördüncü gruba üç hafta sonra sunum yapacakları söylenir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilere dört hafta önce Sosyal Duyarlılık öğrenme alanında verilen “Bilgilendiriyorum” proje çalışması (s.61) Proje Değerlendirme Formu (s. 189) ile değerlendirilir. Öğrencilerden, yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir.

ARAŞTIRIYORUM

GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

- 1.....
 2.....
 3.....
 4.....

SÜRE : Üç hafta

Sevgili öğrenciler, seçtiğiniz konuyla ilgili sunum yapmanız istenmektedir.

ARAŞTIRDIĞINIZ KONU :.....

Birinci Grup	Çevre sorunları ile ilgili gazete, dergi, tanıtım broşürleri vb. yayınları araştırarak bir sonraki derse getiriniz. Bu yayınlar içinde dikkatinizi çeken bir çevre sorununu belirleyerek sınıfla paylaşınız.
İkinci Grup	Sağlıklı çevre ve insan ilişkisini anlatan film, dergi, kitap vb. yayınları araştırarak iki hafta sonra sınıfa getiriniz.
Üçüncü Grup	Çevre koruma amaçlı faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarını araştırınız. Bu kuruluşların faaliyetleri, hedefleri ile ilgili bilgiler toplayarak üç hafta sonra sınıfa getiriniz.
Dördüncü Grup	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının çalışmaları ve çevre kanunları hakkında araştırma yaparak sınıfa getiriniz.

Görsel 2.5

2

ÇEVRE SORUNLARI

Öğrenciler bu bölümde;

- Yaşadıkları çevrenin sorunlarına çözüm yolları aramanın ve biyolojik dengenin korunmasının,
- Yaşanılan çevrede sağlığı etkileyen olumsuz koşulların ve sağlıklı bir çevre için yapılması gereken işlerde gönüllü olmanın önemini kavrayacaklardır.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
2. KAZANIM	: Yaşadığı çevrenin sorunlarına çözüm yolları arar.
SÜRE	: 40' + 40'
BE CERİLER	: Empati kurabilme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma - sorgulama, problem çözme, karar verme.
DEĞERLER	: Dayanışma, sorumluluk, çevresel duyarlılık.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Gazeteler, dergiler, tanıtım broşürleri.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, coğrafya, biyoloji, sağlık bilgisi ve beden eğitimi öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Ne?-Neden?-Nasıl?” (s. 79) ve “Araştırıyorum-Bilgilendiriyorum” (s. 80) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Bir ders önce verilen araştırma ödevlerinden birinci grubun getirdiği çevre sorunları ile ilgili gazete, dergi, tanıtım broşürleri vb. yayınlar incelenir. Bu yayınlar içinde dikkatlerini çeken bir çevre sorununu belirleyerek sınıfla paylaşımları istenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilere; doğal yollarla ya da insan kaynaklı çevre sorunlarının neler olabileceği sorularak düşüncelerini paylaşımları sağlanır.

Ekosistemlere zarar veren doğal kaynaklı bozulmaların, su, toprak ve hava hareketleriyle oluştuğu belirtilir. İnsanların da buldukları çevrede canlı ve cansız varlıkları etkileyerek ekosistemlerin bozulmasına yol açtıkları vurgulanır. En büyük ekosistemin Dünya olduğu; hava, su ve toprak kirliliğinin insanlara ve tüm canlılara zarar vereceği vurgulanır.

İnsanların, hayvanların ve bitkilerin varlıklarının devamlılığını sağlayan doğal bir dengenin olduğu belirtilir. Çevre dengesi ya da “ekolojik denge” denilen bu döngünün çeşitli etkenlerle zarar görmesi durumunda doğal olarak süreklilik gösteren bu dengenin bozulacağı belirtilir.

Öğrencilere “ekolojik denge”nin bozulması ve bunun sonuçları hakkındaki düşünceleri sorulur. Doğanın korunması ve herkesin bunun bir parçası olması gerektiği vurgulanır.

Görsel 2.6
Çöplerin İçinde Martılar

ETKİNLİK

NE? - NEDEN? - NASIL?

- Ders öncesinde çoğaltılan “Ne?-Neden?-Nasıl?” (s. 79) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Amaç, yakın çevrelerdeki sorunlarla birlikte dünyadaki çevresel sorunların farkına varmaları ve bunların çözümünde neler yapılabileceği konusunda fikir üretmelerini sağlamaktır.
- Bu etkinlikte öğrencilerden tabloda belirtilen çevre kirliliklerini örneklendirmeleri istenir. Öğrencilerden çevre kirliliğinin kaynağı, nasıl oluştuğu, bundan kimlerin etkilendiği ve çözüm yollarıyla ilgili düşüncelerini yazmaları istenir.
- Öğrencilere etkinliği tamamlamaları için ilk ders sonuna kadar süre verilir.

DERS DIŞI ETKİNLİK

ARAŞTIRIYORUM - BİLGİLENDİRİYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Araőtıriyorum-Bilgilendiriyorum” (s. 80) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrenciler beş gruba ayrılır.
- Birinci etkinlikte, kirliliklerin nasıl olduđu ve neler yapılabileceđi konusunda dűőncelerini paylaőan öđrencilere bu etkinlikte çözümleri konusunda daha bilimsel bir araőtırma yaparak tüm okulu ve çevrelerini bilgilendirecekleri söylenir.
- Öğrencilere araştırmalarını yaparken coğrafya ve biyoloji derslerindeki bilgilerinden ve öğretmenlerinden yararlanabilecekleri hatırlatılır.
 1. Grup :Küresel ısınma ve sonuçları,
 2. Grup :Toprak kaybı (erozyon), çölleşme ve sonuçları,
 3. Grup :Radyasyonun türleri ve sonuçları,
 4. Grup :Gürültünün türleri ve sonuçları,
 5. Grup :Doğadaki bitki örtüsünün kaybı, nedenleri, sonuçları ve önleme yolları hakkında bir metin hazırlayarak bilgilendirme çalışması yapmaları istenir.
- Konuyla ilgili poster hazırlayarak okul panosunda sergilemeleri sağlanır. Posterini hazırlamak için farklı gazetelerden haber, makale, resim ve karikatürleri kullanabilecekleri belirtilir.

Görsel 2.7
Çevre sorunlarını anlatan görseller

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğrenciler Grup Çalışmaları için Öz Değerlendirme Formu (s. 185) kullanılarak değerlendirilir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğretmen bir sonraki ders için çevre ve insan sağlığıyla ilgili örnek film ve belgeseller araştırır.

NE? - NEDEN? - NASIL?			
<p>ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI : SINIF : SÜRE : Bir ders saati</p> <p>Sevgili öğrenciler, tabloda belirtilen çevre kirliliklerini örneklendiriniz. Kirliliğin kaynağı, nasıl oluştuğu, bundan kimlerin etkilendiği ve çözüm yollarıyla ilgili düşüncelerinizi yazınız.</p>			
KİRLİLİĞİN KAYNAĞI	NASIL OLUŞTUĞU	BUNDAN KİMLERİN ETKİLENDİĞİ	ÇÖZÜM YOLLARI
<p>HAVA KİRLİLİĞİ Isınma nedeniyle oluşan kirlilik Motorlu taşıtların neden olduğu kirlilik Sanayinin neden olduğu kirlilik Sera gazları Asit yağmurları</p>			
<p>SU KİRLİLİĞİ Deniz kirliliği Akarsu kirliliği Göl kirliliği Yer altı suları kirliliği</p>			
<p>TOPRAK KİRLİLİĞİ Tehlikeli atıklar Tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirlilik</p>			
<p>ELEKTROMANYETİK KİRLİLİK</p>			
<p>GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ</p>			
<p>GÖRÜNTÜ KİRLİLİĞİ</p>			
<p>IŞIK KİRLİLİĞİ</p>			

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
3. KAZANIM	: Yaşadığı çevreyi sağlık açısından sorgular.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Kişisel farkındalığı geliştirme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma - sorgulama, problem çözme, karar verme.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, dayanışma, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, bağımsız öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Belgesel filmler, dergi ve kitaplar.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, coğrafya, biyoloji, sağlık bilgisi, edebiyat ve beden eğitimi öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Çevre Kirliliği ve Sağlık” (s. 83) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Bir ders önceki “Araştırıyorum-Bilgilendiriyorum” (s. 80) etkinliği için hazırlanan raporlar incelenir ve öğrencilerin iş bölümü yaparak hafta içinde uygun zamanlarda okul ve çevrelerini bilgilendirmeleri istenir. Öğrencilere, okulda bilgilendirme standı hazırlamaları önerilir. “Araştırıyorum” (s. 74) etkinliği araştırma ödevi gruplarından ikinci grubun sınıfına getirdiği sağlıklı çevre ve insan ilişkisini anlatan, film, dergi, kitap vb. yayınlar ders öncesinde incelenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

“Araştırıyorum” araştırma ödevi gruplarından ikinci grubun çalışmalarını sunmaları istenir. Sunumdan sonra öğrencilerin ve öğretmenin getirdikleri filmler içinden, uygun olan bir film seçilerek izlenir. Film izlendikten sonra öğrencilerin film hakkındaki düşüncelerini sınıfla paylaşmaları istenir. Öğrencilere yaşanan çevrenin temiz tutulması için neler yapılması gerektiğiyle ilgili olarak aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Yaşadığınız yerdeki çevre kirliliğini önlemek için bireysel olarak ve ailenizle birlikte neler yapabilirsiniz?
- Çevre kirliliğini önlemek için okulda neler yapabilirsiniz?

Çevre sorunlarının yerel olarak yaşandığı ancak evrensel bir biçimde düşünülmesi gerektiği vurgulanır. Öğrencilerden evlerinin ve okullarının temizliğinin sağlanması ve korunması için neler yaptıklarını söylemeleri istenir.

“Çevre sağlığını ve dolayısıyla insan sağlığını korumak için yapılabilecek işler ve değiştirilmesi gereken alışkanlıklarımız neler olabilir?” sorusu aşağıdaki konu başlıklarından yararlanılarak sınıfla tartışılır.

- Suların temizliği için suyun bilinçsiz kullanımının önlenmesi, kullanılmış yağların lavabolara dökülmemesi,
- Toprağın temizliği için plastik, cam, pil gibi atıkların ayrıştırılması,
- Havanın temizliği için kaliteli kömür yakılması, klimaların gereksiz çalıştırılmaması, sigara içilmemesi gibi önlemler alınması,
- Enerji tasarrufu için yalıtımın sağlanması, gereksiz lambaların kapatılması, gereksiz yere ütü yapılmaması, işi biten elektrikli eşyanın fişten çekilmesi vb. davranışlar kazanılmasının çevre sağlığını ve dolayısıyla insan sağlığını korumak için önemli olduğu vurgulanır.

ETKİNLİK

ÇEVRE KİRLİLİĞİ VE SAĞLIK

- Ders öncesinde çoğaltılan “Çevre Kirliliği ve Sağlık” (s. 83) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrenciler yedi gruba ayrılır. Etkinlik sayfasındaki tabloda belirtilen konular gruplara dağıtılır.
- Ders saati içinde gruptan çevre kirliliğinin neden olduğu sağlık problemlerini, etkinlik sayfasında verilen tabloya yazmaları istenir.
- Öğrencilerden tabloya yazdıkları sağlık problemlerinin önlenmesi için neler yapılabileceği konusundaki düşüncelerini sınıfla paylaşmaları istenir.

DERS DIŞI ETKİNLİK

“DOĞAYA SAYGI DUYUYORUM” SLOGAN YARIŞMASI

SÜRE : İki hafta

KONU : Doğaya saygı duyma, koruma ve temiz bir çevre bilinci oluşturmaya yönelik slogan bulma

AMAÇ : Toprağa, havaya, suya bırakılan atıkların neden olduğu çevre kirliliğinin, sonunda yine bu kirliliğe neden olan insanlara ve doğadaki diğer canlılara zarar vereceği konusunda farkındalık yaratmak.

AÇIKLAMALAR

- Öğrencilerden slogan yarışmasının okula duyurulması için iş birliği yapmaları istenir.
- Katılan öğrenciler belirlenir.
- Yarışma koŐulları katılımcılara duyurulur.
- Öğrencilerin sloganlarını istedikleri bir şekilde sunabilecekleri belirtilir.
- Öğretmen, veli ve öğrencilerden oluşan bir yarışma jürisi oluşturulur.
- Eserler jüri tarafından incelenerek değerlendirilir.
- En iyi eser sahibi öğrenciye ödöl verilir.

HERKES SAĞLIKLI VE DENGELİ
BİR ÇEVREDE YAŞAMA HAKKINA
SAHIPTİR.

temizliğe davet var

YAŐASIN TEMİZLİK

YAŞ KESEN, BAŐ KESER

SAĞLIKLI GELECEK İÇİN TEMİZ ÇEVRE

Temiz toplum temiz kent

TEMİZ AVLU EVİN SÜSÜDÜR

temiz ol temiz tut

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğrenciler Grup Değerlendirme Formu (s. 186) kullanılarak değerlendirilir.

ÇEVRE KİRLİLİĞİ VE SAĞLIK		
<p>Sevgili öğrenciler, grup arkadaşlarınızla tabloda belirtilen kirliliklerin neden olduğu sağlık problemlerinden bildiklerinizi yazınız. SÜRE : Bir ders saati</p>		
GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN AD VE SOYADLARI	KONULAR	NEDEN OLDUKLARI SAĞLIK PROBLEMLERİ
	Hava Kirliliği	
	Toprak Kirliliği	
	Su Kirliliği	
	Elektromanyetik Kirlilik	
	Gürültü Kirliliği	
	Görüntü Kirliliği	
	Işık Kirliliği	

Görsel 2.8

3

ÇEVREYİ KORUMA

Öğrenciler bu bölümde;

- Yaşadıkları çevreyi iyileştirme ve koruma çalışmalarına katılmanın,
- Çevre için çalışan sivil toplum kuruluşlarında gönüllü olarak görev almanın,
- Doğal kaynakların korunmasının,
- Gelecek kuşaklara temiz ve güzel bir dünya bırakmak için dünyayı kirleten alışkanlıklarımızdan vazgeçmenin önemini kavrayacaklardır.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
4. KAZANIM	: Yaşadığı çevreyi iyileştirme ve koruma çalışmalarına katılır.
SÜRE	: 40' + 40'
BE CERİLER	: Mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma–sorgulama, problem çözme, karar verme.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, dayanışma, sorumluluk ve yardımseverlik, kültürel mirası yaşatma isteği.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Proje tabanlı öğrenme, sınıf dışında eğitim, sunuş yoluyla öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, aktif öğrenme, öğrenmeyi öğrenme.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, sivil toplum kuruluşlarını tanıtan kaynaklar.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Çevre Örgütümü Kuruyorum” (s. 87), “Çevremi Koruyorum” (s. 88) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. “Araştırıyorum” (s. 73) etkinliği gruplarından üçüncü ve dördüncü grubun sınıfa getirdiği çevre koruma ile ilgili sivil toplum kuruluşlarını ve faaliyetlerini, hedeflerini içeren dokümanlar ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının çalışmaları ve çevre kanunları hakkındaki bilgiler incelenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

“Araştırıyorum” etkinliği gruplarından üçüncü ve dördüncü grup sözcülerinin sunum yapması istenir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının ve çevrenin iyileştirilmesi, korunması konusunda çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşlarının faaliyetleriyle ilgili sunumdan sonra aşağıdaki bilgi öğrencilerle paylaşılır. Öğrencilerden okullarında, çevre temizliği yapma konusunda, kendilerini ne kadar sorumlu hissettiklerini söylemeleri istenir.

BİLGİLENDİRME

- Anayasa'nın 56. maddesinde, “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşın ödevidir.”
- Çevre Kanunu'nun 3. maddesi a bendinde, “Başta idare, meslek odaları, birlikler ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere herkes, çevrenin korunması ve kirliliğin önlenmesi ile görevli olup bu konuda alınacak tedbirlere ve belirlenen esaslara uymakla yükümlüdürler.” denmektedir.
- Öğrencilerin, dünyada çevre ile ilgili çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşlarından bildiklerinin adını söylemeleri istenir.
- Öğrencilerin verdikleri cevaplardan sonra öğretmen birkaç kuruluşun ismini söyler (TEMA Vakfı, Çevre Koruma Vakfı, Dünya Çevre Örgütü, Greenpeace...).
- Aşağıdaki ders içi etkinlik dersin kalan süresinde sınıf iki gruba ayrılarak yaptırılır. Bir grup “Çevre Örgütümü Kuruyorum” etkinliğini, diğer grup “Çevremi koruyorum. Çünkü...” etkinliğini yapar. Öğrencilerin kurmayı tasarladıkları çevre örgütleriyle ilgili düşüncelerini ve yazdıkları kompozisyonları sınıfla paylaşmaları sağlanır.

ETKİNLİK

ÇEVRE ÖRGÜTÜMÜ KURUYORUM

- Ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılan “Çevre Örgütümü Kuruyorum” (s. 87) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden yaşadıkları yerde çevre kirliliğini önlemek ve çevreyi korumak için çalışmalar yapan bir sivil toplum örgütü oluşturduklarını düşünmeleri istenir.
- Kuruluşun amaçları, gerçekleştirmeyi düşündükleri çevre projeleri, çalışma alanları, iş birliği içinde oldukları sivil toplum örgütleri hakkındaki düşüncelerini yazmaları istenir.

ETKİNLİK

ÇEVREMİ KORUYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Çevremi Koruyorum” (s. 88) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden “Yaşadığım çevreyi koruyorum. Çünkü...” cümlesiyle başlayan ve bu konudaki düşüncelerini açıklayan bir yazı yazmaları istenir.

Aşağıdaki örnek proje öğrencilerle paylaşılır. Öğrencilere Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu (s.191) dağıtılır ve benzeri konularda kendilerinin de proje üretebilecekleri belirtilir. Çalışma gruplarının oluşturulması ve iş bölümü yapılması sağlanır.

Görsel 2.9
Rüzgar enerji santrali

DEĞERLENDİRME

“Araştırıyorum” (s. 73) etkinliğinin sunumu tamamlandığı için öğrenciler Sözlü Sunum Becerisine Yönelik Değerlendirme Ölçeği (s. 181) kullanılarak değerlendirilir. Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden bir sonraki derse kadar ülkemizin doğal zenginliklerini anlatan çeşitli kitaplar, broşürler, belgesel filmler, gazeteler, dergiler, resimler vb. kaynakları araştırarak sınıfa getirmeleri istenir.

ÇEVRE ÖRGÜTÜMÜ KURUYORUM

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

SÜRE : Bir ders saati

Sevgili öğrenciler, yaşadığınız yerde çevre kirliliğini önlemek ve çevreyi korumak için çalışmalar yapan bir sivil toplum örgütü oluşturmanız istenmektedir. Çevre örgütünüzün adını, amaçlarını, gerçekleştirmeyi düşündüğünüz çevre projelerinizi, çalışma alanlarınızı, iş birliği içinde olmayı düşündüğünüz sivil toplum örgütlerinin isimlerini aşağıdaki başlıkların karşısındaki boşluklara yazınız.

ÇEVRE ÖRGÜTÜNÜZÜN ADI :

AMACINIZ :

PROJELERİNİZ :

ÇALIŞMA ALANLARINIZ :

İŞ BİRLİĞİ SAĞLANACAK OLAN SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ :

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
4.KAZANIM	: Yaşadığı çevreyi iyileştirme ve koruma çalışmalarına katılır.
SÜRE	: 40' + 40'
BE CERİLER	: Mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma–sorgulama, problem çözme, karar verme.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, dayanışma.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sınıf dışında eğitim, öğrenmeyi öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Belgesel filmler, gazeteler, broşürler, dergiler, resimler.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, biyoloji, sağlık bilgisi öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“İnceliyorum” (s. 90) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilerin sınıfa getirdikleri ülkemizin doğal zenginliklerini anlatan çeşitli kaynaklar incelenir. Uygun olanlar seçilerek derste öğrencilere incelemeleri için dağıtılır. İki hafta önce başlatılan “Doğaya Saygı Duyuyorum” slogan yarışmasının sonucu sınıfta duyurulur.

DERSİN İŞLENİŞİ

Derse getirdikleri kaynakları inceledikten sonra öğrencilere, “İncelediğiniz kaynaklarda gördüğünüz doğal zenginliklerden herhangi birini yerinde gezip gördünüz mü?” sorusu sorulur. Öğrencilerin gezileriyle ilgili gözlemlerini paylaşmaları istenir. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Okulunuzda ve yaşadığınız bölgede çevre koruma ve çevre kirliliğini önleme konusunda yapılan çalışmalar nelerdir?
- Çevrenin korunması ve iyileştirilmesi, çevre kirliliğinin önlenmesi ve doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması için neler yapılmalıdır?
Öğrencilerin verdikleri cevaplardan sonra aşağıdaki etkinlik yaptırılır.

ETKİNLİK

PLASTİK POŞETLERE SON

- Öğrencilerden doğada çözünemeyen atıklardan bildiklerinin isimlerini söylemeleri istenir.
- Öğrencilerin söyledikleri atıkların isimleri tahtaya yazdırılır.
- Öğrencilerden hem kendileri hem de ailelerinin, ortalama olarak bir günde kullandığı plastik poşet miktarından yola çıkarak tüm dünyada kullanılan plastik poşet miktarını tahmin etmeye çalışmaları istenir.
- Doğada çözünemeyen plastik poşet miktarını azaltmak, doğayı ve doğal güzellikleri korumak için örnek bir kampanya düzenleyeceklerini düşünmeleri ve bunun için bir slogan üretmeleri istenir.
- Ders süresi içinde öğrencilerin çalışmaları değerlendirilir.

DERSE DIŞI ETKİNLİK

İNCELİYORUM

Ders öncesinde çoğaltılan “İnceliyorum” (s. 90) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır. Öğrenciler dört gruba ayrılır.

Birinci grup ormanları, ikinci grup millî parkları, üçüncü grup sulak alanları, dördüncü grup çayır ve meraları araştırır.

Grupların hazırlayacağı resim ve bilgileri içeren raporların bir sonraki derste sınıfa getirilmesi istenir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları ve Öğrenci Öz Değerlendirme Formu’nu (s. 185) doldurmaları istenir.

İNCELİYORUM

GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

1.....

2.....

3.....

4.....

SÜRE : Bir hafta

Sevgili öğrenciler, **Ormanlar, Millî Parklar, Sulak Alanlar, Çayır ve Meralar** gibi doğal zenginliklerden birini seçerek, bu doğal zenginlikle ilgili araştırma yapıp bulduğunuz resim, fotoğraf, broşür, belgesel filmlerin isimlerini ve bilgilerini aşağıda düzenleyiniz.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
4. KAZANIM	: Yaşadığı çevreyi iyileştirme ve koruma çalışmalarına katılır.
SÜRE	: 40' + 40'
BE CERİLER	: İletişim, mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, dayanışma, sorumluluk.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme, bağımsız öğrenme, öğrenmeyi öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Sınıf panosu.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, coğrafya öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Koruyorum” (s. 93), “Belgesel Film Çekiyoruz” (s. 94) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilerin “İnceliyorum” (s. 89) etkinliği için doğal zenginliklerle ilgili araştırmaları incelenir. Grup sözcülerine araştırma sonuçlarını sosyal etkinlik panosuna asmaları söylenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Ders süresince ülkemizdeki doğal kaynaklarla ilgili olarak grup sözcülerinin hazırladıkları çalışmalarını sunmaları sağlanır. Ders sonunda araştırma sonuçlarının sınıf ya da okul panosunda sergilenmesi için öğrenciler görevlendirilebilir.

Aşağıdaki sorular yöneltilerek cevapları alınır.

- Doğal kaynakların gelecek kuşaklara aktarılması konusunda neler düşünüyorsunuz?
- Bu zenginlikler hangi nedenlerle yok olabilir?
- Doğal zenginlikler yok olursa sonuçları ne olur?
- Sizce yaşadığımız çevreyi korumak için kurallar mı yoksa bu konuda duyarlı olmak mı daha etkilidir?
- Bu kaynakların korunması için neler yapılmalıdır?

! Doğal kaynakların nesiller boyu sürdürülebilirliğinin önemi vurgulanır. Öğrencilerin cevapları sınıfta tartışılır.

DERS DIŞI ETKİNLİK

KORUYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Koruyorum” (s. 93) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrenciler gruplara ayrılır.
- Her bir grubun, yalnızca buldukları bölgede yaşayan (endemik) bitki türlerini, hayvan türlerini, soyu tükenmekte ve koruma altında olan bitki ve hayvan türlerini; bu konuda yetkili kurum ya da kuruluşlarca yapılan çalışmaları araştırarak bir sonraki derse hazırlanıp gelmeleri istenir.
- Yaşadıkları bölgede böyle bitki ve hayvan türleri yoksa yakın bölgelerle ilgili araştırma yapabilirler.
- Bu bitki ve hayvan türlerinin korunması için yapılan çalışmaları belirleyerek etkinlik sayfasında verilen tabloya yazmaları istenir.
- Araştırma sonuçlarını bir sonraki hafta sunum yapmak üzere tamamlamaları söylenir.

Görsel 2.10
Kardelen Çiçeği

DERS DIŞI ETKİNLİK

BELGESEL FİLM ÇEKİYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Belgesel Film Çekiyorum” (s. 94) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Bu etkinlikte doğal zenginliklerle ilgili bir belgesel film hazırlayacakları belirtilir.
- Öğrencilere, film çekimi hakkında kaynak kitaplar ve internetten yararlanabilecekleri ya da uzman bir kişiden bilgi alabilecekleri söylenmelidir.
- Öğrencilerden film çekimi için gerekli malzemeleri iş bölümü yaparak temin etmeleri istenir.
- Tüm sınıfın katılacağı çalışmada;
Araştırma ekibi,
Senaryo yazma ekibi,
Çekim ekibi,
Belgeselin müziğini yapacak ekip,
Filmin afiŐini hazırlayacak olan ekip,
Seslendirme ekibi vb. diğer ekipler belirlenir.
- Filmin canlı bir çekim olabileceği gibi resimlerle de hazırlanabileceği belirtilir.
- Çalışma sonunda bir rapor hazırlanması ve belgesel filmin hazırlanma aŐamalarının yazılması istenir.
- Çalışma tüm okulun katılacağı bir etkinlikte izletilir.
ÖNERİ: Çevre gününde izletilebilir.

Görsel 2.11
Tortum Őelalesi - Erzurum

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri, ürün dosyalarına koymaları istenir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden bir sonraki derste “Benim Okulum” (s. 96) etkinliğinde kullanmak üzere resim kâğıdı ve boya kalemleri getirmeleri istenir.

KORUYORUM

GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

- 1.....
 2.....
 3.....
 4.....

SÜRE : Bir hafta

Sevgili öğrenciler, sizlerden yalnızca bulunduğunuz bölgede yaşayan endemik bitki türlerini, hayvan türlerini, soyu tükenmekte ve koruma altında olan bitki ve hayvan türlerini, bu konuda yetkili kurum ya da kuruluşlarca yapılan çalışmalarını araştırmanız istenmektedir. Yaşadığınız bölgede böyle bitki ve hayvan türleri yoksa yakın bölgelerle ilgili araştırma yapabilirsiniz. Araştırma sonuçlarınızı aşağıda verilen tabloya yazınız.

ENDEMİK BİTKİLER	ENDEMİK HAYVANLAR	KORUMA ÇALIŞMALARI

BELGESEL FİLM ÇEKİYORUM

SÜRE : İki hafta

Sevgili öğrenciler, doğal zenginliklerle ilgili bir belgesel film hazırlamanız istenmektedir. Bunun için yaşadığınız yerdeki ya da ulaşabileceğiniz uzaklıktaki mekânları seçebilirsiniz. Oluşturduğunuz ekiplerle birlikte iş bölümü hâlinde filminizi tamamlayınız. Film çalışmanız için sınıfta arkadaşlarınız arasında görev dağılımı yaparak aşağıdaki tabloya yazınız.

EKİPLER	ADI SOYADI	YAPILACAK ÇALIŞMALAR
Araştırma		
Senaryo		
Çekim		
Müzik		
Filmin Afişi		
Seslendirme		
Çekim Aşamaları		
Rapor		

Görsel 2.12

4

ÇEVREYİ GÜZELLEŞTİRME

Öğrenciler bu bölümde;

- Yaşadıkları çevreyi iyileştirme ve koruma çalışmalarına katılmanın,
- Sorunların saptanması ve çözümü için gönüllü olmanın,
- Yakın çevresinden başlayarak çevreyi güzelleştirmenin,
- Sağlıklı çevrenin yaşamsal önemini kavrayacaklardır.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
5. KAZANIM	: Yaşadığı çevreyi ve doğayı koruyarak yaşadığı çevrenin ve doğanın güzelleşmesine çalışır.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, problem çözme, karar verme.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Aktif öğrenme, proje tabanlı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, sınıf dışında eğitim, sunuş yoluyla öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Resim kâğıdı, çeşitli boyalar.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, coğrafya öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden “Belgesel Film Çekiyorum” (s. 92) etkinliği ile ilgili çalışmalarını hakkında bilgi alınır. Bir hafta önce verilen “Koruyorum” (s. 91) etkinliği ile ilgili araştırmanın sonuçları incelenir ve grupların sırayla sunum yapmaları sağlanır. “Benim Okulum” etkinliği için getirdikleri malzemeleri ders öncesinde hazırlamaları istenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Grupların sunumundan sonra öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Yaşadığınız şehrin cadde ve sokaklarındaki yeşil alanların çiçek vb. bitkilerle yeterince düzenlendiğini düşünüyor musunuz?
- Yaşadığınız mahallede, alışveriş merkezlerinde, otobüs terminalleri ve parklarda çevreyi güzelleştirmek amacıyla oluşturulan yeşil alanları gördüğünüzde neler hissediyorsunuz?

Öğrencilerden cevaplar alındıktan sonra çevre düzenleme ve peyzaj konusu aşağıdaki bilgilendirmeden yararlanarak açıklanır.

! Sağlıklı ve güzel bir çevre için yapılması gerekenler vurgulanır.

BİLGİLENDİRME

PEYZAJ: Manzara, kır resmi anlamında, resim ve fotoğraf sanatına ait Fransızca bir terimdir. Aynı zamanda binaların dış mekânlarının, parkların, bahçelerin, yeşil alanların düzenlenmesi işine de peyzaj denir.

ÇEVRE DÜZENLEME: Park, bahçe gibi geniş alanların düzenlenmesine denir.

Görsel 2.13

Peyzaj (manzara) düzenlemesi yapılmış bir park

ETKİNLİK

BENİM OKULUM

Öğrencilere “Okulunuzun ve bahçesinin nasıl olmasını isterdiniz?” sorusu sorulur. Öğrencilerin verdikleri cevaplardan sonra hayal ettikleri okulun ve bahçesinin resmini çizmeleri istenir.

Çizim yapmadan önce hayal ettikleri okul ile şimdiki okulları arasındaki farklılıkları düşünmeleri istenir. Öğretmen çizilen resimleri inceler. Seçilen resimlerin sınıf panosunda sergilenmesi için öğrenciler görevlendirilir.

Aşağıdaki iki örnek proje öğrencilerle paylaşılır. Öğrencilere Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu (s. 191) dağıtılır ve benzeri konularda kendilerinin de proje üretebilecekleri belirtilir. Çalışma gruplarının oluşturulması ve iş bölümü yapılması sağlanır.

PROJE

KAMPANYA DÜZENLİYORUM

SÜRE: Dört hafta

PROJE GÖREVİ: “Okulumuzun Ormanı Var” isimli ağaç dikme kampanyası.

AMAÇ: Öğrencilerin ağaçtan elde edilen ürünlerin yapımında kullanılan ağaç miktarının ormanlara verdiği zararı düşüncelerini ve ormanların korunması için yapabileceklerinin farkına varmalarını sağlamak.

AÇIKLAMALAR

- Gönüllü olmak isteyen öğrenciler belirlenir.
- Gönüllü öğrenciler kendi aralarında iş bölümü yaparlar.
- Kampanyanın başlangıç ve bitiş tarihi belirlenir.
- Tüm okulun katılımını sağlamak amacıyla bu kampanyayı tanıtıcı afiş yapılması için gönüllü öğrenciler belirlenir.
- Afiş yapılarak okulda sergilenir. Okulda dikkat çekici etkinlikler planlanır. Örneğin; pankartlar hazırlanabilir. Ders aralarında gönüllü öğrencilerin katılımı sağlanır.
- Ağaç fidanlarının temin edilmesi için okul yönetimi, konu ile ilgili vakıf ve derneklerle iş birliği sağlanır.
- Öğrencilerin ağaç fidanlarını yaşadıkları bölgede bunun için ayrılan alanlara ya da okul bahçesinde belirlenen uygun bir alana dikmeleri sağlanır.

Görsel 2.14
Okul Bahçesine Ağaç Diken Öğrenciler

PROJE

ÇEVRE GÜNLERİ

SÜRE: Dört hafta

PROJE GÖREVİ: Tüm okulun katılımıyla, çevreye karşı duyarlılığı artırmaya ve yaşanan çevrede farkındalık yaratmaya yönelik olarak her yıl aynı tarihlerde yapılacak olan çevre günleri düzenleme.

AMAÇ: Çevreyi koruma bilincini pekiştirmek.

AÇIKLAMALAR

- Projeyi yönetmek için gönüllü olmak isteyen öğrenciler belirlenir.
- Gönüllü öğrencilerden bir çalışma planı hazırlamaları istenir.
- Proje kapsamında okul ve çevresinde çevre temizliği, çevre düzenleme etkinlikleri, çevre gezileri, çevreyle ilgili bilgilendirme etkinlikleri, çeşitli yarışmalar, eğlenceler, çevreyle ilgili oyunlar, sinema gösterimleri, konserler, söyleşiler gibi geniş bir program hazırlanabileceği belirtilir.
- Belirlenen sürelerde çalışmalarını tamamlayan öğrencilerin projeleri değerlendirilir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğrenciler Araştırma Becerisi Değerlendirme Ölçeği (s. 182) kullanılarak değerlendirilir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden çeşitli kaynaklardan yararlanarak sera ve seracılıkla ilgili “Seracılık nedir? Nasıl yapılır? Faydaları nelerdir? Zararları var mıdır? Çevreyi güzelleştirmede seralardan nasıl yararlanılır?” sorularının cevaplarını içeren bilgilendirme yazısı hazırlamaları ve bir sonraki derse getirmeleri istenir.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
5. KAZANIM	: Yaşadığı çevreyi ve doğayı koruyarak yaşadığı çevrenin ve doğanın güzelleşmesine çalışır.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma–sorgulama,
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, dayanışma, sorumluluk.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, proje tabanlı öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme, bağımsız öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Belgesel film materyalleri.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Biyoloji, sağlık bilgisi, resim öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

- “Çevremi Güzelleştiriyorum” (s. 100) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır.
- “Belgesel Film Çekiyorum” (s. 92) etkinliğiyle ilgili çalışmalar incelenir. Öğrencilerin hazırladıkları filmin tüm okul tarafından izlenmesi için okul yönetimiyle iş birliği yapılmalıdır. Uygun görülen bir tarihte filmin, öğrencilerin arkadaşları tarafından izlenmesi sağlanır.
- Öğrencilerin sera ve seracılık konusunda hazırladıkları bilgilendirme yazısının sosyal etkinlik panosunda sergilenmesi sağlanır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilere “Sağlıklı bir çevreye sahip olmak için neler yapılabilir?” sorusu yöneltilir. Öğrencilerden cevaplar alınır.

Toprağın, suyun, havanın kendi kendini temizlemesinin yıllar alacağı hatta bazen bunun olanaksız olduğu belirtilir. İnsanların neden olduğu toprak, hava ve su kirliliğinin ise duyarlı davranılarak ve bu konuda yapılan çalışmalar desteklenerek önlenebileceği vurgulanır.

Dünyada son yıllarda toprağı ve dolaylı olarak bundan etkilenen tüm canlı doğayı koruyan bir tarım hareketinin yaygınlaştığı belirtilir. Öğrencilerden bu tarım türünün ismini söylemeleri istenir.

Öğrencilerin “Organik tarım” cevabını vermeleri beklenir. Besinlerin yetiştirilmesinde kullanılan bazı hormonların insan sağlığına zararlı olabileceği konusundaki bilgilerini paylaşmaları istenir. “Organik besinler” tüketip tüketmedikleri sorulur. “Organik tarım” hakkında bildiklerini paylaşmaları istenir.

Organik tarımla ilgili aşağıdaki bilgilendirmeden yararlanarak açıklama yapılır. İkinci ders saatinde “Çevremi Güzelleştiriyorum” etkinliği yaptırılır.

BİLGİLENDİRME

ORGANİK TARIM

Organik tarımda ürün yetiştirilmesi, toplanması, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma ile ürünün tüketiciye ulaşmasına kadar olan diğer tüm işlemlerde, kimyasal madde veya tarım ilacı kullanılmamaktadır. Çiftçiler ve aileleri tarım ilaçlarına daha sık maruz kaldıkları için, Organik tarım, öncelikle çiftçi ve ailesinin genel olarak toplumun sağlığını korur ve iyileştirir. Organik tarım yaygınlaştıkça, tedavisi çok pahalı olan hastalıklara yakalanma oranları da azalacak ve ekonomi de dolaylı yoldan olumlu etkilenecektir.

www.tarimorman.gov.tr

Görsel 2.15 Organik Tarım Yapan Çiftçiler

ETKİNLİK

ÇEVREMİ GÜZELLEŞTİRİYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Çevremi Güzelleştiriyorum” (s. 100) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden, bir hafta önceden inceledikleri parklar, botanik bahçeleri, fidanlıklar, özel bahçeler, ormanlık alanlar, bitkilerin korunması ve çevreyi güzelleştirmek için yapılan düzenlemeleri düşünerek “Dünya Yeşil ile Güzel” konulu bir kompozisyon yazmaları istenir.

Görsel 2.16
Peyzaj düzenlemesi

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden, yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğrenciler “Belgesel Film Çekiyoruz” (s. 92) etkinliği için Grup Değerlendirme Formu (s. 187) kullanılarak değerlendirilir.

Görsel 2.17

5

ÇEVRECİ OLMAK

Öğrenciler bu bölümde;

- Çevre konusunda bilinçli olmanın ve çevre bilinci oluşturmanın,
- Her insanın çevrenin korunması ile ilgili faaliyetlere katılması gerektiğinin,
- Çevreci olmanın ve çevre için evrensel çözümler bulmanın önemini kavrayacaklardır.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
6. KAZANIM	: Bilinçli bir insan olarak çevre ile ilgili çalışmalara istekli olur.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Empati kurabilme, iletişim, kişisel farkındalığı geliştirme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma–sorgulama, problem çözme, karar verme.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sosyal empati.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, öğrenmeyi öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Sosyal etkinlik değerlendirme formları.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Biyoloji öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Ekolojik Ayak İzi’ni Biliyorum” (s. 104) ve “Düşünüp Yazıyorum” (s. 105) etkinlik sayfaları fotokopi ile çoğaltılır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

- İnsanlar kendi ihtiyaçları için doğal çevreyi istedikleri gibi kullanma hakkına sahip midir?
- Alışveriş yaparken satın aldığınız ürünlerin çevreye verdiği zararları sorgular mısınız?
- Geri dönüşümlü ambalajları tercih eder misiniz?

Görsel 2.18
Ekolojik ayak izleri yorumu

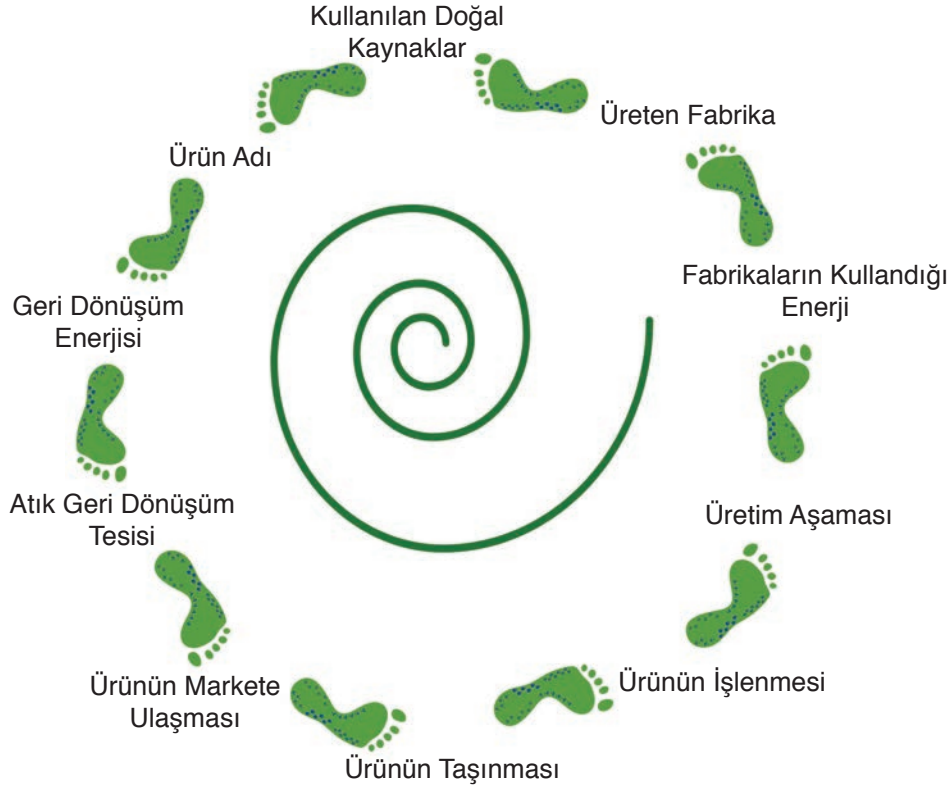
Gelen cevaplardan sonra öğrencilerden çevre kirliliğine neden olan, doğada çözünemeyen geri dönüşümü olmayan ambalajlarda satılan yiyeceklerden hem kendilerinin ne kadar tükettiklerini hem de tüm dünyada bu tür ürünlerin ne kadar tüketildiğini dolayısıyla ortaya çıkan atıkların miktarını düşünmeleri istenir.

“Ekolojik ayak izi” kavramını daha önce duydunuz mu? sorusu yöneltilir. Dünyanın sınırlı olan kaynaklarının giderek azalması nedeniyle son yıllarda çevrenin korunmasına yönelik bilimsel çalışmalardan biri olan “Ekolojik Ayak İzi”nin hesaplanmasının tüm dünyada yaygınlaşan bir uygulama olduğu belirtilir.

“Ekolojik Ayak İzi”nin, günlük yaşantımızda kullandığımız kaynakların, enerjinin, ham maddenin üretilmesi, işlenmesi ve bu işlemler sonucu açığa çıkan atıkların geri dönüşümü için gereken toprak ve deniz alanlarını gösterdiği belirtilir. Ekolojik ayak izi kavramı günümüzde sürdürülebilirlik kavramını da kapsamaktadır. Ülkelerin sürdürülebilir kalkınma politikalarını, çevre etkileşimi ile birlikte ele almaları gerektiği vurgulanır.

Öğrencilerden marketten aldıkları ve çok severek yedikleri bir yiyeceğin ismini söylemeleri istenir. Öğrencilerin yanıtları içinden herhangi bir ürün seçilir. Açıklama için tahtaya büyük bir ayak izi çizilebilir.

- Aşağıda tüketilen herhangi bir ürünün dünya üzerindeki “Ekolojik Ayak İzi”ni gösteren örnek çizim; patates cipsi, çikolata, meyve suları vb. örneklerle çoğaltılabilir.

Görsel 2.19
Ekolojik Ayak İzi’ni açıklayan şema

- Öğrencilerden, tek bir ürünün “Ekolojik Ayak İzi”ni oluşturan bu aşamaları, dünyada tüketilen bütün ürünler için düşünceleri ve dünya üzerinde oluşturulan “Ekolojik Ayak İzi”nin boyutlarıyla ilgili düşüncelerini söylemeleri istenir.

ETKİNLİK

“EKOLOJİK AYAK İZİ”Nİ BİLİYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Ekolojik Ayak İzi’ni Biliyorum” (s. 104) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilere etkinlikteki “Ekolojik Ayak İzi”nin boyutlarını anlatan haberle ilgili yorumlarını ve dünya için neler yapılabileceği konusundaki düşüncelerini yazmaları söylenir.
- Öğrencilerin yazdıkları yorumları sınıfla paylaşmaları istenir.

ETKİNLİK

DÜŞÜNÜP-YAZIYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Düşünüp-Yazıyorum” (s. 105) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilere sınıfta birlikte bir düşünme etkinliği yapılacağı söylenir.
- Öğrencilerden uyuduklarını ve yüz yıl sonra uyandıklarını hayal etmeleri istenir.
- Öğrenciler nasıl bir dünya ile karşılaşabilecekleri sorulur.
- Öğrencilerden beş dakika gözlerini kapatarak düşünceleri istenir.
- Düşüncelerini yazmaları ve yazdıkları metinleri sınıfla paylaşmaları sağlanır.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğrenciler, Öğrenci Gözlem Formu (s. 188) kullanılarak değerlendirilir.

“EKOLOJİK AYAK İZİ”Nİ BİLİYORUM

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

SÜRE : Bir ders saati

Sevgili öğrenciler, aşağıdaki metni okuyunuz. Metni yorumlayarak “Ekolojik Ayak İzi” ile ilgili neler yapılabileceği konusundaki düşüncelerinizi aşağıdaki boşluğa yazınız.

Dünya nüfusundaki hızlı artışın gelecekte insanlığı bir kaosa sürüklemesi kaçınılmaz gibi görünmektedir. İnsanlar üretim ve tüketim alışkanlıklarını değiştirmemezse gezegenimiz artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalacaktır. “Ekolojik Ayak izi” nin ulaştığı büyüklük, üretken alanların büyüklüğünü geçtiğinde gezegenimiz bizi barındırmaya yetmeyecektir.

Bu kaos durumunu yansıtan ütopyalar birçok roman ve filmin konusu olmuştur. Bu ütopyalara göre insanlık, kendine yaşanabilir yeni gezegenler aramaya başlamıştır.

DÜŞÜNÜP - YAZIYORUM

ÖĞRENCİNİN
ADI SOYADI :
SINIFI :
SÜRE : Bir ders saati

Çevre kirliliği konusunda önlem alınmadan yaşama devam edildiğini düşününüz. Uyuduğunuzu ve yüz yıl sonra uyandığınızı hayal ediniz. Nasıl bir dünya ile karşılaştınız? Düşüncelerinizi yazınız.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
6. KAZANIM	: Bilinçli bir insan olarak çevre ile ilgili çalışmalara istekli olur.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Empati kurabilme, iletişim, kişisel farkındalığı geliştirme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk ve dayanışma.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sınıf dışında eğitim, proje tabanlı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, bağımsız öğrenme, aktif öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Yazı tahtası.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, biyoloji ve edebiyat öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Anket Yapıyorum” (s. 108) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilerin soruları cevaplanır. Ders öncesinde aşağıdaki sorular tahtaya yazılır.

- Sizce çevre kirliliğine etki eden insan davranışları nelerdir?
- Çevreyi korumak için insanların üzerine düşen görevler nelerdir?
- Çevreyi korumak için endüstri kuruluşlarının ve devletlerin alması gereken önlemler nelerdir?

DERSİN İŞLENİŞİ

Tahtaya yazılan sorular sorularak öğrencilerin cevapları alınır. Sorulara verilen cevaplardan yola çıkılarak öğrencilere, herkesin çevrelerinde görmekten hoşlandığı doğal güzellikleri ve çevreyi güzelleştirmek için sonradan yapılmış çeşitli yeşil alanları koruma konusunda bilinçli olunması gerektiği söylenir.

Buradan, doğayı korumak ve gelecek kuşaklara sağlıklı bir doğa bırakabilmek için sadece kendilerinin çevreci olmasının yetmeyeceği yakın çevrelerinin, ülkenin ve tüm dünyanın çevreci olmak zorunda olduğu sonucuna ulaşılır.

Çevre ile ilgili sivil toplum örgütlerinin desteklenmesi ve bu örgütlerde gönüllü olarak çalışılmasının önemi belirtilir. Öğrencilere yaşamı boyunca çevreyi koruyan ve bunu yaşam biçimine dönüştüren bireyler olmalarının önemi vurgulanır.

DERS DIŞI ETKİNLİK

ANKET YAPIYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Anket Yapıyorum” (s. 108) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden yaşadıkları yerde insanları çevre temizliği konusunda bilinçlendirmek için bir anket çalışması yapmaları istenir. Öğrencilere anket çalışması için bir hafta süre verilir.
- Anket yapılmadan önce doğaya bırakılan ve doğada ayrışamayan atıklarla (straför, plastik şişe vb.) ilgili uygun alanlarda kısa, etkili ve dikkat çekici canlandırılmalar yapılabilir, pankartlar asılabilir.
- Ankete verilen “Evet” ve “Hayır” cevapları sayılır. “Evet” yanıtları fazlaysa mahalle sakinleri adına mahalle muhtarına bir “Çevreci Mahalle” sertifikası verilir. Sertifika öğrenciler tarafından düzenlenir.
- Anket sonuçları, sosyal etkinlik panosunda “Bunları biliyor muydunuz?” köşesi hazırlanarak tüm okul öğrencileriyle paylaşılır. Örneğin; “Bir pet şişe en az iki bin yıl yok olmaz.”, “Ormanlık alana atılan şişe ve camlar yangına neden olabilir.” gibi çarpıcı örnekler yazılarak dikkat çekilebilir.
- “Çevre Temizliği Gözlem Gezileri Projesi” (s. 107) öğrencilerle paylaşılır. Öğrencilere Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu (s. 191) dağıtılır ve benzeri konularda kendilerinin de proje üretebilecekleri belirtilir. Çalışma gruplarının oluşturulması ve iş bölümü yapılması sağlanır.

PROJE

ÇEVRE TEMİZLİĞİ GÖZLEM GEZİLERİ

SÜRE : Bir hafta

PROJE GÖREVİ :Doğa gezileri yaparak çevredeki canlı cansız varlıkların gözlemlenmesi ve çevre kirliliğinin bu canlıların yaşam alanlarına verdiği zararların yerinde incelenmesi, bu alanlarda çevre temizliğiyle ilgili uygulamaların yaptırılması.

AMAÇ : Çevre temizliği bilincini pekiştirmek.

AÇIKLAMALAR**Doğa ve Çevre Gezilerinde Uyulması Gereken Kurallar**

- Gidilecek yer önceden öğretmen tarafından görülmelidir. Gerekli kişi, kurum ve kuruluşlardan yazılı izin alınmalıdır.
- Gezi, tarih ve saati belirlenmelidir.
- Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nde (s. 145) gezilerle ilgili yirmi birinci maddede belirtilen konular dikkate alınmalıdır.
- Öğrenci velisi ve okul yönetimi haberdar edilmeli, yazılı izin alınmalıdır.
- Öğrencilerin yeme içme, sağlık ve tuvalet gereksinimleri düşünülerek gerekli hazırlıklar yapılmalıdır.
- Gezi için ilk yardım malzemeleri belirlenmeli, alo ambulans, polis imdat telefonları not edilmeli, yakın yerleşim alanları hakkında bilgi edinilmelidir.
- Gezi öncesinde öğrencilerin yanlarına ilk yardım çantası, eldiven, yüz maskesi almaları, uygun ayakkabı ve kıyafetle gelmeleri için hatırlatma yapılır.
- Geziden sonra gözlem ve inceleme sonucu edinilen bilgiler tartışılır, öğrencilerden gezi ve inceleme raporu yazmaları istenir.

Görsel 2.20

Çevre temizliği kampanyasına katılan öğrenciler

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları ve Öğrenci Öz Değerlendirme Formu'nu (s. 185) doldurmaları istenir.

ANKET YAPIYORUM

GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

- 1.....
2.....
3.....
4.....

SÜRE : Bir hafta

ANKET KONUSU : Yaşadığınız yerde, yöre halkının çevre temizliği, çevrenin korunması, enerji tasarrufu vb. konulardaki duyarlılığını arttırmak ve sorunların çözümüne ilişkin katkılarını sağlayacak bir farkındalık yaratmak amacıyla anket yapmanız istenmektedir. Aşağıda örnek olarak verilen anket sorularına siz de sorular ekleyerek anketi tamamlayınız. Hazırladığınız anketi uygulatacağınız kişi sayısı kadar çoğaltarak uygulayınız.

	Evet	Hayır
1. Çevre koruma amaçlı sivil toplum kuruluşlarını biliyor musunuz?		
2. Herhangi bir sivil toplum kuruluşunda gönüllü olarak çalıştınız mı?		
3. Çevre kirliliğinin nedenlerini söyleyebilir misiniz?		
4. Sizce gürültü bir kirlilik nedeni midir?		
5. Satıcıların hoparlörle bağırmaları, sokak aralarında yapılan düğün, nişan, sünnet törenleri, trafikte çalınan korna sesleri sizce gürültü kirliliğine neden olur mu?		
6. Kısa mesafelere (araba kullanmak yerine) yürüyerek mi gidersiniz?		
7. Çevreyi kirlettiğini düşündüğünüz zararlı bir alışkanlığınız var mı?		
8. Çevre sorunlarıyla ilgili haberleri izler misiniz?		
9. Çevre ile ilgili yayınları okur musunuz?		
10. Evsel atıklarınızı ayrıştırır mısınız? (Cam şişeler, kâğıtlar, plastikler, piller... gibi)		
11. Mahallenizde temizlik konusunda komşularınızla birlikte yaptığınız çalışmalar var mı?		
12. Nükleer enerjiye "evet" ya da "hayır" derken nedenlerini biliyor musunuz?		
13. Cep telefonları, bilgisayar monitörü, televizyonun yaydığı radyasyonla sağlığınıza zarar verdiğini biliyor musunuz?		
14. Evinizde enerji tasarrufu için uyguladığınız kurallar var mı?		
15. Elektronik eşya alırken az enerjiyle çalışanları mı tercih edersiniz?		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
6. KAZANIM	: Bilinçli bir insan olarak çevre ile ilgili çalışmalara istekli olur.
SÜRE	: 40' + 40'
BE CERİLER	: Empati kurabilme, iletişim, kişisel farkındalığı geliştirme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, demokratik düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma – sorgulama.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk ve yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Öğrenmeyi öğrenme, bağımsız öğrenme.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Biyoloji, coğrafya, felsefe grubu öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Söz Veriyorum” (s. 110) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilere bir hafta önce verilen “Anket Yapıyorum” (s. 104) etkinliğinin sonuç raporları sınıfta tartışılır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilerin “Çevre ve Doğa” öğrenme alanı boyunca yaptıkları etkinlikler ve çalışmalar tekrar gözden geçirilir ve çalışmalarıyla ilgili genel bir değerlendirme yapılır. Değerlendirme formlarını doldurmaları ve bundan sonraki yaşamlarında çevre konusunda neler yapacaklarını söylemeleri istenir.

Öğrencilere günlük hayattaki alışkanlıklarını tekrar gözden geçirmelerinin çevreyi korumak ve bu konuda bir süreklilik sağlamak için en basit önlemlerden biri olabileceği söylenir. Örneğin; yürüyüş yaparken çevrede gördükleri kâğıt, poşet vb. atıkları toplamalarının çevredeki insanlara örnek oluşturacağı, onları da çevre temizliğine özendirilebileceği belirtilir.

ETKİNLİK

SÖZ VERİYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Söz Veriyorum” (s. 110) etkinliği öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden etkinlik maddelerine ek olarak kendilerinin de farklı maddeler ekleyebilecekleri söylenir.
- Etkinlik sayfasının altında boşluk bırakılarak okulda da imzalamak isteyen diğer öğrencilere olanak tanınır.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin “Kampanya Düzenliyorum” (s. 97), “Çevre Günleri” (s. 97), ve “Çevre Temizliği Gözlem Gezileri Projeleri” (s. 107) raporları toplanır ve çalışmalar Proje Değerlendirme Formu (s. 189) kullanılarak değerlendirilir. Öğrencilerin yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden “Kültür ve Sanat” öğrenme alanının ilk dersi olan “Kültür ve Sanatın Gerekliliği” (s. 112) konusu için kültür ve sanat kavramlarını içeren çeşitli sözlük, ansiklopedi, dergi vb. kaynakları araştırarak sınıfa getirmeleri istenir. Öğretmen, sanat tarihi ile ilgili kitap ve mağara resimlerini içeren görsel dokümanları bir sonraki derste kullanmak üzere hazırlar.

SÖZ VERİYORUM

Sevgili öğrenciler doğayı ve çevreyi koruma konusunda kararlılığımızı vurgulamak amacıyla hazırlanan aşağıdaki maddelere konuyla ilgili farklı maddeler ekleyerek imzalamanız istenmektedir.

Biz insanlar var olduğumuz sürece havanın, suyun, toprağın kirlenmemesi mümkün değil, yine de;

- 1. Suyu, toprağı, havayı daha az kirlletmeye gayret göstereceğime,*
- 2. Arıtma tesisleri, geri dönüşüm gibi doğayı koruyacak olan sistemlerin kullanılması konusunda bilinçlendirme çalışmalarına katılacağıma,*
- 3. Ormanlarda devam eden canlı yaşamın sevgisiz, ilgisiz, umarsız davranışlarla zarar göreceği konusunda herkesi uyaracağıma,*
- 4. Ormanlık alanlarda yangınlara neden olacak ateş ve mangal yakmak, cam, plastik şişe atmak gibi davranışlardan uzak durup başkalarına da bu konuda izin vermeyeceğime,*
- 5. Gördükçe mutlu olduğum doğal güzellikleri, benden sonraki kuşaklar da görebilsin diye koruyacağıma,*
- 6. Yaşadığım sürece, doğayı korumanın ilk hedefim olacağına,*
- 7. Doğayı korumak için çalışan herkese, tüm kurum, kuruluş ve vakıflara destek vereceğime,*
- 8. Çevreyi temiz tutma konusunda son derece duyarsız davranan, çevre bilincinden yoksun insanları uyaracağıma,*
- 9. Hayatım boyunca çevre gönüllüsü olacağıma,*

SÖZ VERİYORUM!

İMZA:

AD SOYAD:

Görsel 3.1

KÜLTÜR VE SANAT

1. Kültür ve Sanatın Gerekliliği
2. Çevremin Farkındayım
3. Kültür ve Sanat Yansımaları
4. Ulusal Gurur ve Sevinç Birliği

“Bu öğrenme alanı bireyin, toplumun gelişmesinde, kültür ve sanatın yaşamdaki yerini öğrenmesini, kendi kültürel değerlerini keşfederek kültür ve sanat eserlerine sahip çıkmasını, bu değerleri koruyup geliştirerek evrenselliğe taşımalarını, kültür ve sanat duyarlılığını toplum hizmeti çalışmalarında kullanmasını hedefler.”

Görsel 3.2

1

KÜLTÜR VE SANATIN GEREKLİLİĞİ

Öğrenciler bu bölümde;

- Kültür ve sanat kavramlarının ne anlama geldiğini,
- Kültür ve sanatın yaşamdaki yeri, gerekliliği ve evrenselliğini,
- Sanatın insanoğlu için vazgeçilmez bir gereksinim olduğunu,
- Sanatın dil gibi ne zaman doğduğu bilinmeyen ama onun kadar eski bir olgu olduğunu kavrayacaklar;
- Kültür ve sanatla ilgili duygu ve düşüncelerini ifade edebileceklerdir.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
1. KAZANIM	: Kültür ve sanatla ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.
SÜRE	: 40' + 40'
BE CERİLER	: Kişisel farkındalığı geliştirme, kendini ifade etme, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, karar verme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk ve yardımseverlik, kültürel mirası yaşatma isteği.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme, öğrenmeyi öğrenme, bağımsız öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Mağara duvar resimlerini gösteren dokümanlar.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Kültür ve sanat kavramlarının tanımlarını içeren kaynaklar.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Kavram Haritası Hazırlıyorum” (s. 115) ve “Kültür ve Sanatı Önemsiyorum” (s. 116) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır.

Öğrencilerin sınıfa getirdiği kültür ve sanat kavramlarını içeren çeşitli sözlük, ansiklopedi, dergi vb. kaynaklar incelenir. Öğretmen sınıfa getirdiği ilk çağlardan günümüze kadar ulaşan mağara resimlerini ve diğer görsel dokümanları hazırlar.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilere, aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Kültür nedir?
- Sanat nedir?
- Bildiğiniz kültür sanat etkinlikleri nelerdir? Herhangi bir kültür ve sanat etkinliğine katıldınız mı?
- Bireysel olarak herhangi bir sanat dalıyla ilgileniyor musunuz?

Öğrencilerin cevaplarından sonra kültür ve sanat kavramları aşağıdaki tanımlardan ve ilk çağlardan günümüze kadar ulaşan mağara resimlerinin yer aldığı diğer görsel dokümanlardan yararlanarak açıklanır.

İkinci ders saatinde “Kavram Haritası Hazırlıyorum” etkinliği yaptırılır. “Kültür ve Sanatı Önemsiyorum” etkinliğiyle ilgili bilgilendirme yapılır. Bu etkinliklerle Öğrencilerin kültür ve sanatın yaşamın vazgeçilmez bir parçası olduğunu kavramaları beklenir.

BİLGİLENDİRME

KÜLTÜR

“Kültür, bir toplumda geçerli olan ve gelenek hâlinde devam eden her türlü dil, duygu, düşünce, inanç, sanat, ahlak, hukuk, örf ve âdetlerden oluşan karmaşık bir bütündür.”

Kültür toplumsaldır; toplumların bulunduğu yerde oluşur, gelişir ve kuşaktan kuşağa aktararak sürer. Kültür unsurları evrenseldir. Her toplumun kendine özgü kültürel değerleri vardır. Farklı kültürlerin bir arada bulunması kültürün daha da zenginleşmesini sağlar.

Kültür, tarihsel akış içinde çok yavaş da olsa değişir. Atatürk, kültürü bir ulusun tarihsel gidişini gösteren bir hareket olarak nitelmiş ve bu nedenle kültürün durağan değil, devingen bir değerler topluluğu olduğunu vurgulamıştır. Gelenekler, dil, yaşayış özellikleri vb. kültür öğeleri zaman içinde değişiklik gösterir.

SANAT

Kültürün en önemli öğelerinden biri olan sanat, bir duygunun, bir tasarımın ya da güzelliğin ifade-sinde kullanılan yöntemler sonucunda ulaşılan üstün yaratıcılıktır.

Sanat, dil gibi ne zaman doğduğu bilinmeyen ama onun kadar eski bir olgudur. İlk çağlardan günümüze ulaşan mağara duvar resimleri, sanatın insanlığın tarihiyle başladığını göstermektedir.

Sanat eserleri toplumların kültürlerinin izlerini taşır. Yaşadığı yerin kültürüyle beslenen sanatçıların sanatsal becerileriyle ürettikleri eserler, insanlığın ortak hazinesidir. Bu açıdan sanat evrenseldir.

Atatürk, sanatı “Sanat güzelliğin ifadesidir. Bu ifade sözle olursa şiir, nağme ile olursa musiki, resim ile olursa ressamlık, oyma ile olursa heykeltıraşlık, bina ile olursa mimarlık olur.” şeklinde tanımlamıştır. (Kocatürk, Utkan, Atatürk’ün Fikir ve Düşünceleri, 1971.)

ETKİNLİK

KAVRAM HARİTASI HAZIRLIYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Kavram Haritası Hazırlıyorum” (s. 115) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden kültür ve sanatla ilgili bildikleri tüm terim ve kavramlarla bir kavram haritası oluşturmaları istenir. Kavram haritası oluştururken kültür ve sanat kavramlarını zihinlerinde nasıl anlamlandırdıklarını ve bu kavramlar arasında nasıl bağ kurduklarını düşünmeleri söylenir.
- Öğrencilere kavram haritalarını hazırlarken kültür ve sanatın sadece müzelerdeki sanat eserlerinden ibaret olmadığını düşünmeleri ve hayatı güzelleştiren ayrıntıları da dikkate almaları gerektiği söylenir. Örneğin; öğrencilerden evlerinde herhangi bir malzemeyle yapılmış pano, küçük bir oyma motifi, bahçelerde yapılan çeşitli düzenlemeler vb. ayrıntıları da dikkate almaları istenir.
- Öğrencilere etkinlik sayfasında verilen alana kavram haritalarını oluşturmaları söylenir.
- Öğrencilere etkinlik için bir ders saati süre verilir.
- Hazırlanan kültür ve sanat kavram haritaları sınıf panosunda sergilenir.

DERS DIŞI ETKİNLİK

KÜLTÜR VE SANATI ÖNEMSIYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Kültür ve Sanatı Önemişiyorum” (s. 116) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden etkinlik sayfasında verilen soruların cevaplarını içerecek şekilde kültür ve sanatın hayatlarındaki yeri ve önemini anlatan bir şiir ya da kompozisyon yazmaları istenir.
- Öğrencilere çalışmalarını hazırlamaları için bir ders saati süre verilir.
- Öğrencilerin yazdıkları şiir ve kompozisyon çalışmalarını bir sonraki derste sınıfla paylaşmaları sağlanır.

Görsel 3.3
Konser

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğrenciler, Öğrenci Gözlem Formu (s. 188) kullanılarak değerlendirilir.

KAVRAM HARİTASI HAZIRLIYORUM**ÖĞRENCİNİN****ADI SOYADI :****SINIFI :****SÜRE :** Bir ders saati

Sevgili öğrenciler, sizden, kültür ve sanatla ilgili olarak bildiğiniz tüm terim ve kavramları düşünerek bir kavram haritası hazırlamanız istenmektedir.

Kavram haritası; birbiriyle bağlantılı olan kavramların birbiriyle olan ilişkilerini gösteren şemadır.

Aşağıda verilen alana kavram haritanızı yapabilirsiniz.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
1. KAZANIM	: Kültür ve sanatla ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Kendini ifade etme, sosyal ve kültürel katılım, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, karar verme, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk, sosyal empati, kültürel mirası yaşatma isteği, dayanışma.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: İş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, bağımsız öğrenme, aktif öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Okul panosu.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Müzik, resim, beden eğitimi öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Güzel Bir Dünya İstiyorum” (s. 118) ve “Anket Hazırlıyorum” (s. 119) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır. Öğrencilerin “Kültür ve Sanatı Önemsiyorum” etkinliği için yazdıkları şiir ve kompozisyon çalışmaları incelenir. Şiir ve kompozisyonların sosyal etkinlik panosunda sergilenmesi sağlanır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilerden müzik, resim, halk oyunları, sinema, tiyatro, edebiyat, mimari, el sanatları vb. kültür ve sanat alanlarından hangilerine ilgi duyduklarını söylemeleri istenir. Kültür ve sanatın insan yaşamının vazgeçilmez öğeleri olduğunun kavranması amacıyla aşağıdaki etkinlikler yaptırılır.

ETKİNLİK

GÜZEL BİR DÜNYA İSTİYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Güzel Bir Dünya İstiyorum” (s. 118) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden müzik, resim, halk oyunları, sinema, tiyatro, edebiyat, mimari, el sanatları vb. kültürel ve sanatsal etkinliklerden hiçbirinin olmadığı bir dünyanın nasıl olacağıyla ilgili düşüncelerini öyküleştirerek yazmaları istenir.
- Öykülerini yazdıktan sonra etkinlik sayfasının sonunda verilen soruları cevaplamaları söylenir.
- Öğrencilere bir ders saati süre verilir.
- Öğrencilerin öykülerini ve sorulara verdikleri cevapları sınıfla paylaşmaları sağlanır.

PERFORMANS GÖREVİ

ANKET HAZIRLIYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Anket Hazırlıyorum” (s. 119) etkinliği öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden okulun kültür ve sanat etkinliklerine katılım profilini çıkarmak için okuldaki öğrenci ve öğretmenlere uygulanacak anketle ilgili sormayı düşündükleri örnek anket sorularını etkinlik sayfasında verilen bölüme yazmaları istenir.
- Anket sorularının kapalı uçlu sorular olması ve genel olarak tüm kültür ve sanat etkinliklerini içermesi gerektiği belirtilir.
- Tüm okul öğrencilerine ve öğretmenlere uygulanacak ankette birliktelik sağlamak için öğrencilerin hazırladığı anket soruları bir araya getirilerek tek bir anket formu oluşturulur.
- Sınıf gruplara ayrılır ve gruplar bir hafta süresince tüm okula ve öğretmenlere hazırladıkları anketi uygularlar.
- Bir hafta sonunda anket sonuçları incelenir ve sonuçlar okul panosunda sergilenir.
- Öğrencilere okullarında düzenlenebilecek kültür ve sanat etkinliklerinde hazırladıkları anket sonuçlarından yararlanabilecekleri söylenir.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları istenir. Öğrenciler, Öğrenci Gözlem Formu (s. 188) kullanılarak değerlendirilir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden bir sonraki ders işlenecek olan “Çevremi Farkındayım” (s. 120) bölümünün ilk dersi olan etkinlik için müze ve öğren yerleri vb. yerlerin ziyaret saatlerini gösteren broşürler getirmeleri istenir.

Görsel 3.4

2

ÇEVREMİN FARKINDAYIM

Öğrenciler bu bölümde;

- Çevrelerinde bulunan kültür ve sanat eserlerini inceleme ve gözlem yapmanın önemini,
- Çevre ve doğa arasındaki bozulan dengeyi estetik ve sanatsal açıdan irdeleyebilmeyi,
- Kültür ve sanat etkinliklerine izleyici olarak katılmanın önemini kavrayacaklardır.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
2. KAZANIM	: Çevresinde bulunan kültür ve sanat eserlerini inceler ve gözlem yapar.
SÜRE	: 40' + 40'
BE CERİLER	: Kendini ifade etme, sosyal ve kültürel katılım, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, karar verme, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk ve yardımseverlik, kültürel mirası yaşatma isteği.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, sınıf dışında eğitim, aktif öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Müze, ören yerleri vb. yerlerin ziyaret saatlerini gösteren broşürler.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, televizyon, sanat tarihi ve resim öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

Bir hafta önce verilen “Anket Hazırlıyorum” (s. 119) performans görevi sonuçlarının sınıfla paylaşılması sağlanır ve sonuçların okul panosunda sergilenmesi istenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Sanat, tarih, dil, din, yaşayış şekilleri, kılık-kıyafet, yemek alışkanlıkları gibi kültür öğelerinin tarihsel süreç içinde oluşup geliştiği ve değişime uğrayarak yaygınlaştığı belirtilir.

Kültür ve sanat eserlerinin insanlara verdiği mesajlar vurgulanır. Kültür ve sanat eserlerinin insanları birbirine bağlayan, sosyalleştiren, mutlu eden, insani değerlerimizi geliştiren önemli varlıklar olduğu ve korunması gerektiği belirtilir.

Öğrencilerden ziyaret ettikleri müzelerin isimlerini söylemeleri istenir. “Müzelerde gördüğünüz kültür ve sanat eserleriyle, günümüzdeki kültür ve sanat eserleri arasında benzerlik ve farklılıklar var mı?” sorusu yöneltilir.

Öğrencilere günümüzde kültür ve sanat eserlerinden nasıl yararlandığı sorulur. Öğrencilerin cevaplarından sonra günümüzde kültür ve sanat eserlerinden turizm ve özellikle eğitim alanında yararlandığı vurgulanır. Araştıran, üreten, yorumlayan, estetik beğenileri gelişmiş bireyler yetiştirmenin ancak sanat eğitime gereken önemin verilmesiyle gerçekleşeceği vurgulanır.

Öğrencilerin cevaplarından sonra aşağıdaki bilgilendirme paylaşılır.

BİLGİLENDİRME

Müze kelimesinin kökeni Yunanca Mouseion (museon) kelimesine dayanır. Mouseion, Yunan mitolojisinde esin perileri olarak anılan Müz'lere adanan yer anlamına gelir.

Müzeler, tarihte yer almış ve halen yaşamakta olan toplumların bilim, kültür ve sanat ürünleri ile yeraltı ve yer üstü zenginliklerini sergilemek, sunmak ve korumak, toplumun belleğini oluşturan bilgi ve deneyimlerinin artması ve gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlayan kurumlardır. İnsanlığın ilk çağlardan bu yana içgüdüsel olarak yaptığı bir eylem olan toplamak, biriktirmek işi zamanla sistemli bir hale gelmiş ve müzecilik geleneğini oluşturmuştur.

Görsel 3.5 Antalya Müzesi-Domitias Lahdi

Müzeler, araştırarak, toplayarak, belgeleyerek, koruyarak ve günümüzde artık dijital ortamlarda da iletişim sağlayarak insanların sanat zevkini geliştiren ve kültürel eğitimine katkı sağlayan geniş koleksiyonlar oluştururlar. Sergiledikleri eserlere göre farklı isimler alırlar. Arkeoloji müzesi, Etnografya Müzesi, Müzik Müzesi, Doğa Tarihi Müzesi, açık hava müzeleri, okul müzeleri vb.

DERS DIŞI ETKİNLİK

GEZİYORUM

- Öğrencilere yaşadıkları çevrede bulunan müze, ören yerleri, tarihî yerler, galeriler, fuarlar vb. yerlerle ilgili bir gözlem gezisi yapmaları söylenir.
- Öğrencilerden yaşadıkları çevrede bu tür yerler yoksa televizyon, internet vb. kaynaklardan bu yerlerle ilgili araştırma yapmaları istenir.
- Öğrencilerin gezi ile ilgili izlenimlerini ve bu eserlerin kendilerinde uyandırdığı duyguları yazmaları ve bir sonraki derste arkadaşlarıyla paylaşmaları sağlanır.

DERS DIŞI ETKİNLİK

YAŞADIĞIM KENTİ TANITIYORUM

- Öğrencilerden yaşadıkları kentle ilgili tarihini de içeren bir tanıtım kılavuzu hazırlamaları istenir.
- Öğrencilere tanıtım kılavuzunu, kitapçık, afiş, poster, tanıtım CD'si vb. şekilde hazırlayabilecekleri belirtilir.
- Tanıtım kılavuzunda yaşadıkları kentin tarihçesini, şehrin müzelerini, ören yerlerini, anıtlarını, doğal güzelliklerini, yöresel yemeklerini, giysilerini, geleneksel törenlerini vb. konuları gösterebilecekleri belirtilir.
- Öğrencilerin yaşadıkları kentin tarihsel gelişimi ve değişimini gösteren eski fotoğrafları; kütüphanelerden, internette, İl Turizm Müdürlüklerinden, buldukları yörede yaşayan yaşlı kişilerin fotoğraf albümlerinden ve çevrelerinde bulunan çeşitli sivil toplum kuruluşlarından bulabilecekleri belirtilir.
- Öğrencilere çalışmalarını tamamlamaları için bir hafta süre verilir.
- Hazırlanan çalışmaların okul panosunda sergilenebileceği söylenir.

Görsel 3.6
Sard Harabeleri - Manisa

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden ders için getirdikleri müze ve ören yerleri vb. yerlerin ziyaret saatlerini gösteren broşürleri ürün dosyalarına koymaları istenir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğretmen, bir sonraki hafta "Doğal Dengeyi Koruyorum" (s.123) etkinliği için yaşadıkları kentin mimari dokusundaki değişimlerle ilgili çeşitli fotoğraflar ve doğal dokusundaki değişimleri gösteren fotoğrafların yer aldığı çeşitli gazete, dergi, makale vb. dokümanları araştırarak sınıfa getirir.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
3. KAZANIM	: Çevre ve doğa arasındaki bozulan dengeyi estetik ve sanatsal açıdan irdeler.
4. KAZANIM	: Kültür ve sanat etkinliklerine izleyici olarak katılır.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Kendini ifade etme, sosyal ve kültürel katılım, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, karar verme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk, kültürel mirası yaşatma isteği, dayanışma.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, bağımsız öğrenme, öğrenmeyi öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: CD çalar, yaşadığı kentin fotoğrafları, gazete, dergi, makale.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, müzik, resim, edebiyat, sanat tarihi öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Doğal Dengeyi Koruyorum” (s. 124) , “Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum. Çünkü...” (s. 126) etkinlik sayfaları ders öncesinde fotokopi ile çoğaltılır.

Öğrencilerin bir hafta önceki derste “Yaşadığım Kenti Tanıtıyorum” etkinliğinde hazırladıkları tanıtım kılavuzu ve CD’ler, yaşadığı kentin fotoğrafları, gazete, dergi, makale vb. dokümanlar incelenir. CD’lerin izlenebilmesi için sınıfta gerekli hazırlıklar yapılır. Hazırlanan kılavuzların okul panosunda sergilenmesi için gönüllü öğrenciler belirlenir.

Öğretmen ders öncesinde “Doğal Dengeyi Koruyorum” etkinliği için sınıfa getirdiği kaynakları hazırlar.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilerden bir hafta önce verilen “Geziyorum” etkinliği için yazdıklarını sınıfta paylaşmaları istenir. Öğrencilerden sınıfa getirilen yaşadıkları kentin doğal ve tarihî dokusunu gösteren fotoğrafları ve mimari dokusundaki değişimleri gösteren fotoğrafları incelemeleri istenir, “Yaşadığınız kentin doğal ve tarihî dokusunun değiştiğini düşünüyor musunuz?” sorusu yöneltilir. Öğrencilerin konu ile ilgili düşüncelerini söylemeleri istenir.

Öğrencilerden “Çevre ve Doğa” öğrenme alanında ele alınan, çevre ve doğa arasındaki bozulan biyolojik dengenin neden olduğu çevre kirliliğinin sonuçlarını hatırlamaları istenir. Kentlerdeki yeşil alanların azalması, orman yangınları, endüstriyel kirlilik, erozyon, göçler, çarpık kentleşme, görüntü kirliliği, doğal afetler vb. nedenlerle tarihî, kültürel ve doğal mekânların yok olmasının ya da yok edilmesinin kentin estetik yapısının bozulmasına yol açtığı belirtilir. Öğrencilerden bildikleri benzer olayları sınıfta paylaşmaları istenir.

Aşağıdaki etkinlik açıklanır. İkinci ders saatinde “Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum. Çünkü...” etkinliği yaptırılır.

ETKİNLİK

DOĞAL DENGEYİ KORUYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Doğal Dengeyi Koruyorum” (s. 124) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerin yaşadıkları kentte çevre ve doğa arasındaki dengenin bozulmasında, kişi ve kurumların olumsuz etkilerini, bozulan bu dengede kişi ve kurumlara düşen görevlerin neler olduğunu düşünerek etkinlik sayfasındaki tabloya yazmaları istenir.
- Öğrencilerin yazdıklarını sınıfta paylaşarak tartışmaları istenir.
- Öğrencilere çevrelerindeki kültür ve sanat etkinliklerinin nerelerde ve nasıl düzenlendiği konusunda açıklamalar yapılır.

ETKİNLİK

“KÜLTÜR VE SANAT ETKİNLİKLERİNE KATILYORUM. ÇÜNKÜ...”

- Öğrencilerden şimdiye kadar katıldıkları kültür ve sanat etkinliklerini ve izledikleri eserlerin kendilerinde uyandırdığı duyguları hatırlamaları istenir.
- Ders öncesinde çoğaltılan “Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum. Çünkü;...” (s. 126) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden kültür ve sanat etkinliklerine katılmanın ruhsal hayatlarındaki etkilerini ve bu tür etkinliklere katılmanın önemiyle ilgili düşüncelerini, “Kültür ve sanat etkinliklerine Katılıyorum. Çünkü...” cümlesini tamamlayarak ifade etmeleri ve arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir. Öğretmen aşağıdaki bilgilendirmeyi öğrencilerle paylaşır.

Görsel 3.7 Sergi ziyareti

Görsel 3.8 Kültür sanat etkinliği

BİLGİLENDİRME

Sanat eserleri sanatçıların estetik, beceri ve yeteneklerini hayal gücü ile harmanlayarak meydana getirdikleri eserlerdir. Sanat eserlerini incelemek, izlemek, anlamaya çalışmak eleştirmek sanatçı ve sanat eseri ile canlı bir bağ kurulmasını sağlar. Sanat eseriyle bu canlı bağ kurulabilmesi için aynı zamanda eserlerin herkesin izleyebileceği bir alanda sergilenmesi gereklidir. Sanatçıların eserlerini sergiledikleri farklı ortamlar örneğin, sergiler, müzeler, galeriler, tiyatrolar, sinemalar, kültür sanat merkezleri, konser salonları vb. ortamlar bu etkileşimin devamlılığının sağlanması açısından büyük önem taşır.

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları ve Öğrenci Öz Değerlendirme Formu'nu (s. 185) doldurmaları istenir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden “Okul Müzesi Projesi” (s. 129) için Milli Eğitim Bakanlığı Okul Müzeleri Yönergesini incelemeleri istenir. “Yöresel Kültürü ve Sanat Eserlerini Koruyorum” (s. 129) etkinliği için yörelerindeki kültür ve sanat eserlerini (el sanatları, müzik, kılık-kıyafet, yemek kültürü, gelenek ve görenekler vb.) araştırmaları ve konuyla ilgili olarak buldukları kaynakları bir sonraki derste sınıfa getirmeleri istenir.

“KÜLTÜR VE SANAT ETKİNLİKLERİNE KATILYORUM. ÇÜNKÜ...”

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

SÜRE : Bir ders saati

Sevgili öğrenciler, şimdiye kadar katıldığınız kültür ve sanat etkinliklerinin sizi nasıl etkilediğini ve bu tür etkinliklere katılmanın önemiyle ilgili duygu ve düşüncelerinizi aşağıda verilen giriş cümlesinden sonraki bölüme yazınız.

Kültür ve sanat etkinliklerine katılıyorum.

Çünkü

Görsel 3.9

3

KÜLTÜR VE SANAT YANSIMALARI

Öğrenciler bu bölümde;

- Yöresel kültür ve sanat ürünlerini korumanın önemini,
- Kendi yöreleriyle başka yörelerdeki kültür ve sanat eserleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklayabilmeyi,
- Kültür yozlaşmasının olumsuz etkilerini fark edebilmeyi,
- Kültür ve sanatın gelişmesine katkısı olan başarılı kişilerin toplumdaki saygın yerini bilmenin önemini,
- Çevrelerinde düzenlenen kültür ve sanat etkinliklerine katılmanın önemini kavrayacaklardır.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
5. KAZANIM	: Yöresel kültür ve sanat ürünlerini korumanın önemini fark eder.
SÜRE	: 40' + 40'
BECERİLER	: Kendini ifade etme, sosyal ve kültürel katılım, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, karar verme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk ve yardımseverlik, kültürel mirası yaşatma isteği, dayanışma.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Proje tabanlı öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, bağımsız öğrenme.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: El sanatları, müzik, kılık-kıyafet, yemek kültürü, gelenek ve görenekleri anlatan kaynaklar, müzik, resim, edebiyat, tarih öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Yöresel Kültürü ve Sanat Eserlerini Koruyorum” (s. 130) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopiyle çoğaltılır.

Öğretmen ders öncesinde öğrencilerden bir hafta öncesinde verilen araştırma konusuyla ilgili çalışmalarını hakkında bilgi alır.

DERSİN İŞLENİŞİ

Yöresel kültür ve sanat eserlerinin içinde el sanatları, müzik, kılık-kıyafet, yemek, gelenek ve görenekler gibi öğelerin önemi vurgulanır. Ülkemizde geçmişten bugüne el sanatlarıyla üretilmiş eserlerin kültürümüzü yansıtan önemli eserler olduğu belirtilir.

Ülkemizde ebru, kaatı, hat, ipek, halı-kilim dokuma; çini, çeşm-i bülbül (bülbülün gözü), boncuk, çömlek, taş, bakır işleme gibi önemli el sanatlarının olduğu belirtilir. Günlük yaşamımızda kullandığımız bazı eşyaların, görsel açıdan değerli olan bazı binaların aslında emek isteyen birer sanat eseri olduğu, bu eserleri yapan sanatçıların desteklenmesi gerektiği ve bu sanatların korunarak gelecek kuşaklara aktarılmasının önemi vurgulanır.

Konuya yönelik olarak hazırlanan “Yöresel Kültürü ve Sanat Eserlerini Koruyorum” performans görevi ile “Okul Müzesi Projesi” açıklanır ve öğrencilere rehberlik edilir.

Görsel 3.10 Ebru sanatı

Görsel 3.11 Çini sanatı

Görsel 3.12 Taş oymacılığı

PERFORMANS GÖREVİ

YÖRESEL KÜLTÜRÜ VE SANAT ESERLERİNİ KORUYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Yöresel Kültürü ve Sanat Eserlerini Koruyorum” (s. 130) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden yöresel eserleri yansıtan ve tema olarak bu eserlerin korunmasının önemini vurgulayan bir sloganla birlikte poster, takvim, katalog, resimli öykü kitabı, reklam ya da kendilerinin seçeceği başka bir çalışma yapmaları istenir.
- Etkinlik için sınıf beş gruba ayrılır.
- Gruplardan yapacakları çalışmada etkinlik sayfasında belirtilen yöresel eserlerden hangisini ve hangi malzemeleri kullanacaklarına karar vermeleri istenir.
- Gruplara çalışmalarını tamamlamaları için bir hafta süre verilir.
- Grup sözcülerinden, bir hafta sonraki derste arkadaşlarına hazırladıkları çalışmalarıyla ilgili sunum yapmaları istenir.
- Grupların hazırladığı çalışmaların sosyal etkinlik panosunda sergilenmesi için gönüllü öğrenciler belirlenir.

PROJE

OKUL MÜZESİ

SÜRE : Dört hafta

PROJE GÖREVİ : Unutulmaya yüz tutmuş kültür ve sanat eserlerinin gün yüzüne çıkarılması ve paylaşılmasını sağlamak için bir “Okul Müzesi” oluşturulması.

AMAÇ : Yöresel kültürü ve sanat eserlerini korumanın önemini kavramak.

AÇIKLAMALAR

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Müzeleri Yönergesi (s. 159) okunur. Okul müzesi projesinde görev almak isteyen gönüllü öğrenci grupları belirlenir. Öğrenciler aşağıdaki görevleri paylaşırlar:

1. Müze oluşturma konusunda gerekli bilgilerin kütüphaneler, müze müdürlükleri ve internet kanalıyla araştırılması için öğrenciler belirlenir.
2. Öğrencilerin, anne-baba ya da diğer büyükleriyle çocukluklarından kalma oyuncak, patik, yazma, tablo, fotoğraf, örtü, müzik aletleri, eski tarım aletleri vb. eşyaları, müzede sergilenmesi için vermeleri konusunda görüşmesi sağlanır.
3. Söz konusu eşyaların sergilenebilmesi için okul yönetimi, öğretmen, veli, öğrenci ve okuldaki ilgili kulüplerle iş birliği sağlanarak müze için uygun bir yer belirlenir.
4. Eşyalar toplanarak sergilenmeye değer bulunanlar seçilir.
5. Eşyaların etiketlenmesi, korunması için gerekli önlemler alınır ve müze ziyaret tarihleri belirlenir.
6. Müze açıldıktan sonra tanıtım ve bilgilendirme yapmak için öğrenciler belirlenir.
7. Müze ziyaretçilerinin izlenimlerini yazmaları için bir defter konur.

Görsel 3.13 Bir okul müzesi

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden Öğrenci Öz Değerlendirme Formu’nu (s. 185) doldurmaları istenir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden bir sonraki derste “Geleneklerimi Biliyorum” (s. 131) etkinliği için kendilerinin ve farklı yörelerin kız isteme, düğün, nişan, kına gecesi, bayramlaşma vb. gelenekleriyle ilgili çeşitli kaynakları, belgesel filmleri ve tanıtım CD’lerini araştırarak sınıfa getirmeleri istenir. Öğrencilere grup çalışması yapabilecekleri söylenir.

YÖRESEL KÜLTÜRÜ VE SANAT ESERLERİNİ KORUYORUM

GRUPTAKİ ÖĞRENCİLERİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

SÜRE : Bir hafta

Sevgili öğrenciler, sizlerden gruplar oluşturarak yaşadığınız yerin yöresel eserlerini yansıtan ve yöresel eserlerin korunmasının önemini vurgulayan bir sloganla birlikte poster, takvim, katalog, resimli öykü kitabı, reklam çalışması yapmanız istenmektedir.

Birinci grup	Yörenize özgü kilim ve halıların fotoğraflarıyla birlikte kilim ve halılardaki motiflerin anlamlarını belirten bilgilendirmelerin de yer aldığı bir poster çalışması yapınız.
İkinci grup	Kendi yörenize özgü yemek kültürünün tanıtıldığı, yemeklerin fotoğrafları ve tariflerinin de yer aldığı bir takvim çalışması yapınız.
Üçüncü grup	Yörenize özgü folklorik kıyafetlerin fotoğraflarının ve kıyafetleri tanıtan bilgilendirmelerin de yer aldığı bir katalog çalışması yapınız.
Dördüncü grup	Yörenizdeki el sanatlarının ve bunları yaşatan ustaların fotoğrafları ve el sanatlarıyla ilgili tanıtıcı bilgilerin de yer aldığı bir resimli öykü çalışması yapınız.
Beşinci grup	Yörenize özgü türküler, ağıtlar, ninniler, maniler vb. geleneksel kültür öğelerinin kısa hikâyeleri ve bunların sözlerinin yer aldığı bir çalışma hazırlayınız.

YÖNERGE

Bu çalışmayı başarıyla tamamlayabilmeniz için aşağıdaki adımları izlemelisiniz:

1. Yukarıda verilen çalışma gruplarından hangisinde görev almak istediğinize karar vermelisiniz.
2. Grup arkadaşlarınızla birlikte hazırlayacağınız poster, takvim, katalog, resimli öykü kitabı, reklam çalışmasında hangi yöresel eserleri ve yapacağınız çalışmalarda hangi malzemeleri kullanacağınıza karar vermelisiniz.
3. Diğer çalışma gruplarıyla iş birliği sağlamalısınız.
4. Çalışmalarınızı bir hafta içinde tamamlayarak verilen tarihte teslim etmelisiniz.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
6. KAZANIM	: Kendi yöresiyle başka yörelerdeki kültür ve sanat eserleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar.
7. KAZANIM	: Kültür yozlaşmasının olumsuz etkilerini fark eder.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Kendini ifade etme, sosyal ve kültürel katılım, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, karar verme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk ve yardımseverlik, kültürel mirası yaşatma isteği, dayanışma.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: İş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, öğrenmeyi öğrenme, bağımsız öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Tanıtım CD'leri, gelenek-göreneklerle ilgili belgesel filmler, yazı tahtası.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: El sanatları, müzik, kıyafet, yemek kültürü, gelenek ve görenekleri anlatan kaynaklar, edebiyat, coğrafya ve beden eğitimi öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

Bir hafta önce öğrencilere verilen “Yöresel Kültürü ve Sanat Eserlerini Koruyorum” (s. 130) adlı performans görevi için öğrencilerin hazırladıkları çalışmalar incelenir ve bunları okul panosunda sergilemeleri sağlanır. Öğrencilerin “Geleneklerimi Biliyorum” (s. 131) etkinliği için sınıfa getirdiği çeşitli kaynaklar, belgesel filmler ve tanıtım CD'leri öğretmen tarafından incelenir. Belgesel film, tanıtım CD'leri vb. kaynakların izlenmesi için öğretmen gerekli araç ve gereçleri hazırlar.

DERSİN İŞLENİŞİ

Kültür ve sanat eserlerinin yörelere göre farklı özellikler göstermesinin, yaşanan coğrafyanın, kültürün ve yaşayış özelliklerinin farklı olmasından kaynaklandığı belirtilir. Her yöreye özgü kültür ve sanat anlayışlarının ülkemizdeki sanat anlayışını şekillendirdiği, bunun kültür ve sanat eserleri arasındaki çeşitliliği sağlayan en önemli etken olduğu vurgulanır.

Ülkemizdeki halk edebiyatı eserlerinin (masallar, efsaneler, maniler, tekerlemeler, ağıtlar, türküler), halk oyunları, geleneksel sporlar, çocuk oyunları, el sanatları, gelenekler, görenekler, töreler ve mimari yapının yöreden yöreye zengin bir çeşitlilik gösterdiği vurgulanır.

ETKİNLİK

GELENEKLERİMİ BİLİYORUM

- Kendi yöreleri ve farklı yörelere özgü kız isteme, düğün, nişan, kına gecesi, bayramlaşma vb. gelenekler konusunda bilgilendirme yapacak olan grupların çalışmalarını sırayla sınıfla paylaşmaları istenir.
- Öğrencilerin getirdiği kendi yörelerinin özelliklerini içeren belgesel film, tanıtım CD'leri izlenir.
- CD'ler izlendikten sonra kültür yozlaşması içinde çarpık kentleşme, göçler, kültürel şok, dil, din, Türk kültürünün dünyada algılanışı, kültürümüzü zenginleştirme vb. konular vurgulanır.
- Öğrencilerin farklı yörelere özgü kültür ve sanat eserleri arasındaki farklılıkların ülkenin ortak sanat anlayışını şekillendirdiğini ve kültürün zenginleşmesini sağladığını söylemeleri beklenir.

BİLGİLENDİRME

Çarpık Kentleşme: Kentlerin tarihini, doğal ve kültürel yapısını bozacak şekilde plansız, denetimsiz ve düzensiz olarak büyümesidir.

Kültür Şoku: Bireyin kendi ortamından ayrılarak girdiği yeni kültürel ortamda yaşadığı uyum zorluğudur.

Kültürel Yozlaşma: Kültürün kendine özgü geçmişten geleceğe devamlılık gösteren özelliklerini kaybetmesi, sahip olunan dilin, dinin, ahlaki değerlerin, örf ve adetlerin yozlaşmaya uğraması demektir.

Türkçe'nin korunmasının önemi vurgulanarak ikinci ders saatinde “Dilimi Koruyorum” etkinliği ve “Penceremden Ne Görüyorum?” adlı performans görevinin (s.132) işleneceği belirtilir.

ETKİNLİK

DİLİMİ KORUYORUM

- Öğrencilerden günlük konuşma dillerinde kullandıkları yabancı kelimeleri söylemeleri istenir.
- Öğretmen, yazı tahtasının bir bölümüne öğrencilerin söyledikleri yabancı dildeki kelimeleri, tahtanın diğer bölümüne ise bu kelimelerin Türkçe karşılıklarını yazar.
- Öğrencilere kullandıkları yabancı dildeki kelimelerin Türkçe karşılıkları olmasına rağmen neden yabancı kelimeleri kullanmayı tercih ettikleri sorulur.
- Gelen cevaplardan sonra Türkçe karşılıkları olmasına rağmen yabancı dildeki kelimelerin kullanılmasının kültür yozlaşmasının bir örneği olan dil yozlaşması olduğu belirtilerek öğrencilere Türkçe konuşup yazmalarının Türkçenin korunması için önemli olduğu söylenir.

PERFORMANS GÖREVİ

PENCEREMDEN NE GÖRÜYORUM?

- Öğrenciler iki gruba ayrılır.
- Gruplardan kültür yozlaşmasının olumsuz etkilerinin farklı açılardan bakarak vurgulanması amacıyla bir fotoğraf çalışması yapmaları istenir.
- Öğrencilere yabancı dilde tabela kullanımı, eğlencede yozlaşma, dilde yozlaşma, kılık kıyafette yozlaşma, toplumsal değerlerde yozlaşma vb. konularda çalışma yapabilecekleri belirtilir.
- Gruplardan çekilen fotoğraflardan oluşan bir sergi düzenlemeleri istenir.
- Kültür yozlaşmasının kent yaşamına olumsuz etkilerini vurgulayan bir afiş ve slogan tasarlayarak sergiye dikkat çekilebileceği belirtilir.
- Öğrencilere bir hafta süre verilir.
- Gruplar kendi aralarında iş birliği yaparlar.
- Fotoğraf sergisi için gönüllü öğrenciler görevlendirilir.

DEĞERLENDİRME

Öğrenciler, Grup Değerlendirme Formu (s. 186) kullanılarak değerlendirilir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden "Saygı Duyuyorum" (s. 133) etkinliğinde kullanmak üzere günümüzdeki düşünürler, yazarlar, şairler, ressam; halkbilim araştırmacılarının hayatları ve eserleriyle ilgili bilgi, resim vb. dokümanları internette bulmaları istenir. Etkinlikte kullanmak üzere çeşitli boya kalemleri, yapıştırıcı, makas, fon kâğıdı vb. malzemeleri sınıfa getirmeleri hatırlatılır.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
8. KAZANIM	: Kültür ve sanatın gelişmesine katkısı olan başarılı kişilerin toplumdaki saygın yerini açıklar.
SÜRE	: 40' + 40'
BECERİLER	: Kendini ifade etme, sosyal ve kültürel katılım, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, karar verme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk ve yardımseverlik, kültürel mirası yaşatma isteği, dayanışma.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: İş birliğine dayalı öğrenme, proje tabanlı öğrenme, sınıf dışında eğitim, bağımsız öğrenme, öğrenmeyi öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Boya kalemleri, yapıştırıcı, makas, fon kâğıdı vb.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Kültür ve sanata katkı sağlayan kişilerin hayatlarını anlatan kaynaklar; resim, tarih, müzik öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

Bir hafta önce verilen “Penceremden Ne Görüyorum?” (s. 132) etkinliği için fotoğraf çalışmalarını tamamlayan öğrencilerin oluşturdukları fotoğraflar incelenir. Okulda düzenlenecek fotoğraf sergisinde gönüllü olan öğrencilerin sergi süresince iş bölümü yaparak okuldaki öğrencileri fotoğraflar konusunda bilgilendirmeleri sağlanır. Serginin süresine öğrencilerle birlikte karar verilir.

Öğrencilerden “Saygı Duyuyorum” (s. 133) etkinliğinde kullanmak üzere günümüzdeki düşünürler, yazarlar, şairler, ressam, halkbilim araştırmacılarının hayatları ve eserleriyle ilgili bilgi, resim vb. dokümanları ve boya kalemleri, yapıştırıcı, makas, fon kâğıdı gibi malzemeleri hazırlamaları istenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilerden günümüzde kültür ve sanatın gelişmesine katkısı olan başarılı kişilere örnek vermeleri istenir ve verdikleri örneklerden sonra geçmişten günümüze kadar başarı göstermiş kişilerin çalışmaları hakkında kısaca bilgi verilir.

Bu kişilerin toplumla ilişkisi ve eserleriyle kültür ve sanata yaptıkları katkılar açıklanır. İlk ders saatinin kalan bölümünde aşağıdaki “Saygı Duyuyorum” etkinliği yapılır.

ETKİNLİK

SAYGI DUYUYORUM

- Sınıf üç gruba ayrılır.
- Gruplardan kültür ve sanat hayatımıza katkı sağlayan başarılı kişilerden birini belirlemeleri istenir.
- Gruplara internetten bulup sınıfa getirdikleri bilgi, resim vb. dokümanları kullanarak seçtikleri kişinin hayatını ve eserlerini kolaj, fotoğraf albümü şeklinde hazırlayabilecekleri söylenir.
- Gruplara kolaj ve fotoğraf albümlerini hazırlamaları için ilk ders sonuna kadar süre verilir.
- İkinci ders saatinde öğrencilerin hazırladıkları kolaj ve fotoğraf albümleri incelenir ve bunların okul panosunda sergilenmesi sağlanır ve “Kültür Sanat Köşesi Hazırlıyorum” projesi açıklanarak bu projede görev almak isteyen öğrenciler belirlenir.

PROJE

KÜLTÜR VE SANAT KÖŞESİ HAZIRLIYORUM

SÜRE : İki hafta

PROJE GÖREVİ : Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Veli, Mevlânâ, Âşık Veysel gibi kültür ve sanat hayatına katkı sağlamış önemli kişilerin yanı sıra çeşitli sanatçılar ve eserleri hakkındaki araştırmaların sergileneceği bir sanat köşesi hazırlama.

AMAÇ : Kültür ve sanat hayatımıza katkı sağlayan önemli kişileri ve eserlerini tanıtmak.

AÇIKLAMALAR

1. Projede görev almak isteyen öğrenciler belirlenir.
2. Öğrenciler kendi aralarında iş bölümü yaparlar.
3. Okul yönetimiyle iş birliği sağlanarak okulda kültür ve sanat köşesi için bir yer belirlenir.
4. Hazırlanacak olan kültür ve sanat köşesi için gereken pano, eserlerin sergileneceği stant, örtüler, ışıklandırma vb. malzemelerin öğrenciler, veliler, okul yönetimi ve öğretmenlerin iş birliğiyle temin edilmesi sağlanır.
5. Kültür ve sanat köşesinin hazırlanmasına öğretmen rehberlik eder.

Görsel 3.14 Yunus Emre Anıtı - Nevşehir - Heykeltıraş Sait Rüstem

Görsel 3.15 Mevlâna Heykeli - İzmir - Heykeltıraş Eray Okkan

DEĞERLENDİRME

Öğrenciler, Öğrenci Öz Değerlendirme Formu (s. 185), Akran Değerlendirme Formu (s. 190) kullanılarak değerlendirilir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilere bir sonraki haftaya kadar "Türkiye Kültür ve Sanat Haritası Hazırlıyorum" (s. 136) etkinliği için farklı şehirlerde düzenlenen kültür ve sanat şenliklerinin, festivallerin, fuarların, uluslararası etkinliklerin tarihlerini ve bu etkinlikler kapsamında yapılan faaliyetleri internetten araştırarak bilgi getirmeleri söylenir.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
9. KAZANIM	: Çevresinde düzenlenen kültür ve sanat etkinliklerine katılır.
SÜRE	: 40' + 40'
BE CERİLER	: Kendini ifade etme, sosyal ve kültürel katılım, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, karar verme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk ve yardımseverlik, sosyal empati, kültürel mirası yaşatma isteği, yardımseverlik.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Proje tabanlı öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, bağımsız öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Türkiye haritası, sınıf panosu.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: İnternet, resim, tarih, müzik, beden eğitimi öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum” (s. 137) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopiyle çoğaltılır. Öğrencilerden kültür ve sanat köşesi hazırlıklarıyla ilgili bilgi alınır. Öğrencilerin “Türkiye Kültür ve Sanat Haritası Hazırlıyorum” (s. 136) etkinliği için sınıfa getirdiği kaynaklar incelenir.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Yaşadığınız yerde hangi kültür ve sanat etkinlikleri düzenleniyor?
- Yörenizde düzenlenen yardım amaçlı kültür ve sanat etkinliklerine katılıyor musunuz? Neden?
- Yardım amaçlı düzenlenen bir etkinliğe katkınız istenseydi ne yapardınız?

Öğrencilerin verdikleri cevaplardan sonra yardım amaçlı düzenlenen kültür ve sanat etkinliklerine katılmanın ve toplumsal hizmet alanlarındaki çeşitli kurum, kuruluşlarla birlikte düzenlenen etkinliklere katkı sağlamanın toplumda birlik ve beraberlik, dayanışma, yardımseverlik gibi duyguları güçlendirdiği vurgulanır.

İlk ders saatinin kalan bölümünde aşağıdaki performans görevi açıklanır. İkinci ders saatinde “Türkiye Kültür ve Sanat Haritası Hazırlıyorum” etkinliği yaptırılır. Uçurtma Şenliği Projesi ile ilgili bilgilendirme yapılır.

PERFORMANS GÖREVİ

KÜLTÜR VE SANAT ETKİNLİKLERİNE KATILIYORUM

Ders öncesinde çoğaltılan “Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum” (s. 137) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.

- Öğrenciler gruplara ayrılır.
- Gruplar kendi aralarında iş bölümü yaparlar.
- Öğrencilerden çeşitli gazete, dergi, televizyon, internetten yardım amaçlı hangi kültür ve sanat etkinliklerinin düzenlendiğini öğrenmeleri istenir. Çevrelerinde bulunan kültür ve sanat dernekleri ve sivil toplum kuruluşlarından, düzenlenen kültür ve sanat etkinliklerine katılmak ve düzenlenmesine yardımcı olmak için neler yapılması gerektiğini öğrenmeleri istenir.
- Gruplardan etkinlik için yapacakları araştırmalar sonunda saptadıkları yardım amaçlı kültür ve sanat etkinliklerinin isimlerini, tarihini ve yerini etkinlik sayfasında verilen alana yazmaları istenir.
- Gruplara çalışmalarını birleştirerek tek bir liste hazırlamaları söylenir.
- Hazırlanan listelerin okul öğrencilerinde yardım amaçlı kültür ve sanat etkinliklerine katılım konusunda farkındalık yaratmak amacıyla sosyal etkinlik panosunda sergilenmesi sağlanır.
- Öğrencilere etkinlik için iki hafta süre verilir.

İçinde yaşadıkları topluma katkı sağlamak amacıyla bu tür etkinliklerin düzenlenmesinde görev almalarının önemi vurgulanır.

Görsel 3.16
Müzik yapan öğrenciler

Görsel 3.17
Resim yapan öğrenciler

ETKİNLİK

TÜRKİYE KÜLTÜR VE SANAT HARİTASI HAZIRLIYORUM

- Öğrencilerden “Türkiye Kültür ve Sanat Haritası Hazırlıyorum” etkinliği için getirilen kaynaklar içinden çeşitli etkinlikleri sembolize eden işaret ve logoları bulmaları istenir.
- Öğrencilere Türkiye’de düzenlenen kültür ve sanat etkinliklerinin sembol, işaret ve logolarını Türkiye haritası üzerinde farklı şehirlerde düzenlenen kültür ve sanatla ilgili şenliklerin, festivallerin, fuarların, uluslararası etkinliklerin yapıldığı şehirlerin bulunduğu noktalara yerleştirmeleri istenir.
- Sınıf iki gruba ayrılır. Gruplar iş bölümü yaparlar. Gruplardan biri haritada bir bölgeyi seçerek o bölgedeki çeşitli festival, şenlik vb. etkinlikleri belirler. Diğer grup etkinliklerin sembol, işaret ve logolarını Türkiye haritası üzerinde hangi şehirde yapıyorsa o noktaya yerleştirir.
- Hazırlanan “Türkiye Kültür ve Sanat Haritası” sınıf ve okul panosunda sergilenir.
- Böylelikle öğrencilerden Türkiye’de düzenlenen kültür ve sanat etkinliklerinin yerlerini ve zamanını bilerek bu etkinliklere katılmalarının ve bu konuda çevrelerinde farkındalık yaratmalarının önemini kavramaları beklenir.

PROJE

UÇURTMA ŞENLİĞİ

SÜRE : Bir hafta

PROJE GÖREVİ : Öğrencilerin ve çevredeki çocuk ve gençlerin katılımıyla sevgi, barış, dostluk, kardeşlik temalı bir uçurtma şenliği düzenlenmesi.

AMAÇ : Okul çevresindeki diğer okullar, okul çevresindeki çocuklar ve gençlerin katılımıyla eğlenceli bir etkinlik düzenleyerek barış, sevgi, dostluk, kardeşlik duygularını güçlendirmek.

AÇIKLAMALAR

1. Tüm öğrencilerin uçurtma şenliğinin düzenlenmesi sürecine katılmaları sağlanır.
2. Uçurtma şenliğini düzenlemek için grup çalışması yapılmalıdır.
3. İnternette, farklı bölgelerde düzenlenen uçurtma şenlikleri araştırılarak düzenleme ile ilgili çalışmalar konusunda yararlanılabilir.
4. Uçurtma şenliğinin tarihi ve yeri belirlenerek gerekli izinlerin alınması sağlanır.
5. Uçurtma şenliğine halkın da katılımını sağlamak için bir afiş tasarlanarak duyuru yapılabilir.
6. Uçurtma şenliği 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı haftasında düzenlenebilir.

Görsel 3.18
Uçurtma uçuran çocuklar

DEĞERLENDİRME

Öğrenciler, Grup Değerlendirme Formu (s. 186) kullanılarak değerlendirilir.

Görsel 3.19

4 ULUSAL GURUR VE SEVİNÇ BİRLİĞİ

Öğrenciler bu bölümde;

- Okullarında ya da çevrelerinde düzenlenen törenler ile anma günlerine katılmanın önemini,
- Mustafa Kemal Atatürk'ün kültür ve sanata verdiği önemi kavrayacaklardır.

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
10. KAZANIM	: Okulunda veya çevresinde düzenlenen törenler ile anma günlerine ve farklı sanatsal etkinliklere katılır.
SÜRE	: 40' + 40'
BEÇERİLER	: Kendini ifade etme, sosyal ve kültürel katılım, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, karar verme, mekânı tanıma ve algılama becerisi, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk ve yardımseverlik, kültürel mirası yaşatma isteği.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sınıf dışında eğitim, iş birliğine dayalı öğrenme, öğrenmeyi öğrenme.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Edebiyat, tarih, felsefe grubu, müzik, resim, beden eğitimi öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

DERSE HAZIRLIK

“Saygıyla Anıyorum” (s. 141) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopiyle çoğaltılır.

Öğrencilerden bir hafta önce düzenledikleri “Uçurtma Şenliği” projesi kapsamında yapılan etkinlikler ve uçurtma şenliği ile ilgili duygu ve düşüncelerini sınıfla paylaşmaları istenir.

Öğretmen “Tören ve Anma Günlerine Katılıyorum” (s. 139) etkinliği için ders öncesinde Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği (s. 146), Ulusal ve Resmî Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği’ni (s. 163) hazırlar.

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Şimdiye kadar hangi tören ve anma günlerine katıldınız?
- Okulda ya da çevrenizde düzenlenen herhangi bir tören ya da anma gününde görev aldınız mı?

Öğrenciler soruları cevapladıktan sonra tören ve anma günlerine ve sanatsal etkinliklere izleyici olarak katılmanın ya da düzenlenmesinde görev almanın önemi vurgulanır. Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile Ulusal ve Resmî Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği’nde yer alan tören ve anma günlerinde hangi etkinliklerin düzenlenebileceği konusu üzerinde durulur. Öğrencilere tören ve anma günlerinden nasıl yararlanılacağı açıklanır.

Tarihte yaşanan önemli olaylar ve onları gerçekleştiren kişilerin tanınması ve gelecek kuşaklar tarafından hatırlanmaları açısından tören ve anma günlerine katılmanın ya da düzenlenmesine katkı sağlamanın eğitici ve öğretici olduğu vurgulanır. Bu etkinliklere katılmanın bir saygı ifadesi olduğu, katılımcılar arasında birlik ve beraberlik duygularını güçlendireceği söylenir.

İlk ders saatinin kalan bölümünde aşağıdaki ders dışı etkinlik açıklanır. İkinci ders saatinde “Saygıyla Anıyorum” etkinliği yaptırılır.

DERS DIŞI ETKİNLİK

TÖRENLERE VE ANMA GÜNLERİNE KATILYORUM

- “Tören ve Anma Günlerine Katılıyorum” etkinliği için öğrencilere bir hafta süre verilir.
- Öğrenciler iki gruba ayrılır.
- Gruplar iş bölümü yaparlar.
- Gruplardan birinin okulda, diğer grubun okul çevresinde yapılacak tören ve anma günlerini araştırması ve bu konuda yetkili kişilerle iletişim kurarak neler yapabileceklerini öğrenmeleri istenir.
- Gruplardaki öğrencilerin her birinden, katıldıkları ve katkı sağladıkları tören ve anma günlerinde yaptıkları çalışmalarla ilgili bir dosya hazırlamaları istenir.
- Öğrencilere tören ve anma günleriyle ilgili hazırladıkları dosyalardan bir sonraki eğitim öğretim yılında benzer çalışmalar yaparken yararlanabilecekleri söylenir.

ETKİNLİK

SAYGIYLA ANIYORUM

- Ders öncesinde çoğaltılan “Saygıyla Anıyorum” (s. 141) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden şimdiye kadar katıldıkları tören ve anma günlerini ayrıca bu etkinliklerin hazırlanmasına sağladıkları katkıları anlatan bir kompozisyon yazmaları istenir.
- Öğrencilere kompozisyonlarını yazmak için 30 dakika süre verilir.
- Öğrencilerden kompozisyonlarını yazdıktan sonra sınıfla paylaşmaları istenir.
- Etkinlik sonucunda öğrencilerin tören ve anma günlerine katılmalarının bir saygı ifadesi olduğunu kavramaları beklenir.

Görsel 3.20

Görsel 3.21 Anıtkabir - Ankara

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden yaptıkları etkinlikleri ürün dosyalarına koymaları ve Öğrenci Öz Değerlendirme Formu'nu (s. 185) doldurmaları istenir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

Öğrencilerden Mustafa Kemal Atatürk'ün kültür ve sanatla ilgili düşüncelerini içeren kaynakları araştırmaları, çeşitli boya kalemleri, fon kâğıdı, makas vb. malzemeleri bir sonraki derste sınıfa getirmeleri istenir.

SAYGIYLA ANIYORUM

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

SÜRE : Bir ders saati

Sevgili öğrenciler, şimdiye kadar tören ve anma günlerine katılmanın, bu etkinliklerin hazırlanmasına katkı sağlamanın sizlerde uyandırdığı duyguları anlatan bir kompozisyon yazmanız istenmektedir. Yazacağınız kompozisyon için bir başlık belirleyiniz.

.....

DERS	: Sosyal Etkinlik
SINIF	: 9, 10, 11, 12
11. KAZANIM	: Atatürk'ün kültür ve sanata verdiği değeri fark eder.
SÜRE	: 40' + 40'
BECERİLER	: Kişisel farkındalığı geliştirme, kendini ifade etme, sosyal ve kültürel katılım, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, araştırma-sorgulama, karar verme, demokratik düşünme, iletişim.
DEĞERLER	: Çevresel duyarlılık, sorumluluk, kültürel mirası yaşatma isteği.
YÖNTEM VE TEKNİKLER	: Sunuş yoluyla öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme, sınıf dışında eğitim, öğrenmeyi öğrenme, aktif öğrenme.
ARAÇ-GEREÇLER	: Çeşitli boya kalemleri, fon kâğıdı, makas.
BAŞVURU KAYNAKLARI	: Mustafa Kemal Atatürk'ün kültür ve sanatla ilgili düşüncelerini içeren kaynaklar; müzik, resim, edebiyat, tarih öğretmenleri.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

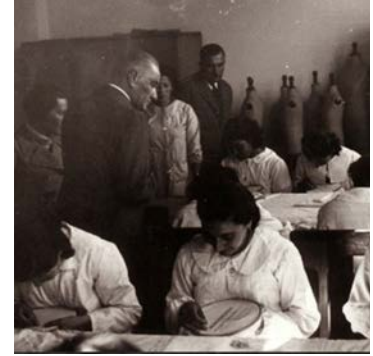
DERSE HAZIRLIK

“Mustafa Kemal Atatürk Soruyor” (s. 144) etkinlik sayfası ders öncesinde fotokopiyle çoğaltılır.

Öğrencilere iki hafta önce verilen “Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum” performans görevi için hazırladıkları yardım amaçlı kültür ve sanat etkinliklerinin listesi incelenir.

Öğrencilerden bir hafta önce verilen “Törenlere ve Anma Günlerine Katılıyorum” (s. 139) etkinliği için yaptıkları çalışmalar ve bu çalışmalar sırasında hazırladıkları dosyaları sınıfla paylaşmaları istenir.

Öğrencilerin sınıfa getirdiği Mustafa Kemal Atatürk'ün kültür ve sanata verdiği değeri anlatan yazılı ve görsel materyaller incelenir.

Görsel 3.22
Cumhurbaşkanı Atatürk, Adana İsmet Paşa Kız Enstitüsünde el sanatı çalışmalarını izlerken (19 Kasım 1937)

DERSİN İŞLENİŞİ

Öğrencilerin sınıfa getirilen yazılı ve görsel materyallerden yararlanarak Mustafa Kemal Atatürk'ün kültür ve sanatla ilgili söylediği sözleri bulmaları ve sınıfla paylaşmaları istenir.

Öğrencilere “Mustafa Kemal Atatürk devrimlerinin kültür ve sanat yaşantımıza kazandırdığı yenilikler, değişimler nelerdir?” sorusu yöneltilir. Mustafa Kemal Atatürk'ün öğretim birliği, çağdaş hukuk düzenine geçiş, kadın hakları, yeni alfabe, dil devrimi, modern tarih anlayışı, kültür ve eğitimde halkçılık, laikliğe aykırı din kurumlarının kaldırılması, bilime ve güzel sanatlara önem verilmesi konusunda yaptığı atılımların kültür ve sanat hayatımızın gelişimine olan etkileri vurgulanır.

İlk ders saatinin kalan bölümünde aşağıdaki ders içi etkinlik yaptırılır. İkinci ders saatinde “Mustafa Kemal Atatürk'ün Kültür ve Sanata Verdiği Önemi Biliyorum” etkinliği yaptırılır.

ETKİNLİK

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK SORUYOR

- Ders öncesinde çoğaltılan “Mustafa Kemal Atatürk Soruyor” (s. 144) etkinlik sayfası öğrencilere dağıtılır.
- Ulu Önder Atatürk'ün kültür ve sanata verdiği önemi anlamak amacıyla etkinlik sayfasında verilen soruların Mustafa Kemal Atatürk tarafından sorulduğunu düşünmeleri ve soruları buna göre cevaplandırmaları istenir.
- Öğrencilere cevaplarını soruların altındaki boşluklara yazmaları söylenir.
- Öğrencilerden sorulara verdikleri cevapları sınıfla paylaşmaları istenir.
- Öğrencilerin cevaplarını sınıfla paylaşmalarından sonra Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi ve Gençliğin Ata'ya Cevabı hep birlikte okunarak etkinlik bitirilir.

ETKİNLİK

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN KÜLTÜR VE SANATA VERDİĞİ ÖNEMİ BİLİYORUM

- Sınıf gruplara ayrılır.
- Gruplardan Mustafa Kemal Atatürk'ün kültür ve sanata verdiği önemi anlatan bir afiş hazırlamaları istenir.
- Öğrencilerden afiş için gerekli boya, fon kâğıdı vb. malzemeleri hazırlamaları istenir.
- Gruplara afiş hazırlamak için Mustafa Kemal Atatürk'ün kültür ve sanatla ilgili sözlerinden, Mustafa Kemal Atatürk'ün bu konuyla ilgili fotoğraflarından yararlanabilecekleri söylenir.
- Öğrencilere afiş hazırlamaları için bir ders saati süre verilir.
- Öğrencilerin hazırladıkları afişlerin okul panosunda sergilenmesi için gönüllü öğrenciler belirlenir.

Görsel 3.23

Cumhurbaşkanı Atatürk, Dolmabahçe Sarayı'nda açılan resim ve heykel sergisine gelirken (20 Eylül 1937)

Görsel 3.24

Cumhurbaşkanı Atatürk, Adana İsmet Paşa Kız Enstitüsünde tarih dersinde (19 Kasım 1937)

DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden “Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılıyorum” performans görevi (s. 137) için hazırladıkları yardım amaçlı kültür ve sanat etkinliklerinin listesini ürün dosyalarına koymaları ve Grup çalışmaları için Öz Değerlendirme Formu'nu (s. 185) doldurmaları istenir. Öğrencilerden “Mustafa Kemal Atatürk Soruyor” etkinlik sayfası ve “Kültür Sanat Köşesi Hazırlıyorum” konulu proje göreviyle ilgili dokümanlarını ürün dosyalarına koymaları istenir.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK SORUYOR

ÖĞRENCİNİN

ADI SOYADI :

SINIFI :

SÜRE : Bir ders saati

Sevgili öğrenciler, aşağıdaki soruları Mustafa Kemal Atatürk tarafından sorulduğunu düşünerek cevaplayınız. Cevaplarınızı soruların altındaki boşluklara yazınız.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK SORUYOR

1. Kurtuluş Savaşı'nda erkeklerle omuz omuza savaşan kadınlarımızın hakları için mücadele verdim. Bugün kadınların özgürlükleri, sosyal yaşamdaki yerleri hakkında neler söylenebilir?

.....
.....
.....

2. Sanata ve sanatçıya değer verdim. Güzel sanatların gelişmesi için birçok atılım yaptım. Musikî Muallim Mektebini kurdum. Yetenekli sanatçıları yurt dışına gönderdim. Bugün farklı sanat dallarında sanatçılarımızın ülkede ve dünyada kazandıkları başarılar nelerdir?

.....
.....
.....

3. "Türkiye Cumhuriyetinin temeli kültürdür." ve "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." dedim. Kültür ve sanatın gelişmesi için neler yaptınız?

.....
.....
.....

4. Türkçeyi geliştirmek için Türk Dil Kurumunu kurdum. Sizler Türkçenin korunması için neler yapıyorsunuz?

.....
.....
.....

5. Türk ve Türkiye tarihinin bilimsel yöntemlerle araştırılması için Türk Tarih Kurumunu kurdum. Tarihe sahip çıkmanın önemi konusundaki düşünceleriniz nedir?

.....
.....
.....

6. "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir." dedim. Bilimin gelişmesi için neler yapıyorsunuz? Bilimsel alanda dünyada kazandığımız başarılar nelerdir?

.....
.....
.....

Görsel 3.25

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İLKÖĞRETİM VE ORTAÖĞRETİM
KURUMLARI
SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM VE ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI SOSYAL ETKİNLİKLER YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; her tür ve seviyedeki resmî ve özel (Değişik ibare:RG-1/9/2018- 30522) örgün ve hayat boyu öğrenme kurumlarında; öğretim programlarının yanında öğrenci ve kursiyerlerde özgüven ve sorumluluk duygusu geliştirmeye, yeni ilgi alanları oluşturmaya, millî, manevî, ahlaki, insanî ve kültürel değerleri kazandırmaya yönelik bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ve toplum hizmeti kapsamındaki (Ek ibare : RG-12/9/2019-30886) sosyal etkinlikler ile kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları tarafından eğitim kurumlarında yapılacak sosyal etkinliklerin usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; her tür ve seviyedeki resmî ve özel (Değişik ibare:RG-1/9/2018-30522) örgün ve hayat boyu öğrenme kurumlarında; öğretim programlarının yanında bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif alanlarda öğrenci kulübü ve toplum hizmeti kapsamındaki sosyal (Ek ibare:RG-12/9/2019- 30886) etkinlikler ile kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları tarafından eğitim kurumlarında yapılacak sosyal etkinliklere ait usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) (Değişik:RG-1/9/2018-30522) Bu Yönetmelik, 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine dayanılarak hazırlanmıştır

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

b) Danışman öğretmen: Sosyal etkinliklerde rehberlik, danışmanlık ve gözetim görevini yürütmekle görevlendirilen öğretmeni veya öğretmenleri,

- c)** Eğitim kurumu: Her tür ve seviyedeki resmî ve özel örgün (Ek ibare:RG-1/9/2018-30522) ve hayat boyu öğrenme (Mülga ibare:RG-1/9/2018-30522) (...) okul ve kurumu,
- ç)** Eğitim kurumu müdürü: Her tür ve seviyedeki resmî ve özel (Değişik ibare:RG-1/9/2018-30522) örgün ve hayat boyu öğrenme kurumu müdürünü,
- d)** Gönüllü: Tamamıyla kendi isteği doğrultusunda, dayanışma ve yardımlaşma amacıyla (Değişik ibare:RG- 1/9/2018-30522) çıkar gözetmeksizin hiçbir maddi beklentisi olmadan sadece topluma faydalı olmak arzusuyla fiziksel gücünü, zamanını, bilgi birikimini, yeteneğini ve deneyimini kullanarak öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan veli, (Mülga ibare:RG-1/9/2018-30522) (...) üniversite, kurum ve kuruluşları,
- e)** Kulüp temsilcisi: Öğrenci kulübü çalışmalarını danışman öğretmen ile birlikte yürütmek üzere üye öğrencilerin aralarından seçtiği öğrenciyi,
- f)** Öğrenci kulübü: Öğrencilerin öğrenimleri boyunca bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda eğitim kurumu içi ve dışı etkinliklerde bulunmalarını sağlamak amacıyla oluşturulan gruba,
- g)** Sosyal etkinlik: (Değişik: RG-15/10/2020-31275) Öğretim programlarının yanında bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları ile bu kapsamdaki diğer etkinlikleri,
- ğ)** Sosyal Etkinlik Modülü: Sosyal etkinlikler kapsamında öğrencilerin seçtiği/seçildiği öğrenci kulübünün, katıldığı toplum hizmetlerinin, yaptığı çalışmaların ve bunlara ilişkin verilen belgelerin işlendiği e-Okul sistemi içinde yer alan modülü,
- h)** Sosyal etkinlik dosyası: Öğrencinin katılmış olduğu sosyal etkinliklere ait bilgi ve belgelerin tutulduğu dosya,
- ı)** Sosyal etkinlikler kurulu: Sosyal etkinlikleri planlamak ve yürütülmesini koordine etmek amacıyla oluşturulan kurulu,
- i)** Toplum hizmeti: Öğrencilerin seviyelerine uygun olarak toplumsal sorunların çözümüne katkı sağlamak amacıyla afet ve acil durum, çevre, eğitim, spor, kültür ve turizm, sağlık ve sosyal hizmetler alanlarında gerçekleştirecekleri çalışmaları
- j)** (Ek:RG-12/9/2019-30886) e-Portfolyo: Öğrencilerin ilgi, yetenek ve becerilerinin gelişimsel olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi amacıyla okul içi ve okul dışındaki çalışmalar ile eğitim içerikli diğer faaliyetlere ilişkin belgelerin işlendiği elektronik ortamda tutulan dosyayı,
- k)** Kişisel veri: (Değişik: RG-15/10/2020-31275) Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,
- l)** Kişisel verilerin işlenmesi: (Değişik: RG-15/10/2020-31275) Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

(Değişik: RG-15/10/2020-31275)

İlkeler, Kişisel Verilerin Korunması, Sosyal Etkinlikler Kurulu ve Görevleri

İlkeler

MADDE 5 – (1) Eğitim kurumlarında yürütülecek tüm sosyal etkinlikler 1739 sayılı Kanunda yer alan Türk millî eğitiminin genel ve özel amaçları ile temel ilkelerine uygun olarak düzenlenir.

(2) Sosyal etkinlik çalışmalarında; öğrencilerin gelişim seviyeleri, ilgi, istek, ihtiyaç ve yetenekleri göz önünde bulundurulur.

(3) Sosyal etkinlik çalışmaları, öncelikle ders saatleri dışında uygulanır. Bu çalışmalar zorunlu hâllerde ders saatleri içinde de uygulanabilir.

(4) Sosyal etkinlik çalışmaları, öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları kapsamında yürütülür.

(5) Her öğrenci, en az bir sanat veya spor dalında beceri kazanacak şekilde uygun bir öğrenci kulübü ile ilişkilendirilir ve bu kulübün çalışmalarına katılır.

(6) Sosyal etkinlikler kapsamında yürütülen bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı gençlik merkezlerinden de yararlanılır.

(7) Sosyal etkinlik çalışmalarının planlanmasında eğitim kurumu bölgesinde bulunan gençlere yönelik faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılabilir.

(8) Sosyal etkinliklerle ilgili gelir-gider iş ve işlemleri okul aile birliği tarafından yürütülür.

(Değişik: RG-15/10/2020-31275)

Kişisel verilerin korunması

MADDE 5/A – (1) (Değişik: RG-15/10/2020-31275) Bu Yönetmelik kapsamında yürütülen kişisel veri işleme faaliyetlerinde, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile bu Kanuna dayanılarak çıkarılan ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslara uyulması zorunludur.

(2) (Değişik: RG-15/10/2020-31275) Bu Yönetmelik kapsamında eğitim kurumlarında yürütülecek her türlü faaliyetler kapsamında okula yeni başlayan öğrenciler için ilk bir ay içinde ve okulda kaldıkları süreyle sınırlı olmak üzere bir defaya mahsus olarak kişisel verilerin işlenmesi ve korunması çerçevesinde öğrenci velisi aydınlatılır ve açık rıza onayı alınır.

Sosyal etkinlikler kurulu ve görevleri

MADDE 6 – (1) Sosyal etkinlikler kurulu, eğitim kurumu müdürünün veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında, öğretmenler kurulunda danışman öğretmen olarak belirlenen öğretmenler arasından eğitim kurumu müdürünün belirlediği üç öğretmen, öğrenci kulübü temsilcilerinin kendi aralarından seçecekleri iki öğrenci ile okul-aile birliğince belirlenen bir veliden oluşur. Birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılan eğitim kurumlarında, bu etkinlikler mevcut öğretmen/öğretmenlerle eğitim kurumunun imkânları dâhilinde yürütülür.

(2) (Değişik: RG-1/9/2018-30522) Kurul, eğitim kurumunda bir eğitim ve öğretim yılı içerisinde yapılacak sosyal etkinliklerle ilgili iş ve işlemleri eylül ayından itibaren planlar ve yürütür.

(3) Kurul, eylül ayında yapılmış olan planlamaya ek olarak eğitim ve öğretim yılı içerisinde değişen ve gelişen şartlara, oluşan istek ve ihtiyaçlara göre sosyal etkinliklerle ilgili yeni planlamalar yapabilir ve kararlar alabilir.

(4) Sosyal etkinlikler kurulunun etkinliklerle ilgili planlama ve kararları, eğitim kurumu müdürünün onayından sonra yürürlüğe girer.

(5) Kurul, sene başı öğretmenler kurulunda belirlenen anılacak ya da kutlanacak belirli gün ve haftaların öğrenci kulüplerine dağılımını, hangilerinin sınıf içi, sınıflar arası, eğitim kurumu düzeyinde ya da eğitim kurumu dışında gerçekleştirileceğine yönelik planlanmayı yapar ve eğitim kurumu müdürünün onayına sunar.

(6) Kurul, sosyal etkinliklerin verimli bir şekilde yürütülmesi için danışman öğretmenler, öğretmenler, öğrenciler, gönüllü veliler ve diğer ilgililerle iş birliği yapar.

(7) Kurulun sekretarya işleri eğitim kurumu müdürlüğüne yürütülür.

(8) Kurul tarafından yapılan iş ve işlemler, öğretmenler kurulu toplantılarında değerlendirilir.

(9) Kurul, sosyal etkinlik başarı belgesi verilecek öğrencileri belirler, buna ilişkin listeyi eğitim kurumu müdürünün onayına sunar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sosyal Etkinlikler

Sosyal etkinliklerin alanı

MADDE 7 – (1) Eğitim kurumlarında öğrencilerde özgüven ve sorumluluk duygusu geliştirmek, öğrencileri şiddet ve zararlı alışkanlıklardan korumak, öğrencilere yeni ilgi alanları ve beceriler kazandırmak, öğrencilerin yeteneklerini sergilemesine imkân vermek, millî, manevi ve kültürel değerleri yaşatmak, yaygınlaştırmak ve bu değerlerin yeni nesillere aktarımını sağlamak, öğrencilerde gönüllülük bilincini özendirmek, engellilik, yaşlılık, insan ve çocuk hakları ile ilgili konularda farkındalık oluşturmak amacıyla bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda sosyal etkinlik çalışmaları yapılır.

(2) Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti çalışmaları kapsamında; yarışma, tören, mezuniyet günü, tanıtım günü, anma günü, yayın, müzik, halk oyunu, tiyatro, kampanya, ziyaret, gösteri, şenlik, şiir dinletisi, turnuva, konferans, panel, sempozyum, imza günü, fuar, sergi, kermes, gezi, proje hazırlama ve benzeri etkinlikler ile okul içi izcilik ve gençlik kampları faaliyetleri ile sportif yarışmalar yapılabilir.

(3) (Değişik: RG-1/9/2018-30522) Çalışmalara katılan öğrencilere Sosyal Etkinlik Katılım Belgesi (EK-1), çalışmalarda üstün gayret gösteren öğrencilere Sosyal Etkinlik Başarı Belgesi (EK-2), katkı sağlayan öğretmen, veli, üniversite, kurum ve kuruluşlara ise eğitim kurumu müdürü tarafından Sosyal Etkinlik Teşekkür Belgesi (EK-3) verilir. Sosyal Etkinlik Başarı Belgesi alan öğrenciler, okul-aile birliği imkânları ölçüsünde ayrıca ödüllendirilebilir.

(4) Halk eğitim merkezleri, meslekî eğitim merkezleri ile açık öğretim okullarında bu etkinlikler isteğe bağlı olarak düzenlenebilir.

(5) Açık öğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerden ortaokul seviyesinde olanlar 15 yaşını, orta-öğretim seviyesinde olanlar 18 yaşını tamamlamamış olmak kaydıyla aynı düzeydeki istediği bir örgün eğitim kurumunda, yüz yüze eğitim alanlar ise bu eğitimi aldıkları eğitim kurumlarında isteğe bağlı olarak sosyal etkinliklere katılabilirler. Eğitim kurumlarında, sosyal etkinlikler kapsamında oluşturulan her bir kulüp için en fazla iki kontenjan kullanılır. Sosyal etkinliklere katılanların, olumsuz bir fiil ve davranışı sosyal etkinlikler kurulunca tespit edilmesi ve buna ilişkin düzenlenecek rapora bağlı olarak eğitim kurumu müdürlüğünce bu öğrencinin sosyal etkinliklere katılımı iptal edilir.

(6) Sosyal etkinlik çalışmalarında görev alacaklardan sertifika sahibi olanlara öncelik verilir.

(7) (Değişik: RG-1/9/2018-30522) Bu Yönetmelikte ifade edilen e-Okul Sistemi Sosyal Etkinlik Modülünün kullanımına yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönerge ve/veya kılavuz ile belirlenir.

(8) (EK: RG-12/9/2019-30886) Yetenekli öğrencilerden isteyenlerin antrenmanlara katılımları ve eğitimleri için il/ilçe millî eğitim müdürlükleri ile mahalle spor kulüpleri arasında yapılacak protokol hükümleri çerçevesinde izinli sayılmaları sağlanır. Öğrencilerin aldığı belgeler e-portfolyo kapsamında e-Okul Sistemi Sosyal Etkinlik Modülüne işlenir.

(9) (EK: RG-12/9/2019-30886) Eğitim ve öğretimin daha etkili ve verimli olması için; doğal, tarihi ve kültürel mekânlar ile bilim merkezleri, sanat merkezleri, teknopark ve müzeler gibi okul dışı öğrenme ortamları, ders programlarında yer alan kazanımlar doğrultusunda etkin olarak kullanılır.

Öğrenci kulübü ve çalışma esasları

MADDE 8 – (1) Eğitim kurumlarında, Öğrenci Kulüpleri Çizelgesindeki (EK-4) öğrenci kulüplerinden gerekli görülenlerle çevrenin ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi özellikleri ve öğrencilerin istekleri de dikkate alınarak eğitim kurumunun türü, (EK: RG-12/9/2019-30886) meslek alanlarının özellikleri, imkân ve şartları ölçüsünde öğretmenler kurulu kararıyla farklı öğrenci kulüpleri de kurulabilir.

(2) Öğrenci kulübüyle ilgili sosyal etkinliklerin planlanması ve yürütülmesi, danışman öğretmenin gözetim ve sorumluluğunda öğrencilerce gerçekleştirilir.

(3) Öğrenci kulüplerinin amaçları, çalışma esasları ve tanıtımına yönelik açıklamalar, eğitim kurumu yönetimi, sosyal etkinlikler kurulu, danışman öğretmenler ve sınıf/şube rehber öğretmenlerince yapılır.

(4) Her öğrencinin en az bir kulübe üye olması zorunludur.

(5) Öğrencinin seçtiği kulüp, yaptığı çalışmalar ve belgeleri, e-Okul sisteminde yer alan Sosyal Etkinlik Modülüne işlenir.

(6) Kulüp çalışmalarıyla ilgili giderler; okul-aile birliği, gönüllü kişi, kurum veya kuruluşlarca yapılan aynî ve nakdî bağış yoluyla karşılanabilir.

(7) Öğrencinin kulüp üyeliği, kulübe seçildiği öğretim yılıyla sınırlıdır.

Toplum hizmeti çalışmaları ve esasları

MADDE 9 – (1) Öğrencilerin; kendilerine, ailelerine ve topluma karşı saygılı, çevreye ve toplumsal sorunlara duyarlı, sorun çözen, resmî ve özel kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içinde çalışma becerileri gelişmiş bireyler olarak yetişmeleri amacıyla gönüllü toplum hizmeti çalışmaları yürütülür.

(2) Toplum hizmeti çalışmaları, gönüllülük esasına bağlı olarak Sosyal Etkinlikler Kurulunda alınan kararlar uyarınca danışman öğretmenin gözetim ve sorumluluğunda planlanır. Bu çalışmalar öğrenci kulüpleri, gönüllü öğrenci grupları, öğretmenler, veli ve ilgili diğer (Mülga ibare: RG-1/9/2018-30522) kurum ve kuruluşların katılımıyla yapılır.

(3) Toplum hizmeti çalışmalarına katılan öğrenciler ve aldıkları belgeler e-Okul sisteminde yer alan Sosyal Etkinlik Modülüne işlenir.

(4) (Değişik: RG-1/9/2018-30522) Toplum hizmeti çalışmalarıyla ilgili giderler, okul-aile birliği gelirleri ile yapılan diğer aynî ve nakdî bağışlar yoluyla karşılanabilir.

(5) Yapılacak toplum hizmeti çalışmaları, ilgili paydaşların görüşleri alınarak Sosyal Etkinlikler Kurulu tarafından belirlenir.

Geziler

MADDE 10 – (1) Öğrencilerin bilgi, görgü ve yeteneklerini geliştirmek, toplumsal kurallara uyumlarını ve bir arada yaşama kültürü edinmelerini sağlamak, sosyal iletişim becerilerini geliştirmek, tarihi ve kültürel gezilerle öğrencilerde medeniyet tasavvuru oluşturmak amacıyla yurt içi ve yurt dışı geziler düzenlenebilir.

(2) Gezilerde aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Sınıf veya şube rehber öğretmenleri, ders öğretmenleri veya danışman öğretmenlerce yapılması kararlaştırılan geziye ilişkin Veli İzin Belgesi (EK-5) gezi öncesi görevli ve sorumlu öğretmenler tarafından alınır ve gezi dosyasına konur.

b) Eğitim kurumu gezilerinde; 1 kfile başkanı ve 40 öğrenciye kadar en az 1, en fazla 2 öğretmen görevlendirilir. Sorumlu öğretmen sayısı, özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için 10 öğrenciye kadar en az 2, okul öncesi eğitim kurumlarında her grup için en az 1 öğretmen olacak şekilde belirlenir. Ancak öğretim programının gerektirdiği veya öğretim programına dayalı protokol ya da proje kapsamında yapılan sosyal etkinliklere katılacak ilgili öğretmen sayısı ihtiyaca göre artırılabilir. İmkânlar ölçüsünde sosyal etkinlikler kurulunca uygun bulunan velilerin de geziye katılımı sağlanır. İl dışı ve yurt dışı gezilerde, okul öncesi çocukların velisi ile birlikte götürülmesi zorunludur. (Değişik: RG-1/9/2018-30522) Eğitim kurumu yönetimince şehit ve gazi çocuğu olan öğrenciler ile ekonomik durumları yetersiz görülen öğrencilerin gezi giderleri, okul-aile birliği ile gönüllü veli, kurum ve kuruluşlarca karşılanabilir.

c) Öğretim programları kapsamında yapılacak gezilerin ders saatleri içinde yapılmasına, diğer gezilerin ise dersleri aksatmayacak şekilde hafta sonu veya resmî tatil günlerinde düzenlenmesine özen gösterilir.

ç) Gezilerin belirlenen süreleri aşması durumunda, eğitim kurumu yönetiminin bilgisi dâhilinde gerekli önlemler alınarak gezilerden dolayı yapılamayan dersler takip eden derslerde yoğunlaştırılmış olarak tamamlanır.

d) İl içi ve il dışı gezilerde öğrencilerin kaza sigorta işlemleri, geziye gidilecek araçların seçilmesi ve diğer konularda, Okul Gezileri Çerçeve Sözleşmesinde (EK-6) belirtilen hükümlere uyulur.

e) Eğitim kurumu yönetimi; gezinin sağlıklı ve güvenli bir şekilde yapılmasına ilişkin her türlü tedbiri alır, gezi dosyasında yer alan tüm belgeleri inceler ve uygunluğunu değerlendirir.

(3) Geziler, sigorta ve yolcu güvenliği sağlanmış kara, hava, deniz ve demiryolu ulaşım araçları ile düzenlenir. Gerekğinde sigorta ve yolcu güvenliği sağlanmış kamu araçlarından da yararlanılabilir.

Kamu araçları için Okul Gezileri Çerçeve Sözleşmesinin (EK-6) 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen belgeler aranmaz. (Ek cümle: RG-12/9/2019-30886) Ancak gezi yapılacak araçların karayolu taşımacılık mevzuatına uygun olması gerekir.

Yarışmalar

MADDE 11 – (1) Sosyal etkinlikler ve diğer ders faaliyetleri kapsamında öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre kendilerini geliştirmelerine, millî ve manevî değerleri benimsemelerine, mesleğe ve geleceğe hazırlanmalarına, kendilerine güven duyabilmelerine, dili etkili kullanma becerilerinin gelişmesine, bilimsel düşünce ve inceleme alışkanlığı kazanabilmelerine imkân sağlamak, sosyal ilişkilerde anlayışlı ve saygılı olma bilinci geliştirmek amacıyla çeşitli müsabaka ve yarışmalar düzenlenebilir.

(2) Eğitim kurumu ve sınıf içi yarışmalar ile ilgili esaslar ve yarışma konuları, eğitim kurumu müdürünün başkanlığında ilgili kulüp danışman öğretmenlerinin de katılacağı sosyal etkinlikler kurulunca; okullar arası yarışma konuları ile yarışma esasları ise il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince oluşturulan komisyonca belirlenir. Okullar arası yarışmalar, il/ilçe millî eğitim müdürlüklerinin bilgisi ve izni dışında düzenlenemez.

(3) Zorunlu durumlarda temsil, yarışma ve benzeri etkinliklerde; en fazla 3 öğrenci için, sürücü ile birlikte bir öğretmenin rehberlik etmesi kaydıyla eğitim kurumunun yönetici ve öğretmenleri veya katılımcı öğrenci velilerinin adına kayıtlı 10 yaşından büyük olmayan, zorunlu mali sorumluluk (trafik) sigortası bulunan özel araçlarla il sınırları içinde velinin yazılı izniyle taşıma yapılabilir. Buna ilişkin belgeler ilgili dosyada bulundurulur.

(4) Eğitim kurumları arası yurt içi ve yurt dışı, oyun yolu ile beden eğitimi etkinlikleri ve spor yarışmaları, bunların planlanması, düzenlenmesi, yürütülmesi, yarışmalara ait araç gereç ve benzeri ihtiyaçların sağlanması 5/11/2013 tarihli ve 28812 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Okul Spor Faaliyetleri Yönetmeliğine göre yürütülür.

(5) (Değişik: RG-1/9/2018-30522) Ulusal düzeyde bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal, sportif ve benzeri yarışmalar, Bakanlığımız ile kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları arasında düzenlenmiş olan protokollere uygun veya Bakanlıkça verilen izne bağlı olarak gerçekleştirilir.

(6) Uluslararası yarışmalarda; eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerden uluslararası bilim, kültür, güzel sanatlar, spor, halk oyunları ve beceri yarışmalarında bireysel veya ekip hâlinde derece alanlar ile bunların yetiştirilmesine katkı sağlayan personel ve eğitim kurumlarının ödüllendirilmesiyle ilgili iş ve işlemler, Ekim 2016 tarihli ve 2709 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Uluslararası Yarışmalarda Derece Alan Öğrencilerin Ödüllendirilmesine Dair Yönerge esaslarına göre yürütülür.

Yayınlar

MADDE 12 – (1) (Değişik: RG-1/9/2018-30522) Eğitim kurumlarında, Türk millî eğitiminin genel ve özel amaçlarına uygun, sosyal etkinlik çalışmalarını tanıtıcı nitelikte, belirli gün ve haftalara yönelik faaliyetlere katılımında bulunmuş olan öğrencilerin performanslarını veya ürünlerini içeren duyuru, dergi, gazete, duvar gazetesi, broşür, afiş, yıllık ve benzeri yayınlar çıkarılabilir ve kurumun resmî internet sayfasında yayımlanabilir.

(2) Bu amaçla;

a) Müdürün veya görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında, iki öğretmen, ilgili sosyal etkinlikler öğrenci kulübü danışman öğretmeni ve temsilci öğrenciden Eser İnceleme ve Seçme Kurulu oluşturulur.

- b)** Eser İnceleme ve Seçme Kurulu, birinci fıkrada sözü edilen yayınlardan, bu yayınların içeriğinden, incelenmesi ve seçiminden sorumludur.
- c)** Eğitim kurumlarında bir ders yılında çıkarılacak yayınlar ve bunların sayısı sosyal etkinlikler kurulunca belirlenir ve eğitim kurumu müdürünün onayına sunulur.
- ç)** Eser İnceleme ve Seçme Kurulunun yapmış olduğu inceleme, değerlendirme ve seçme işlemlerine ilişkin belgeler, yayımlanan eserlerin birer örneği ile duvar gazetelerinin kaldırılan nüshaları ilgili dosyasında 2 yıl süreyle saklanır.
- (3)** Yayınlar için gerekli kaynak, okul-aile birliği veya diğer gönüllü kişi, kurum ve kuruluşlarca yapılan aynî ve nakdî bağış yoluyla sağlanabilir.
- (4)** Birinci fıkrada sözü edilen süreli yayınlar, 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanunu ve ilgili mevzuata uygun olarak çıkarılır. Eğitim kurumu adına yayının sahibi, eğitim kurumu müdürüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sosyal Etkinlikler ile İlgili İzin ve Görevler

Katılım ve düzenlemeye ilişkin izin işlemleri

MADDE 13 – (1) Eğitim kurumu/ ilçe /il sınırları içinde (Ek ibare:RG-12/9/2019-30886) eğitim kurumunca gerçekleştirilecek sosyal etkinliklere eğitim kurumu müdürlüğünce, il sınırları dışında gerçekleştirilecek etkinliklere mülkî idare amirince, yurt dışında gerçekleştirilecek etkinliklere valilikçe izin verilir. Ancak ilçe dışında yapılacak etkinliklerde eğitim kurumu müdürlüğü en az üç gün önceden resmî yazıyla il/ilçe millî eğitim müdürlüğünü bilgilendirir.

(2) Eğitim kurumunda düzenlenecek sosyal etkinlikler için eğitim kurumu müdürlüğünce, ilçe düzeyinde düzenlenecek sosyal etkinlikler için ilçe millî eğitim müdürlüğünce, il düzeyinde düzenlenecek sosyal etkinlikler için il millî eğitim müdürlüğünce, birden fazla ilin katılımı ile düzenlenecek etkinlikler ile uluslararası etkinlikler için ise Bakanlıkça (Ek ibare:RG-12/9/2019-30886) ilgili mevzuatına göre izin verilir.

Müdürün görevleri

MADDE 14 – (1) Müdür, sosyal etkinliklerin ilgili mevzuata uygun olarak eylül ayında planlanmasından ve verimli olarak eğitim ve öğretim yılı içinde yürütülmesinden sorumludur.

(2) Bu kapsamda müdür;

a) Gerçekleştirilecek sosyal etkinlikler dosyasında yer alan tüm belgeleri inceler, uygunluğunu değerlendirir ve onaylar.

b) (Değişik:RG-1/9/2018-30522) Sosyal etkinlikler kurulunca eğitim kurumunda bir eğitim ve öğretim yılı süresince uygulanmak üzere eylül ayında hazırlanan Eğitim Kurumu Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Planı (EK-7/a) ile değişen ve gelişen şartlara, oluşan istek ve ihtiyaçlara göre sosyal etkinliklerle ilgili sonradan yapılan ek planlamaları onaylar.

c) Sosyal etkinlikler kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin düzenlenen Sosyal Etkinlik Katılım Belgesi, Sosyal Etkinlik Başarı Belgesi ve Sosyal Etkinlik Teşekkür Belgelerini imzalar.

ç) Öğrenci kulübü ve toplum hizmeti ile ilgili örnek etkinlik çalışmalarını; eğitim kurumu panosu, gazete ve dergilerinde, gerektiğinde ilgili birimlerin resmî internet sayfalarında yayımlatabilir.

Sınıf veya şube rehber öğretmenin görevleri

MADDE 15 – (1) Sınıf veya şube rehber öğretmenin görevleri şunlardır:

- a) Öğretmenler kurulunca belirlenen öğrenci kulüplerinin amaçları ve çalışmaları hakkında öğrencileri bilgilendirmek.
- b) Öğrenci kulüplerine katılacak öğrencileri ilgi ve isteklerine göre belirlemek.
- c) Belirlenen öğrencileri e-Okul sisteminde yer alan Sosyal Etkinlik Modülüne işlemek.
- ç) (Değişik:RG-1/9/2018-30522) Öğrencilerin okul dışı etkinlikleri, kendi sınıf/şubesi ile birlikte yürüttüğü toplum hizmeti çalışmaları ve buna ilişkin belgeleri e-Okul Sistemi Sosyal Etkinlik Modülüne işlemek.

Danışman öğretmenin görevleri

MADDE 16 – (1) Danışman öğretmenin görevleri şunlardır:

- a) Kulüp ve toplum hizmetine katılan öğrenci listesini, sosyal etkinlikler kuruluna vermek.
- b) Kulübe seçilen öğrencileri kulübün amaçları ve çalışmaları hakkında bilgilendirmek
- c) Çalışmalarda öğrencileri yenilikçi ve özgün fikirler üretmeye teşvik etmek.
- ç) Çalışmaların yürütülmesini, gözetim ve rehberliğini sağlamak.
- d) Eğitim kurumu dışından sağlanacak desteklerle ilgili olarak sosyal etkinlikler kurulunu bilgilendirmek ve buna ilişkin bilgi ve belgeleri eğitim kurumu müdürünün onayına sunmak.
- e) Öğrenci sosyal etkinliklerini ve buna ilişkin öğrencilere verilen belgeleri, e-Okul sisteminde yer alan Sosyal Etkinlik Modülüne işlemek.
- f) Kulüp çalışmaları ile ilgili yazışmaları koordine etmek.
- g) Öğrencilerle birlikte sosyal etkinlikler kurulunca yapılan planlamaları ve alınan kararları da dikkate alarak Öğrenci Kulübü Sosyal Etkinlik Yıllık Çalışma Planının (EK-7/b) hazırlanmasını sağlamak ve bu planı eğitim kurumu müdürünün onayına sunmak.
- ğ) Öğrencilerin sosyal etkinliklere katılmaları için Veli İzin Belgesinin alınmasını sağlamak.

Öğrenci kulübü temsilcisinin görevleri

MADDE 17 – (1) Öğrenci kulübü temsilcisi;

- a) Yapılacak faaliyetlerle ilgili görev dağılımını danışman öğretmene bildirir.
 - b) Kulüp çalışmalarıyla ilgili yazışmaları yapar, karar defterini tutar ve kulüp kapsamında yapılan çalışmalarla ilgili dokümanların dosyalanmasını sağlar.
 - c) 12 nci maddenin birinci fıkrası kapsamında kulübüyle ilgili yayınlar çıkarılması durumunda Eser İnceleme ve Seçme Kurulu üyeliğini yürütür.
- (2) Özel eğitim okulları ile anaokullarında birinci fıkrada sayılan görevler, danışman öğretmenlerce yapılır.
- (3) İlkokullarda bu görevler, danışman öğretmen rehberliğinde yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Belirli Gün ve Haftalar ile Bayrak Töreni

Belirli gün ve haftalar

MADDE 18 – (1) Belirli gün ve haftaların anma ya da kutlanmasında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

a) Eğitim kurumunun türü ve özelliğine göre anılacak ya da kutlanacak belirli gün ve haftalar, EK-8’de yer alan belirli gün ve haftalar arasından sene başı öğretmenler kurulunda belirlenir. Bu belirlemede, belirli gün ve haftaların eğitim kurumunun türü ve özelliği, eğitim kurumunda uygulanan öğretim programları, okutulan derslerle olan doğrudan veya dolaylı bağlantısı ile zümrelerin talepleri dikkate alınır.

b) Sene başı öğretmenler kurulunda belirlenen belirli gün ve haftaların; sınıf içi, sınıflar arası, eğitim kurumu düzeyinde ya da eğitim kurumu dışında gerçekleştirilmesine yönelik planlanması ile öğrenci kulüplerine dağılımı sosyal etkinlikler kurulunca yapılır. Ayrıca anma ve kutlama etkinlikleri, sorumlu kulüp öğrencileri tarafından yapılabileceği gibi sorumlu kulübün rehberliğinde aynı veya farklı sınıf veya kulüplere üye öğrencilerce de gerçekleştirilebilir.

(2) (Ek:RG-1/9/2018-30522) Okullarda kutlanacak ulusal ve resmî bayramlar ile mahalli kurtuluş günleri;

a) 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı.

b) 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı.

c) 19 Mayıs Atatürk’ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı.

ç) 30 Ağustos Zafer Bayramı.

d) Mahalli Kurtuluş Günleri.

(3) (Ek:RG-1/9/2018-30522) Ulusal ve resmî bayramlar ile mahallî kurtuluş günlerinin kutlanmasında 5/5/2012 tarihli ve 28283 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ulusal ve Resmî Bayramlar ile Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliği hükümlerine uyulur.

(4) (Ek:RG-1/9/2018-30522) Eğitim kurumları, ulusal ve resmî bayramlar ile mahalli kurtuluş günlerinin kutlanması ile ilgili okul içi ve okul dışı etkinliklere katılırlar. Ayrıca öğretmen ve öğrenciler bu kapsamda kendilerine verilen görevleri yaparlar.

Bayrak töreni

MADDE 19 – (1) Bayrak töreni, Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı’nın anlam ve önemine yaraşır şekilde düzenlenir. Törende Türk Bayrağı ve İstiklâl Marşı’na olan sevgi ve saygıyı güçlendirmek amaçlanır ve gerekli her türlü önlem alınır.

(2) Bayrak töreni; hafta başında ve sonunda, resmî tatil, millî bayram, genel tatil başlangıcında ve sonunda yapılır.

(3) Eğitim kurumunda bayrak direği bulunur. Bayrak, törenden önce indirilir ve törenle göndere çekilir.

(4) Bayrak töreninde yapılan konuşmalar, İstiklâl Marşı’nın söylenmesinden önce bitirilir.

(5) İstiklâl Marşı’nın ilk iki kıtası, törene katılanlar tarafından birlikte, bestesine uygun olarak yüksek sesle söylenir.

(6) Törenlerin yürütülmesinden eğitim kurumu müdürü sorumludur.

(7) (Ek:RG-12/9/2019-30886) Bayrak törenlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönerge ile belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Tutulacak defter ve dosyalar

MADDE 20 – (1) Sosyal etkinlikler dosyası içerisinde; toplum hizmeti çalışmaları, ilgili kararlar ve tutanaklar ile birlikte öğrenci kulüplerinin toplantı karar defteri, evrak dosyası ve toplantı tutanakları bulunur.

Yönetmelikte yer almayan hükümler

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelikte yer almayan hususlarda Bakanlığın diğer ilgili mevzuat hükümlerine uyulur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 22 – (1) Aşağıdaki yönetmelikler yürürlükten kaldırılmıştır:

- 13/1/2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği.
- 26/12/1995 tarihli ve 22505 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Sosyal ve Kültürel Yarışmalar Yönetmeliği.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	8/6/2017	30090
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	1/9/2018	30522
2.	12/9/2019	30886
3.	15/10/2020	31275

Görsel 3.26

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
OKUL MÜZELERİ
YÖNERGESİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL MÜZELERİ YÖNERGESİ

Tebliğler Dergisi : EKİM 1986/2218

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- Bu Yönergenin amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki eğitim ve öğretim kurumlarının kendi tarihlerine ve faaliyet konularına uygun olarak bünyelerinde kurulacak “Okul Müzeleri”nin kuruluş ve işleyişine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarının bünyelerindeki müzelerin kuruluşu, işleyişi, ilgili personelin görev, yetki ve sorumluluklarına ait esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönerge, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 179 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Müzesi Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönergede geçen;

“Bakanlık” Millî Eğitim Bakanlığını,

“Okul” Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarını,

“Müze” Okul Müzesini,

“Müdür” Okul Müdürünü,

“Araştırmacı” Müze Araştırmacısını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Okul Müzesinin Kuruluşu ve Amacı

Müzenin Kuruluşu ve Amacı

Madde 5- Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında;

- Okulun kuruluşu ile faaliyetini tarihi gelişimi içinde araştırmak, tarihine ve faaliyet alanına ait araç, gereç, doküman, belge ve eşyaları toplamak, korumak, değerlendirmek,
- Okulun tarihi ve faaliyet alanı ile Türk eğitim tarihi ve Türk tarihi bakımından tarihî değer taşıyan belge ve eşyaların kronolojik bir sistem içinde teşhir edilmesini sağlamak,
- Eserleri araştırmalara imkân verecek şekilde arşivlemek,
- Her öğretim yılı eğitim ve öğretim faaliyetlerini tanıtan fotoğraf, belge ve eşyalar ile öğrenci ve öğretmen ürünlerinden seçilmiş örnekleri saklamak,
- Okula ve Türk eğitimine her bakımdan emeği geçmiş değerli eğitimcilerimizi ve okuldan yetişen Türk büyüklerini gelecek nesillere tanıtmak üzere fotoğraflarını, eserlerini, belge ve eşyalarını toplamak ve arşivlemek,
- Okulun tarihini ve faaliyetini tanıtan kitap, dergi, rehber, broşür, katalog, fotoğraf, video film, film şeridi, dia, ses bandı gibi araçları toplamak, korumak, değerlendirmek,
- Öğrencilerin yapacakları işlerde model, desen, renk, teknik ve benzeri konularda yararlanabilecekleri eserleri toplamak, saklamak, böylece çocuklarımızın ve gençlerimizin millî kültür değerlerimizi tanıma, koruma, değerlendirme ve benimsemelerine katkıda bulunmak amacıyla müzeler kurulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Personelin Görev Yetki ve Sorumlulukları

Müdürün Müze ile İlgili Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 6- Müdür, müzenin amaçlarının gerçekleşmesini sağlamakla görevli, yetkili ve bundan birinci derecede sorumludur.

Müdürün müze ile ilgili görevleri şunlardır:

- a) Müzenin bütün işlerini kanun, yönetmelik, yönerge, genelge ve emirlere göre bir plân çerçevesinde yürütmek,
- b) Müzenin yıllık çalışma plân ve programını hazırlamak ve uygulamak,
- c) Müze personelinin görevlerini en iyi ve verimli bir şekilde yapmalarını sağlamak,
- d) Müzenin ziyaret gün ve saatlerini kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge ve emirlere göre düzenlemek ve yürütmek,
- e) Müzeye ait eserlerin korunması ve değerlendirilmesi ile ilgili tedbirleri almak, envanter kayıtlarının tutulması ve fişlerinin düzenlenmesini sağlamak,
- f) Müzenin sürekli çalışmasını sağlamak ve geliştirilmesi ile ilgili tedbirleri almak,
- g) Müzenin teşhir salonu ve arşivini müze personeli ile birlikte zaman zaman gözden geçirmek ve görülen aksaklıkların giderilmesini sağlamak,
- h) Müzede her türlü güvenlik tedbirlerini almak ve bu konuda ilgili kuruluşlarla iş birliği yapmak,
- i) Müzede bulunan eserleri ve eğitim araçlarını sergi, toplantı ve benzeri faaliyetlerle tanıtmak,
- j) Müzeye gelen ziyaretçi grupları ile Bakanlıkça müzede çalışma izni verilenlerin, müzeyi ziyaret biçimlerini ve müzede çalışma esaslarını belirlemek ve yürütmek,
- k) Genelge ve emirler gereğince istenen istatistikî bilgiyi örneğine göre hazırlatarak ocak ayı içinde Bakanlığa göndermek,
- l) Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yapmak.

Müze Araştırmacısının Görev ve Yetkileri

Madde 7- Araştırmacının görevleri şunlardır:

- a) Müzede bulunan fotoğraf, belge, eşya ve başka dokümanları kronolojik bir sistem içinde düzenlemek ve arşiv işlerini yürütmek,
- b) Kendilerine teslim edilen müzelik eserlerin emniyeti, koruma, bakım, depolama, teşhir, etiketleme, envanter, katalog, fişleme, tasnif ve tanzim işlerini yapmak,
- c) Eserler üzerinde bilimsel araştırma yapacaklara müdürün izni ile gerekli yardım ve kolaylığı sağlamak,
- d) Öğrencilere ve ziyaretçilere mihmandarlık etmek, okulun tarihi ile ilgili eserler hakkında bilgi vermek,
- e) Müze ile ilgili konferanslar hazırlamak, bu konudaki toplantı, sergi, gezi gibi faaliyetlere katılmak,
- f) Müzenin yayın işlerinde görev almak,
- g) Müzede bulunan eserlerin onarılması veya başka durumlarda müdahale edilmesi gerekenleri tespit etmek ve müdüre bildirmek,
- h) Kendisine incelemek üzere verilen eserler hakkında rapor hazırlamak,
- ı) Müze ile ilgili konularda sayım ve değerlendirme komisyonlarına katılmak, tutanak ve cetvelleri hazırlamak,
- j) Yıl sonunda müzede bulunan eserlerin sayımını yapmak ve müdüre bildirmek,
- k) Müdür ve müzede bulunan görevlilerle teşhirdeki eserleri haftada bir defa gözden geçirmek,
- l) Müdürün vereceği diğer işleri yapmak.

Müze Memurunun Görevleri

Madde 8- Müzede bulunan memurun görevleri şunlardır:

- a) Ayniyat Talimatnamesi hükümlerine göre müze ayniyat işlerini yürütmek,
- b) Müzenin arşiv işlerinde çalışmak,

- c) Yazma eserlerin her türlü zarardan korunması için gerekli tedbirleri almak, müzenin eski eserlerden kurulu bir kitaplığı varsa bu kitaplığın işlerini yürütmek,
- d) Müze ziyaretçilerine nezaret etmek, ziyaretçilerin eser ve vitrinlere fazla yaklaşmalarını önlemek,
- e) Müzeye ziyarete gelen ziyaretçi grupları ile Bakanlıkça müzede çalışma izni verilenlerin müdürle temaslarını sağlamak,
- f) Müzenin tertip ve düzenli olmasını sağlamak,
- g) Bakanlıkça istenilen istatistiki bilgiye esas olmak üzere ziyaretçi sayılarını günü gününe tespit etmek,
- h) Müdür ve müze araştırmacısı tarafından verilen diğer işleri yapmak.

Müzedeki Diğer Personel

Madde 9- Müzenin ihtiyacına göre hizmetin özelliği dikkate alınarak başka personel ve okulun müdür yardımcısı, öğretmen, memur ve diğer personeli müze hizmetlerinde görevlendirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Korunması Gerekli Eserler

Madde 10- Müzede korunması gerekli eserler şunlardır:

- a) Okulun tarihi ve faaliyet alanı ile ilgili fotoğraf, araç-gereç, doküman, belge ve eşyalar.
- b) Türk eğitim tarihi ve Türk tarihi bakımından tarihî değer taşıyan kültür ve tabiat varlığı niteliğindeki belge ve eşyalar.

Müze Kurma

Madde 11- Her okulda, okulun tarihini, faaliyet alanını bilgi, belge ve eşyalarla anlatan bir müze kurulur, kültür varlıklarından oluşan koleksiyonlar meydana getirilir. Müze kurmak için yeterli belge ve eşyaları bulunmayan, kuruluşu yeni okullarda "Okul Tarihçesi" köşesi hazırlanır, ileride kurulacak müze için belge eşyalar toplanır.

Müze Yeri

Madde 12- Okulun durumuna göre imkânlar dâhilinde müze için bağımsız bir yapı, bölüm veya salon ayrılır.

Müze İçin Başvuru

Madde 13- Kuruluşu tamamlanan müze için okul müdürlüğü durumu açıklayan bir yazı ile Bakanlığa başvurur. Bünyesinde 10. maddenin (b) fıkrasında adı geçen kültür varlıklarını bulunduran müzeler için bu yazıya aşağıdaki belgeler eklenir.

- a) Müze Formu (EK-1)
- b) Müze olarak kullanılacak yapının, bölümün veya salonun 1/100 ölçekli plânı,
- c) Yapının, bölümün veya salonun bulunduğu binanın adresi, tapu kayıt örneği, (Müze için bina kiralanmayacaktır.).
- d) Müzede yer alacak eserlerin sıra numarası, adı, cinsi ve ölçülerini belirtir liste.

Değerlendirme

Madde 14- Bünyesinde, okulun tarihi ve faaliyet alanı ile ilgili eser bulunduran ve eserleri kültür varlığı kapsamına alınmayan müze "Okul Müzesi", bünyesinde ayrıca yeterli sayıda kültür varlığı bulunduran müze ise "Bünyesinde Kültür Varlığı Bulunan Okul Müzesi" olarak adlandırılır ve kültür varlığı bulunan müzenin tescili sağlanarak izin belgesi müdürlüğe gönderilir.

Müze Adı

Madde 15- Müze olarak düzenlenen yapı, bölüm veya salonun giriş kapısına "Müze" levhası asılır. Bünyesinde kültür varlığı bulunduran ve tescili yapılan müze için binanın giriş kapısına ayrıca, okulun adını taşıyan müze tabelası asılır. Örnek: (T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Ankara Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Müzesi) gibi. Okul Müzesi'ne özel ad verme Bakanlığın iznine bağlıdır.

Envanter Kayıtları

Madde 16- 10. maddenin (a) fıkrasında geçen eserler, müdürlükçe tasdikli ve bir nüsha hâlinde tanzim edilecek Genel Eser Defteri'ne (EK-2) ve Envanter Defteri'ne (EK-3) kaydedilir.

10. maddenin (b) fıkrasında geçen eserler, müdürlükçe tasdikli ve bir nüsha halinde düzenlenecek Genel Eser Defterine noterce tasdikli ve üç nüsha halinde tanzim edilecek Envanter Defteri'ne kaydedilir. Müzeye yeni alınan eser vakit geçirilmeden Genel Eser Defteri'ne ve Envanter Defteri'ne sıra numarasına uyularak kaydedilir. Müze Envanter Defteri'ne kaydedilen 10. maddenin (b) fıkrasına giren eser ile ilgili kayıt örneği iki suret olarak Bakanlığa gönderilir.

Sayım ve Değerlendirme Komisyonları

Madde 17- Müzede, müze deposu ve arşivindeki varlıkların sayımını yapmak üzere Sayım Komisyonu, varlıkların tasnifi, tescili, müzeye alınmalarını bilimsel esaslara göre yapmak ve müzeye alınacak eserlerin değerlerini takdir etmekle görevli Değerlendirme Komisyonu kurulur. Komisyonlar, müdürün başkanlığında üç kişiden az olmamak üzere müzenin türüne dikkat edilerek seçilecek üyelerden teşekkül eder. Değerlendirme Komisyonu için yeterli eleman bulunmayan eğitim kurumları, diğer eğitim kurumlarından eleman ister.

Eserlerin Korunması ve Müze Dışına Çıkarılması

Madde 18- Teşhirde, depoda veya arşivde bulunan eserler, müze dışına çıkarılamaz. Eserlerin müze dışında geçici olarak sergilenmesi, etnoğrafik kıyafetlerin defilelerde kullanılması Bakanlığın iznine bağlıdır.

Film ve Fotoğraf Çekme Mülaj ve Kopya Çıkarma

Madde 19- Müzelerle müzelerin depo ve arşivlerindeki eserlerin eğitim, öğretim araştırma ve tanıtma amacı ile film ve fotoğraflarının çekilmesi, mülaj ve kopyalarının çıkarılması Bakanlığın iznine bağlıdır. Video, film ve film çekilmesi, mülaj , taklit, röprodüksiyon yapılması, kopya çıkartılması, stampaj alınması hususlarında Bakanlıkça, diğer hususlarda ise ilgili okul müdürlüklerince izin verilir.

Yabancı uyruklulara izin verilirken 14/01/1983 gün ve 83/5963 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı esas alınır. Müzelerle, müzelere bağlı birimlerde korunmaya değer kültür varlıklarının film ve fotoğraflarının çekilmesi, mülaj ve kopyalarının çıkarılması ile ilgili çalışma esasları Bakanlıkça hazırlanır.

Devretme, Satma ve Yok Etme

Madde 20- Okulun tarihi, Türk eğitim tarihi ve Türk tarihi bakımından tarihî değer taşıyan kültür varlıkları devredilemez, satılamaz ve yok edilemez. Ancak, Bakanlık gerekli görürse Eğitim Müzesi'ne veya diğer okul müzelerine devredilebilir.

Denetim

Madde 21- Bakanlık, gerekli gördüğü zamanlarda bu Yönerge hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığını inceletir.

Çalışma Saatleri

Madde 22- Müze, eğitim ve öğretimin devam ettiği günlerde açık bulundurulur.

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma, Tanıtma ve Okul Müzesi Kolu

Madde 23- Müze araştırmacısı bulunmayan okullarda Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma, Tanıtma ve Okul Müzesi Kolu gözetici öğretmeni, araştırmacının görevlerini yapar. Bu kolun üyeleri müze ile ilgili her türlü çalışmaya katılırlar.

Bakanlık Teşkilâtına Bağlı Diğer Kurumlardaki Müzeler

Madde 24- Okul bünyesi dışında kurulan diğer eğitim kurumlarındaki müzelerde de bu Yönerge hükümleri uygulanır. Örnek: (İzmir Buca Atatürk İzcilik Merkezi İzcilik Müzesi) gibi.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yürürlük Hükümleri

Yürürlük

Madde 25- Bu Yönerge onay tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 26- Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

Görsel 3.27

**ULUSAL VE RESMİ BAYRAMLAR İLE
MAHALLİ KURTULUŞ GÜNLERİ,
ATATÜRK GÜNLERİ VE TARİHİ
GÜNLERDE YAPILACAK
TÖREN VE KUTLAMALAR YÖNETMELİĞİ**

ULUSAL VE RESMİ BAYRAMLAR İLE MAHALLİ KURTULUŞ GÜNLERİ, ATATÜRK GÜNLERİ VE TARİHİ GÜNLERDE YAPILACAK TÖREN VE KUTLAMALAR YÖNETMELİĞİ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 16/4/2012
Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi : 5/5/2012
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5

No : 2012/3073
No : 28283

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Genel İlkeler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik; ulusal bayram Cumhuriyet Bayramı ve resmi bayramlar Ulusal Ege-menlik ve Çocuk Bayramı, Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı, Zafer Bayramı ile mahalli kurtuluş günleri, Atatürk günleri ve tarihi günlerin kutlanmasını sağlamak amacıyla yapılacak törenleri kapsar.

Tören ve kutlama ilkeleri⁽¹⁾

MADDE 2 – (1) Cumhurbaşkanının bulunduğu taşra tören ve kutlamalarında Başkent programı uygulanır.

(2) Dış temsilciliklerimizde yapılacak tören ve kutlamalar, Dışişleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürlüğüne verilecek talimata göre düzenlenir.

(3) Merkezinde birden fazla ilçe bulunan illerde ve bu ilçelerde kutlamalar, il kutlama komitesinin hazırlayacağı programa göre yapılır.

(4) Başkent dışında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başbakan veya Bakanların törene katılması durumunda;

a) Cumhuriyet Bayramı ve Zafer Bayramı tebrikatını, mahalli mülki amir ile birlikte kabul eder ve önde yer alırlar.

b) Şeref tribününde mahalli mülki amirden önce yer alırlar; bu durumda ekli (1) sayılı listede yer alan kişilere şeref tribününün durumuna göre mahalli mülki amir (...) ⁽¹⁾ ve belediye başkanından sonra sıra ile yer verilir.

c) Tören geçişini mahalli mülki amir (...) ⁽¹⁾ ve belediye başkanı ile birlikte şeref tribününde ayakta kabul ederek selamlar; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ile Başbakanın katılmadığı, birden fazla Bakanın bulunduğu durumlarda Resmi Gazetede Bakanlar Kurulu listesinde önde olan Bakan selamlamaya katılır.

ç) Tensipleri halinde çelenkleri mülki idare amiri (...) ⁽¹⁾ ve belediye başkanı ile diğerlerinden önce konulur.

(5) Çelenkler, bayramın bitim saatinde ilgili kurumun mensupları tarafından tören yapılmadan kaldırılır. Aksi halde belediye görevlileri veya kolluk tarafından tören yapılmadan kaldırılır.

(1) 26/10/2016 tarihli ve 2016/9386 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle, bu maddenin dördüncü fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan “, garnizon komutanı” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(6) Bayramların dışında anıtlara çelenk koymak isteyen kuruluş, kişi veya kişi toplulukları kırksekiz saat önceden mülki idare amirinden izin almak zorundadır. İzin alınmadan konulduğu görülen çelenkler, kolluk tarafından kaldırılır. (1)(2)

(7) Hava muhalefeti gibi zaruri hallerde, bayram programının bir kısmının veya tamamının en kısa sürede yapılmak üzere ertelenmesine mülki idare amirince karar verilir.

(8) Bayramın başlangıç ve bitiş saatleri arasında resmi kurumlar bayraklarla donatılır.

(9) Yönetmelikte yer almayan hususlarda mülki idare amirince gerekli düzenlemeler yapılır.

Tören ve kutlama komitelerinin oluşumu ve görevleri

MADDE 3 – (1) Başkentte;

a) Cumhuriyet Bayramı törenleri programının hazırlanması ve uygulanması Dışişleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürlüğünce, İçişleri Bakanlığıyla koordine edilerek yürütülür.

b) Zafer Bayramı törenleri, Dışişleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürlüğünce, Genelkurmay Başkanlığıyla koordine edilerek yürütülür.

(2) İl ve ilçelerde ulusal bayram, resmi bayramlar, mahalli kurtuluş günleri, Atatürk günleri ve diğer tarihi günlerin kutlanması, vali veya görevlendireceği vali yardımcısı veya kaymakamın başkanlığında; (...) ⁽³⁾ belediye başkanlığı, emniyet müdürlüğü, milli eğitim müdürlüğü, gençlik hizmetleri ve spor müdürlüğü ile mülki idare amirince uygun görülecek diğer kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımıyla oluşan komite tarafından düzenlenir.

(3) Tören ve kutlama programı illerde valinin, ilçelerde kaymakamın onayı ile yürürlüğe girer.

(4) Tören ve kutlama komitelerinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Ulusal bayram, resmi bayram ve tarihi günlerin anlam ve önemine uygun ve halkın azami derecede katılımını ve coşku ile kutlanmasını sağlayacak ve milli onur gereklerine uygun tören ve kutlama programlarını hazırlamak ve uygulanacak genel esasları belirlemek.

b) Kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının bu konuda yapacakları faaliyet ve hizmetlerde koordinasyon ve birliği sağlamak.

(1) Danıştay Onuncu Dairesinin 26/2/2016 tarihli ve E.: 2012/6278, K.: 2016/1072 sayılı Kararı ile bu Yönetmeliğin 2 nci maddesinin altıncı fıkrası iptal edilmiştir.

(2) Danıştay Onuncu Dairesinin 8/3/2017 tarihli ve E.: 2013/6, K.: 2017/1294 sayılı Kararı ile bu fıkra iptal edilmiştir.

(3) 26/10/2016 tarihli ve 2016/9386 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Yönetmeliğin 2 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "garnizon komutanlığı," ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Ulusal Bayram

Cumhuriyet Bayramı törenleri

MADDE 4 – (1) Cumhuriyetin ilan edildiği 29 Ekim günü ulusal bayramdır. Türkiye'nin içinde ve dışında Devlet adına yalnız 29 Ekim günü tören yapılır. Bayram 28 Ekim günü saat 13.00'te Başkentte yapılan yirmibirpâre top atışı ile başlar ve 29 Ekim günü saat 24.00'te son bulur.

(2) Cumhuriyet Bayramı törenleri aşağıdaki şekilde uygulanır:

a) Başkentte Cumhuriyet Bayramı törenleri:

1) Anıtkabir'e Cumhurbaşkanı tarafından çelenk konulur ve İstiklal Marşı ile birlikte bayrak göndere çekilir.

2) Cumhurbaşkanı tarafından Cumhurbaşkanlığında tebrikat kabul edilir.

3) Cumhurbaşkanı tarafından törene katılanların ve halkın bayramı kutlanır.

4) İstiklal Marşı ile bayrağın göndere çekilmesini müteakip tören geçişi ve programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

5) (Değişik:RG-24/10/2019-30928-C.K.-1702/1 md.) Cumhuriyet Bayramı kabul töreni Cumhurbaşkanı tarafından düzenlenir.

b) Başkent dışında Cumhuriyet Bayramı törenleri:⁽¹⁾

1) Atatürk anıt veya büstüne mülki idare amiri (...) ⁽¹⁾ ve belediye başkanı tarafından çelenk konulur. Mahallin en büyük mülki idare amirliğine ait çelenk anıtın alt kaidesinin tam ortasına, (...) ⁽¹⁾ belediyeye ait çelenk ise soluna konulur. Çelenk konulduktan sonra İstiklal Marşı ile birlikte bayrak göndere çekilir. ⁽¹⁾

2) Mülki idare amiri tarafından tebrikat, ekli ⁽¹⁾ sayılı listede yer alan sıraya göre makamında kabul edilir.

3) Mülki idare amiri tarafından, beraberinde (...) ⁽¹⁾ belediye başkanı olduğu halde, törene katılanların ve halkın bayramı kutlanır, İstiklal Marşı ile birlikte bayrak göndere çekilir. ⁽¹⁾

4) Mülki idare amiri tarafından bayramın anlam ve önemini belirten konuşma yapılır.

5) Tören geçişi mülki idare amiri (...) ⁽¹⁾ ve belediye başkanı tarafından şeref tribününden selamlanır. ⁽¹⁾

6) Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

7) (Değişik:RG-24/10/2019-30928-C.K.-1702/1 md.) Cumhuriyet Bayramı kabul töreni vali tarafından düzenlenir.

⁽¹⁾ 26/10/2016 tarihli ve 2016/9386 sayılı Bakanlar Kurulu Eki Yönetmeliğin 3 üncü maddesiyle, bu bendin (1) numaralı alt bendinde yer alan “garnizon komutanı” ve “Türk Silahlı Kuvvetlerine ait çelenk onun sağına,” ibareleri, (3) numaralı alt bendinde yer alan “garnizon komutanı ve” ibaresi ile (5) numaralı alt bendinde yer alan “garnizon komutanı” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.”

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Resmi Bayramlar

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenleri

MADDE 5 – (1) Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı 23 Nisan günü saat 08.00’de başlar ve saat 24.00’te son bulur.

(2) (1) numaralı alt bendinde yer alan “, garnizon komutanı” ve “Türk Silahlı Kuvvetlerine ait Milli Eğitim Bakanı, günün anlam ve önemini belirten mesajını medya aracılığıyla bildirir.

(3) Milli Eğitim Bakanı bir il törenine katılır.

(4) Atatürk anıt veya büstüne milli eğitim müdürlüğü tarafından çelenk konulur. Çelenk konulduktan sonra İstiklal Marşı ile birlikte bayrak göndere çekilir.

(5) Kutlama komitelerince hazırlanan programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Programda tören geçişi ve tebrikata yer verilmez. ⁽¹⁾

Atatürk’ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı törenleri

MADDE 6 – (1) Atatürk’ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı 19 Mayıs günü, Atatürk’ün 19 Mayıs 1919’da Samsun’da karaya çıktığı saat olan 07.00’de başlar ve saat 24.00’te son bulur.

(2) Gençlik ve Spor Bakanı, günün anlam ve önemini belirten mesajını medya aracılığıyla bildirir.

(3) Gençlik ve Spor Bakanı bir il törenine katılır.

(4) Atatürk anıt veya büstüne gençlik hizmetleri ve spor müdürlüğü, bulunmaması halinde mülki amirin görevlendireceği bir müdürlük tarafından çelenk konulur. Çelenk konulduktan sonra İstiklal Marşı ile birlikte bayrak göndere çekilir.

(5) Kutlama komitelerince hazırlanan programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Programda tören geçişi ve tebrikata yer verilmez. ⁽¹⁾

Zafer Bayramı törenleri

MADDE 7 – (1) Zafer Bayramı, 30 Ağustos günü saat 07.00’de başlar ve saat 24.00’te son bulur. Saat 12.00’de Başkentte yirmibir pârâ top atışı yapılır.

(2) Zafer Bayramı törenleri aşağıdaki şekilde uygulanır:

a) Başkentte Zafer Bayramı törenleri:

1) Anıtkabir’e Cumhurbaşkanı tarafından çelenk konulur ve İstiklal Marşı ile birlikte bayrak göndere çekilir.

2) Cumhurbaşkanı tarafından Cumhurbaşkanlığında tebrikat kabul edilir.

3) Cumhurbaşkanı tarafından törene katılanların ve halkın bayramı kutlanır.

4) İstiklal Marşı ile birlikte bayrağın göndere çekilmesini müteakip tören geçişi ve programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

5) (Değişik:RG-24/10/2019-30928-C.K.-1702/2 md.) Zafer Bayramı kabul töreni Cumhurbaşkanı tarafından düzenlenir.

b) Başkent dışında Zafer Bayramı törenleri:⁽¹⁾

1) Atatürk anıt veya büstüne mülki idare amiri (...)⁽¹⁾ ve belediye başkanı tarafından çelenk konulur. Mahallin en büyük mülki Amirliğine ait çelenk anıtın alt kaidesinin tam ortasına, (...) ⁽¹⁾ belediyeye ait çelenk ise soluna konulur. Çelenk konulduktan sonra İstiklal Marşı ile birlikte bayrak göndere çekilir.

2) Mülki idare amiri beraberinde (...) ⁽¹⁾ belediye başkanı olduğu halde tebrikatı, ekli (1) sayılı listede yer alan sıraya göre makamında kabul eder.

3) Mülki idare amiri tarafından, beraberinde (...) ⁽¹⁾ belediye başkanı olduğu halde, törene katılanların ve halkın bayramı kutlanır, İstiklal Marşı ile birlikte bayrak göndere çekilir.

4) Tören geçişi mülki idare amiri (...) ⁽¹⁾ ve belediye başkanı tarafından şeref tribününden selamlanır.

5) Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

6) (Değişik:RG-24/10/2019-30928-C.K.-1702/2 md.) Zafer Bayramı kabul töreni vali tarafından düzenlenir.

⁽¹⁾ Danıştay Onuncu Dairesinin 8/3/2017 tarihli ve E.: 2013/6, K.: 2017/1294 sayılı Kararı ile bu fıkranın son cümlesi iptal edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Tarihi Günler

Mahalli kurtuluş günleri, Atatürk günleri ve diğer tarihi günler

MADDE 8 – (1) Mahalli kurtuluş günleri, Atatürk günleri ve diğer tarihi günlerin kutlama faaliyetleri; Başkentte Ankara Valiliği, Başkent dışında valilikler ve kaymakamlıklarca oluşturulacak kutlama komiteleri tarafından belirlenir. Programda, günün anlam ve önemine uygun olarak yapılacak bilimsel toplantı, konferans, sergi, yarışma, tiyatro, halk oyunları, gösteriler ve konser gibi faaliyetler yer alır. Programda tören geçişi ve tebrikata yer verilmez.

BEŞİNCİ BÖLÜM Son Hükümler

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesinde; Başkentteki tören ve kutlamalarda Dışişleri Bakanlığı, Başkent dışındaki tören ve kutlamalarda İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

MADDE 10 – (1) 14/8/1981 tarihli ve 8/3456 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği, 3/3/1982 tarihli ve 8/4400 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Törenler Yönetmeliği ve 4/9/1973 tarihli ve 7/7058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Resmi Bayramlar ve Anma Günlerinde Anıtlara Konulacak Çelenklerin Hazırlanma, Taşınma ve Sunulması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

EK MADDE 1- (Ek: 7/11/2016-2016/9506 K.)

(1) Başkent dışındaki törenlerde, garnizon komutanının, Jandarma Teşkilatının ve Sahil Güvenlik Teşkilatının başındaki en üst rütbeli personelden rütbe ve kıdemce daha üst olduğu yerlerde;

a) Bu Yönetmeliğin 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yer alan “mahalli mülki amir”; aynı fıkranın (ç) bendinde, 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin (1) ve (5) numaralı alt bentlerinde, 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin (1) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan “mülki idare amiri” ibarelerinden sonra “garnizon komutanı” ibaresi yer alacak şekilde ilgili hükümler uygulanır.

b) Bu Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “başkanlığında;” ibaresinden sonra “garnizon komutanlığı” ibaresi yer alacak şekilde ilgili hüküm uygulanır.

c) Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendi ile 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde yer alan “beraberinde” ibaresinden sonra “garnizon komutanı” ibaresi yer alacak şekilde ilgili hükümler uygulanır.

ç) Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan “Mahallin en büyük mülki idare amirliğine ait çelenk anıtın alt kaidesinin tam ortasına,” ve 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan “Mahallin en büyük mülki amirliğine ait çelenk anıtın alt kaidesinin tam ortasına,” ibarelerinden sonra gelmek üzere “Türk Silahlı Kuvvetlerine ait çelenk onun sağına” ibaresi yer alacak şekilde ilgili hükümler uygulanır.

d) Bu Yönetmeliğe ekli (1) sayılı listenin (2) numaralı sırasında yer alan “general ve amiraller” ibaresinden sonra gelmek üzere “garnizon komutanı” ibaresi yer alacak şekilde ilgili hüküm uygulanır.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) SAYILI LİSTE ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾
BAŞKENT DIŞINDAKİ İLLERDE TEBRİKATA GİRİŞ SIRASI

1. TBMM üyeleri
2. Mahallin en büyük komutanı, general ve amiraller (...)⁽¹⁾
3. Büyükşehir belediye başkanı, bakan yardımcısı, il belediye başkanı
4. Cumhuriyet başsavcısı, adli yargı adalet komisyonu başkanı, bölge adliye ve bölge idare mahkemesi başkanları, bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcısı, idare ve vergi mahkemeleri başkanları, üniversite rektörleri, baro başkanı
5. Vali yardımcısı, kaymakamlar, il genel kolluğunun en üst amirleri, il genel meclisi başkanı ile ilçe belediye başkanları
6. Rektör yardımcısı, fakülte dekanları, enstitü ve yüksekokul müdürleri
7. Genel ve özel bütçeli kuruluşların üst yöneticileri
8. Valilikçe belirlenecek sayıda (...)⁽¹⁾ silahlı kuvvetler mensupları
9. **Hakimler, savcılar**, noter odası başkanı⁽²⁾
10. İktidar partisi, ana muhalefet partisi ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan diğer partilerin (alfabetik sıraya göre) il başkanları
11. Dekan yardımcısı, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcısı
12. Resmî Gazetede Bakanlar Kurulu listesindeki sıraya göre bakanlıkların bölge ve il teşkilatındaki amir, başkan ve müdürleri, il milli eğitim müdürlüğünce belirlenecek ilköğretim ve ortaöğretim okul müdürleri
13. Kamu bankalarının müdürleri, KİT ve TRT üst yöneticileri
14. Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunmayan siyasi partilerin il başkanları (alfabetik sıraya göre)
15. İl genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri
16. O yerdeki mesleki kuruluşlar ve en fazla üyeye sahip basın kuruluşunun temsilcileri
17. Özel banka müdürleri
18. Kamu yararına çalışan dernek başkanları, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıf başkanları⁽³⁾

NOT:

1. Başkent protokol listesinde yer alan kişilerin ilde bulunması halinde bunların yeri mülki idare amirince Başkent protokolü esas alınarak belirlenir.
2. İlçelerde tebrikata giriş sırası ildeki sıraya göre belirlenir.

16/4/2012 TARİHLİ VE 2012/3073 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN TABLO			
Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin		2012/3073 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin Değişen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Tarihi	Numarası		
26/10/2016	2016/9386	2, 3, 4, 7, (1) sayılı Liste	27/10/2016
7/11/2016	2016/9506	EK MADDE 1	25/11/2016
4/12/2017	2017/11100	(1) sayılı Liste	20/1/2018
Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Cumhurbaşkanlığı Kararının		2012/3073 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin Değişen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Tarihi	Numarası		
23/10/2019	1702	4, 7	24/10/2019

(1) 26/10/2016 tarihli ve 2016/9386 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Yönetmeliğin 5 inci maddesiyle, bu listenin (2) numaralı sırasında yer alan “, garnizon komutanı” ve (8) numaralı sırasında yer alan “, garnizon komutanınca tespit edilecek” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Danıştay Onuncu Dairesinin 8/3/2017 tarihli ve E.: 2013/6, K.: 2017/1294 sayılı Kararı ile bu listenin 9 uncu sırasında yer alan “Hakimler, savcılar” ibaresi iptal edilmiştir.

(3) 4/12/2017 tarihli ve 2017/11100 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle, bu listenin (18) numaralı sırasında yer alan “Kamu yararına çalışan dernek başkanları” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıf başkanları” ibaresi eklenmiştir.

Görsel 3.28

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR ÇİZELGESİ

EĞİTİM KURUMU SOSYAL ETKİNLİKLER YILLIK ÇALIŞMA PLANI BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR ÇİZELGESİ

1. Dünya İlk Yardım Günü (Eylül ayının ikinci cumartesi günü)
2. İlköğretim Haftası (Eylül ayının 3. haftası)
3. Öğrenciler Günü (İlköğretim Haftasının son günü)
4. Gaziler Günü (19 Eylül)
5. 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü *
6. Dünya Okul Sütü Günü (28 Eylül)
7. Mevlid-i Nebi Haftası (Diyanet İşleri Başkanlığınca belirlenecek haftada)
8. Disleksi Haftası (Ekim ayının ilk haftası)
9. Dünya Disleksi Günü (Ekim ayının ilk haftasının perşembe günü)
10. Hayvanları Koruma Günü (4 Ekim)
11. Ahilik Kültürü Haftası (8-12 Ekim)
12. Dünya El Yıkama Günü (15 Ekim)
13. Birleşmiş Milletler Günü (24 Ekim)
14. Cumhuriyet Bayramı (29 Ekim)
15. Kızılay Haftası (29 Ekim-4 Kasım)
16. Organ Bağışı ve Nakli Haftası (3-9 Kasım)
17. Lösemili Çocuklar Haftası (2-8 Kasım)
18. Atatürk Haftası (10-16 Kasım)
19. Dünya Diyabet Günü (14 Kasım)
20. Afet Eğitimi Hazırlık Günü (12 Kasım)
21. Dünya Felsefe Günü (20 Kasım)
22. Dünya Çocuk Hakları Günü (20 Kasım)
23. Ağız ve Diş Sağlığı Haftası (21-27 Kasım)
24. Öğretmenler Günü (24 Kasım)
25. Dünya Engelliler Günü (3 Aralık)
26. Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkının Verilişi (5 Aralık)
27. Mevlana Haftası (7-17 Aralık)
28. İnsan Hakları ve Demokrasi Haftası (10 Aralık gününü içine alan hafta)
29. Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası (12-18 Aralık)
30. Enerji Tasarrufu Haftası (Ocak ayının 2. haftası)
31. Vergi Haftası (Şubat ayının son haftası)
32. Sivil Savunma Günü (28 Şubat)
33. Yeşilay Haftası (1 Mart gününü içine alan hafta)

34. Girişimcilik Haftası (Mart ayının ilk haftası)
35. Dünya Kadınlar Günü (8 Mart)
36. Bilim ve Teknoloji Haftası (8-14 Mart)
37. İstiklal Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü (12 Mart)
38. Tüketiciyi Koruma Haftası(15-21 Mart)
39. Şehitler Günü (18 Mart)
40. Yaşlılar Haftası (18-24 Mart)
41. Türk Dünyası ve Toplulukları Haftası (21 Mart Nevruz gününü içine alan hafta)
42. Orman Haftası (21-26 Mart)
43. Dünya Tiyatrolar Günü (27 Mart)
44. Kütüphaneler Haftası (Mart ayının son pazartesi gününü içine alan hafta)
45. Kanser Haftası (1-7 Nisan)
46. Dünya Otizm Farkındalık Günü (2 Nisan)
47. Kişisel Verileri Koruma Günü (7 Nisan)
48. Dünya Sağlık Günü/Dünya Sağlık Haftası (7-13 Nisan)
49. Turizm Haftası (15-22 Nisan)
50. Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı (23 Nisan)
51. 26 Nisan Dünya Fikri Mülkiyet Günü (26 Nisan)
52. Kût'ül Amâre Zaferi (29 Nisan)
53. Bilişim Haftası (Mayıs ayının ilk haftası)
54. Trafik ve İlk Yardım Haftası (Mayıs ayının ilk haftası)
55. İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası (4-10 Mayıs)
56. Vakıflar Haftası (Mayıs ayının 2. haftası)
57. Anneler Günü (Mayıs ayının 2. Pazarı)
58. Engelliler Haftası (10-16 Mayıs)
59. Müzeler Haftası (18-24 Mayıs)
60. Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı (19 Mayıs)
61. Dünya Arı Günü (20 Mayıs)
62. Etik Günü (25 Mayıs)
63. İstanbul'un Fethi (29 Mayıs)
64. Hayat Boyu Öğrenme Haftası (Haziran ayının ilk haftası)
65. Çevre Koruma Haftası (Haziran ayının 2. haftası)
66. Babalar Günü (Haziran ayının 3. pazarı)
67. Zafer Bayramı (30 Ağustos)
68. Mahalli Kurtuluş Günleri ve Atatürk Günleri ile Tarihi Günler (Gerçekleştiği tarihlerde)

*Ders yılının başladığı ikinci hafta içerisinde anma programları uygulanır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ESASLARI

Ölçme, herhangi bir niteliği gözlemek ve gözlem sonucunu sayılarla ya da başka sembollerle ifade etmektir. Değerlendirme ise bir yargılama işlemidir ve ölçme sonucunun bir ölçütle karşılaştırılmasına dayanır. Değerlendirmenin bir amacı da öğrencinin öğrenmesini geliştirmek ve desteklemektir.

Eğitimin her alanında ölçme ve değerlendirme olmak zorundadır. Aksi takdirde eğitim sürecinin sonunda yeterli bilgi ve beceriye ulaşıp ulaşılmadığı, uygulanan eğitim programının başarılı olup olmadığı belirlenemeyecektir. Duyarlı, doğru, uygun, destekleyici nitelikte gerçekleştirilen ölçme ve değerlendirme, öğrenme için bir gerekliliktir.

Ölçme ve Değerlendirme;

- Öğretmenin öğrenciyi tanımasını sağlar.
- Öğrenciye güçlü ve zayıf olduğu alanlar konusunda geri bildirim sağlar.
- Öğrenciye, davranışını nasıl değiştireceği veya geliştireceği konusunda geri bildirim sağlar.
- Öğrencinin almaya hazır olduğu dersler, yapması gereken tamamlayıcı çalışmalar, girebileceği iş ve okulların tavsiye edilmesi vb. konular hakkında verilecek kararların temelini hazırlar.
- Öğretmen ve yöneticiye geleceğe ilişkin planlar yapmasında kaynaklık eder.
- Eğitim ve öğretim hizmetinin daha nitelikli yapılmasını sağlar.
- Öğretmenin daha iyi bir şekilde rehberlik yapmasını sağlar.
- Öğretmene kendini tanıması ve öğretim yöntemlerinin ne derece yeterli olduğu konusunda geri bildirim sağlar.
- Öğrencinin durumu ve gelişimi hakkında velilerin bilgilendirilmesine olanak sağlar. Böylece velilerin öğretim sürecine katılmalarına yardımcı olur.

Eğitimde, programların istenilen başarıyı gösterip göstermediği, öğrencilerden beklenen bilgi, beceri ve tutumların gelişip gelişmediği, ölçme ve değerlendirme yoluyla tespit edilir. Ölçme ve değerlendirme ile eğitim ve öğretim sürecinin sürekli izlenmesi her aşamada ortaya çıkan sorunları tespit ve düzenleme imkânı verir.

Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı çerçevesinde yapılacak ölçme ve değerlendirme daha çok duyuşsal niteliktedir. Bu özelliklerin ölçülmesinde objektif göstergelerin bulunma olasılığı daha sınırlıdır. Bu durum mutlaka dikkate alınmalıdır. Öğrencilerin notla değerlendirilmediği unutulmamalıdır. Öğrenciler sevmedikleri, istemedikleri bir konuda çalışmaya zorlanmamalıdır. Öğrencilerin sınıf içinde ve sınıf dışında yaptıkları çalışmalar desteklenmeli ve sergilenmelidir.

Bu öğretim programı ile öğrencilerin, okul dışındaki gerçek dünyayla uyum içinde olmasını sağlayacak becerileri kazanması planlanmıştır. Ölçme ve değerlendirme, öğrencinin gerçek yaşamla kendi bilgileri arasında ilişki kurmasını ve karşılaştığı problemlere farklı çözüm yolları üretebilmesini sağlar.

Günümüz Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları

Yeni öğretim programlarında benimsenen ölçme ve değerlendirme yaklaşımının özellikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

1. Sonucun yanı sıra sürece de odaklanma,
2. Bilginin hatırlanmasından ziyade uygulanmasına, yapılandırılmasına ve öğrencilerin üst düzey becerilerini sergilemelerine önem verme,
3. Yazıya dayalı soyut görevlerden çok, gerçek hayata ilişkin, performansa dayalı görevlere önem verme,
4. Örtülü, belirsiz ölçütlerden ziyade açık ve belirgin ölçütleri tercih etme,
5. Sadece öğretimin sonunda değil, öğretimin her aşamasında sürekli ölçme ve değerlendirme etkinlikleri gerçekleştirme,
6. Not vermenin yanı sıra etkili ve zamanında geri bildirim ağırlık verme,
7. Tek yöntemle ölçme yerine çok yöntemle ölçme yapma,
8. Ne kadar öğrenildiğini tespit etmenin yanı sıra nasıl öğrenildiğini de belirleme,
9. Rekabet yerine iş birliğini destekleme.

Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programında, bireysel farklılıkları dikkate alan öğrenci merkezli öğretim ve öğrenme stratejileri benimsenmiştir. Bu nedenle ölçme ve değerlendirme de öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını sergilemeleri için farklı değerlendirme araçlarının kullanımını gerektirir. Değerlendirme ile sadece öğrenme ürünü değil, öğrencilerin öğrenme süreçleri de izlenir ve bu süreç değerlendirilerek gerektiğinde uygulanan sınıf etkinlikleri değiştirilir.

Eğitim-öğretim sürecinde, öğrencileri değerlendirebilmek için gözlemler, görüşmeler, performans görevleri, öz değerlendirme formları, projeler, posterler, öğrenci ürün dosyaları, dereceleme ölçekleri vb. araç ve yöntemler kullanılabilir.

Öğretmenler ünitelerdeki kazanımlara uygun değerlendirme yöntemlerini kendileri de geliştirerek kullanabilirler. Örneğin, derslerin işlenişi sürecinde öğrencilerin yapılan etkinliklere katılma düzeylerini ölçmek için gözlem formlarını, öğrencilerin grup etkinliklerine katılımlarını ölçmek için grup değerlendirme formlarını, üniteler sonunda öğrencilerin hangi becerilere sahip olduklarını anlamaları için öz değerlendirme formlarını kullanarak değerlendirme yapabilirler. Ayrıca etkinlik sonlarında birkaç açık uçlu soruyla yapılacak değerlendirme öğretmenlere yapacakları değerlendirmelerde ve alacakları kararlarda önemli ipuçları verecektir.

Öğrencileri değerlendirmek için öğretmenlere yardımcı olmak amacıyla örnek formlar ve ölçekler verilmiştir. Bu formlar aynen kullanılabileceği gibi amaca uygun değişiklikler yapılarak da kullanılabilir. Bu formlara veya ölçeklere göre öğrencileri değerlendirirken ölçütlere göre hangi alanda yeterli oldukları, hangi alanlarda eksiklikleri bulunduğu belirlenebilir. Eksiklikleri varsa bu eksiklikleri gidermeye yönelik gereken önlemler alınır.

Aşağıda, süreçte yapılan değerlendirme etkinliklerine yönelik bazı örnekler verilmiştir:

Değerlendirme Araç ve Yöntemleri

Görüşme (Mülakat): Öğrencilerle yapılan görüşmeler, öğrencilerin çalışmalarının ve konuları anlama düzeylerinin daha iyi değerlendirilmesine yardım eder.

Aşağıda örnek görüşme soruları verilmiştir:

- Bir olayı (konuyu, yöntemi, fikri) değişik yolla açıklayabilir misin?
- Bu etkinliği tekrar yapsaydın aynı sonuçları bulur muydun?
- Bu etkinliği daha kolay yapmanın başka bir yolu var mı?
- Bu konuyla ilgili “gerçek yaşamdan” bir örnek verebilir misin?

Gözlemler:

Çıktılarının görülebildiği bazı alanlarda bu yöntem oldukça kullanışlıdır. Uygulamada hız ve zaman önemlidir. Gözlemler, öğrenciler hakkında doğru ve çabuk bilgiler sağlar. Öğretmen, öğrencilerin:

- Soru ve önerilerine verilen cevaplarını,
- Sınıf içindeki tartışmalara katılımlarını,
- Grup çalışmalarına ve tartışmalarına katılımlarını,
- Öğretmenin, öğrenmeyle ilgili yaptığı materyallere ve yerine getirdiği görevlere öğrencinin gösterdiği tepkiyi gözlemler.

Aşağıdaki noktalar, öğretmenlere gözlem yapmada kolaylık sağlayacaktır.

- Ölçütleri koyarken bütün öğrenciler için aynı standartları kullanınız.
- Her öğrenciyi birkaç kez gözlemleyiniz.
- Her öğrenciyi değişik durumlarda ve farklı günlerde gözlemleyiniz.
- Her öğrenciyi değişik özelliklerine, becerilerine ve davranışlarına göre değerlendiriniz.
- Öğrenci için doldurulan gözlem formunu gözlem yaparken kaydediniz.

Sözlü Sunum

Sözlü sunum konuşma, dil eğitimi, dil sanatları gibi birçok alanda kullanılabilir. Öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri hakkında iyi bilgi sağlar. Kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarı ya da akran değerlendirme ölçekleri ile değerlendirme yapılabilir. Sözlü sunumlar öğrencilerin hatırlama, kavrama ve hitap düzeyleri hakkında bilgi toplamak için uygun araçlardır. Aynı zamanda problem çözme becerileri de bu yöntemle ölçülebilir.

Performans Değerlendirme

Öğrencilerin bilgi ve becerilerini ortaya koyarak oluşturdukları çalışma, ürün ya da etkinliklerin değerlendirilmesi süreci, “performans değerlendirme” olarak ifade edilebilir. Bunun yanında performans değerlendirme, öğrencilerin gerçek yaşam problemlerine akademik bilgilerini uygulayabilme ve bunu problem üzerinde gösterebilme becerileriyle ilgilenir, öğrencilerin öğrendiklerini gerçek durumlarda göstermelerini sağlar.

Performans değerlendirmenin belli aşamaları vardır. Bu aşamalar:

Amacın belirlenmesi: Performans değerlendirmede sürecin mi sonucun mu yoksa her ikisinin birlikte mi değerlendirileceğine karar verilmelidir.

Performans ölçütlerinin belirlenmesi: Performansın ölçütleri, öğrencinin bir etkinliği tam bir şekilde yapması için göstermesi gereken belli davranışları tanımlar. Performans ölçütlerinin belirlenmesi aşamasında, önce değerlendirilecek performansın belirlenmesi gerekmektedir. Ardından, belirlenen performansın özellikleri tanımlanmalıdır. Bu ölçütlerin sayısının çok fazla olmaması (10-15) gerekmektedir. Bunlar, gözlemlenebilir davranış veya ortaya çıkacak ürün şeklinde açık ifadelerle belirtilmelidir.

Performansın ya da ürünün gözlemlenebileceği ortam oluşturma: Öğrencinin performansını güvenilir biçimde değerlendirmek için gözlemlerin birden fazla tekrarlanması gerekmektedir. Gözlem sayısı, yapılacak değerlendirmenin önemine ve gözlem için gereken süreye göre belirlenmelidir.

Performansın puanlanması: Performansın değerlendirilmesi, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi ve hikâye kayıtlarıyla yapılır. Performans değerlendirmede puan belirleme son adımdır. Bu puanlama sistemi performans ölçütlerine dayanmalıdır. Bununla beraber performans değerlendirmenin amacı, puanlamayı etkiler (Airasian, 1994).

Performansın değerlendirilmesinde aşağıdaki noktalara dikkat edilmelidir:

1. Performans değerlendirmede, öğrencilere ödevi tamamlamaları için verilen süre, ödevin niteliğine göre ayarlanmalıdır.
2. Ödev, birçok beceriyi kapsamalıdır.
3. Ödevlerin bazıları bireysel ödevler, bazıları ise grup ödevleri şeklinde verilmelidir.
4. Ödev hem ürüne hem de sürece odaklanmalıdır.
5. Performans değerlendirmek için performans ödevleri, projeler ve öğrenci ürün dosyaları kullanılır.

a) Performans ve proje görevleri

Bir konu hakkında derinlemesine inceleme yapılması amacıyla verilen soru veya sorular, ödev veya proje olarak adlandırılmaktadır. Ödev ve proje kavramları çoğu zaman eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Aslında bazı ödevler kapsamına göre proje olarak nitelendirilebilir. Fakat bu iki kavram arasında bazı farklılıklar olması nedeniyle bu kavramlar ayrı ayrı ele alınmalıdır.

Performans görevleri, öğrencinin sahip olduğu bilgi ve becerileri günlük yaşamla da ilişkilendirerek ortaya koymasını gerektiren kısa dönemli çalışmalardır. Performans görevi, öğrencilerin bilgi ve becerilerini gerçek yaşam durumlarına uygun olarak kullanmalarını gerektirir. Çok çeşitli konularda performans görevi verilebilir.

Aşağıda, bunlara bazı örnekler verilmiştir:

- Bir konu hakkında yazı yazma (makale, anı vb.)
- Sergi oluşturma,
- Başka zamanlarla yerlerle veya kültürlerle ilgili hayalî bir mizansen oluşturma,
- Müzik veya resim çalışmalarını, ait oldukları döneme veya kültüre göre sınıflandırma,
- Bir konuyla ilgili afiş, poster, broşür vb. hazırlama,
- Bir oyun, piyes vb. yazma ve sergileme,
- Herhangi bir şey için bir sınıflama şeması geliştirme, kategorileri açıklama ve doğruluğunu savunma,
- Deney yapma,
- İki çalışmayı (resim, müzik parçası, dans veya oyun) yarattıkları ruh hâli açısından karşılaştırma,
- Bir tiyatro oyununa eleştiri yazma,
- Bir oyun için sahne ve kostüm hazırlama,
- Bir editöre çevre sorunları hakkında bir mektup yazma,
- Tanıdığı bir kişinin biyografisini yazma,

Projeler, geniş içerikli ve uzun süreli performans görevleridir. Proje çalışmaları, ünitelerde yer alan kazanımları kapsayan ayrıntılı ödevlerdir. Bireysel ya da grup olarak yapılabilir. Proje konusu, öğrenci tarafından veya öğretmenin hazırlayacağı listeden seçme yoluyla belirlenebilir. Öğrenci, projenin amacını, izlenecek yolları, kullanılacak malzemeleri ve karşılaşılabilecek durumları önceden planlar. Gerekliğinde öğretmeninden yardım alabilir.

Proje sürecinin olumlu yanları aşağıdaki gibi sıralanabilir:

Proje geliştirme süreci uzun, kompleks ve zorlu bir süreç olduğundan bu ödevler, öğrencilerin yaratıcılık, araştırma, iletişim gibi üst düzey zihinsel becerilerini geliştirir.

Projenin tasarımıyla ortaya konulmasına kadar geçen süreç, aynı zamanda bilimsel süreç basamaklarını da içereceğinden bilimsel süreç becerilerinin gelişmesine de yardımcı olur.

Proje çalışması, öğrencilerin grupla çalışma becerisinin geliştirilmesini sağlar.

Proje süreci öğrencileri teknolojiyi aktif olarak kullanmaya yönelteceğinden öğrencilerin teknolojiyi

kullanma becerisi kazanmalarına yardımcı olur.

Proje çalışmasında bilgi öğrenciye doğrudan verilmediği için öğrenciler proje konularında yaparak yaşayarak, inceleyerek bilgi kazanırlar. Projeler, bu nedenle yapılandırmacı öğrenme kuramı için uygun yöntemlerden birisidir.

b) Öğrenci Ürün Seçki Dosyası

Ürün dosyası, öğrencinin çalışmalarının toplandığı bir dosyadır. Bu dosyaya öğrencinin yaptığı en iyi çalışmalar konur.

Ürün dosyasına, öğrencinin haftalık veya günlük yaptığı çalışmalarının içinden seçilen örnekleri ve öğretmenin yaptığı sınav evrakları, resimler, fotoğraflar, boyama çalışmaları, ses veya görüntü kayıt kasetleri, proje çalışmaları, performans görevleri, kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları, velilerden gelen bilgiler, araştırma soruları, kavram haritaları, öğrenci görüşlerini yansıtan formlar vb. konulabilir.

Çeşitli amaçlarla öğrenci ürün dosyası hazırlanabilir. Amaçlarına göre öğrenci ürün dosyaları “sergileme tipi”, “belgeleme tipi”, “sınıf tipi” ve “değerlendirme tipi” olarak sınıflandırılabilir. Ölçme ve değerlendirmenin amacına uygun olanı ise “değerlendirme tipi” dosyalardır.

Değerlendirme amaçlı öğrenci ürün dosyası kullanımı, içeriğin belirlenmesi ve değerlendirmenin yapılması olmak üzere iki aşamalıdır.

Öğrenci ürün dosyası içeriğinin belirlenmesi aşamasında, dosyanın amacı ile dosyaya alınacak çalışmaların seçiminde ve değerlendirilmesinde kullanılacak ölçütler belirlenir.

Amacın belirlenmesi: Öğretmenin, öğrenci ürün dosyasını ne amaçla kullanacağına karar vermesi gerekir. Öğrenci ürün dosyaları;

- Öğrencilerin performansları hakkında velilerine bilgi vermek,
- Öğrencilerin zaman içerisindeki gelişimlerini görmek,
- Bir sonraki yıl, görev alacak öğretmene, öğrencilerin tipik performans kayıtlarını sağlamak,
- Ders programı üzerinde daha çok durulması (geliştirilmesi) gereken konuları belirlemek,
- Öğrencileri notla değerlendirmek gibi amaçlarla kullanılabilir.

Öğrencilerin belli bir derste bir konuyla ilgili örnek çalışmalarını göstermeyi amaçlayan bir öğrenci ürün dosyasının kapsamı, öğrencinin kompozisyon yazma veya sözlü okuma çalışmalarını gösteren bir öğrenci ürün dosyasına oranla daha geniş olacaktır. Eğer öğrenci ürün dosyası öğrencinin konuyla ilgili en iyi çalışmalarını gösterme amaçlı ise öğrencinin yaptığı çalışmalara yönelik yeni uygulamalar toplandıkça öğrenci ürün dosyasının içeriği değişecektir ancak öğrenci ürün dosyasının amacı ne olursa olsun, sürecin değerlendirilmesi için öğrencinin yaptığı ilk uygulamalar, öğrenci ürün dosyasında saklanacaktır (Ariasian, 1994).

Ürün dosyasında bulunacak çalışmaların seçiminde kullanılacak ölçütlerin belirlenmesi, amaca bağlı olarak hangi tür çalışmaların nasıl seçileceği, kimler tarafından toplanacağı, kimlerin karar vereceği, hangi sıklıkta toplanacağı ve nasıl değerlendirileceği önemlidir. Özellikle dosyaya girecek olan çalışmaların belirlenmesi sürecinde, öğrencilerin katılımının sağlanması onlardaki sorumluluk ve sahiplenme duygusunu geliştireceği için önemlidir.

Ürün dosyasındaki çalışmalara ait değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesi: Dosya içerisinde istenen çalışmaların örnekleri, yaratıcı çalışmalar, deneysel veriler, orijinal modeller, hikâyeler ve makaleler gibi çalışma ürünleri vb. yer alabilir. Bu ürünlerden hangilerinin değerlendirileceğinin belirlenmesi ve sınırlandırılması önemlidir. Gerek dosyada yer alacak çalışmaların gerekse bunların içinden değerlendirilecek ürünlerin seçiminde öğretmenler, öğrencilere aşağıdakilere benzer soruları yöneltebilir:

- Bu çalışma neyi ifade ediyor?
- Bu bölümü, çalışmanı neden ürün dosyasına koymak istiyorsun?
- En iyi yaptığın şey ne?
- Hangi konuda çok iyi/başarılı olduğunu düşünüyorsun?
- Hangi bölümler, kısımlar geliştirilmeli?
- Tekrar denesen neleri değiştirir, eklerdin?
- Neden bu çalışmayı seçtin?
- Bu çalışmada en çok neyi beğendin?
- Burada senin için önemli olan ne?
- Bu, yaptığın çalışmaları en iyi ifade eden örnek mi?

Ayrıca öğretmen, her çalışmanın üzerine (yargılamamak kaydıyla) düşüncesini gösteren, çalışmayı tanımlayan, etkinliğin nasıl başladığını açıklayan, parçanın neden seçildiğini anlatan, ders işleme hedefleri açısından çalışmanın ne anlam taşıdığını açıklayan notlar yapıştırabilir.

Performansın değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarları, kontrol listeleri, görüşme ve gözlem formları, öz-akran-grup değerlendirme formları vb. kullanılabilir.

Dereceli Puanlama Anahtarı

Gözlemlere ait puanları, tanımlanmış kategorilerden (ölçüt ya da ölçütler) uygun düşen boyuta kaydetmemizi sağlayan bir değerlendirme aracıdır. Dereceli puanlama anahtarı 3 bölümden oluşur:

1. Değerlendirme ölçütleri: Kabul edilebilir cevapları, kabul edilemez cevaplardan ayırmak için kullanılır. Örneğin, öğretmenler yazılı kompozisyonları değerlendirirken organizasyon, yapısal içerik, sözcük seçimi vb. gibi değerlendirilebilir ölçütler kullanırlar.

2. Ölçüt tanımlamaları: Öğrencilerin değerlendirilmek istenen cevaplarındaki niteliksel farklılıkları tanımlama yolunu ifade eder. Örneğin, bir kompozisyonda organizasyon değerlendirilecekse bu ölçütlerden en yüksek puanı alan öğrencinin kompozisyonu organizasyon açısından hiç hata içermemelidir.

3. Puanlama stratejisi: Puanlama bütünsel ya da analitik biçimde olabilir. Hangisinin kullanılacağı değerlendirmenin amacına bağlıdır. Verilecek olan karar, grupları yerleştirme, seçme veya derecelendirme gibi genel bir kararsa bütünsel puanlama daha uygun olacaktır. Bu tür kararları verebilmek için öğretmen tek ve ortalama bir puanlama ile bütünsel değerlendirme yolları aramak zorundadır. Öte yandan, değerlendirmenin amacı, öğrencilerin karşılaştığı zorlukları belirlemek ya da bireysel performans değerlendirme ölçütlerine göre, öğrenci gelişimini öğrenmekse her performans ölçütünün ayrı ayrı değerlendirildiği analitik puanlama uygundur. Her iki durumda da performans ölçütleri uyarlanan puanlama ve oranlama yaklaşımına yön verir (Airasian,1994). Öğretmenler, öğrencilerinin öğrenme ürünlerini toplam puan olarak değerlendirmek istediklerinde bütünsel puanlama stratejisini kullanırlar. Bütünsel puanlama ölçeği, süreçten çok sonuçla ilgilidir. Sonuca ulaşmak için aşılacak bireysel basamaklarla değil, toplam performans ya da sonuçla ilgilidir. Öğretmenler, öğrencilerinin çalışmalarının ya da ürünlerinin farklı boyutlarını farklı puanlayarak değerlendirmek istediklerinde ise analitik puanlama stratejisini kullanırlar. Analitik puanlama ölçeği, değerlendirme sürecinin farklı aşamalarında aranan cevapları puanlamada işe yarar.

Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı: Burada, önce performans veya ürünün parçalarının ayrı ayrı puanlanmasını, sonra da bu puanları toplayarak toplam puanın hesaplanmasını gerektirir. Bu ölçekler, çalışmanın ya da ürünün farklı boyutlarına, farklı notlar vermek amacıyla oluşturulur.

Bütüncül Dereceli Puanlama Anahtarı: Öğretmenin genel süreci veya ürünü bir bütün olarak, parçalarını dikkate almadan puanlamasıdır. Bu yöntem öğrenme ürünleri toplam puan olarak değerlendirilmek istendiğinde kullanılır.

Hazırlanan dereceli puanlama anahtarı ödevlerle birlikte öğrencilere verilmelidir. Öğrenci çalışmasının hangi ölçütlere göre değerlendirileceğini önceden bilmelidir.

Kontrol Listeleri: Gözlenen performansın ya da ürünün belirlenen performans ölçütlerine ne derece uyumlu olduğu kontrol listeleri kullanılarak belirlenebilir. Kontrol listeleri, öğrenciden beklenen davranışın özelliklerine ilişkin detaylı bilgileri içeren ve öğrenci performansının eksik noktalarını belirleme amacıyla kullanılan araçlardır. Kontrol listelerinde var veya yok, evet veya hayır şeklinde puanlanabilen bir dizi davranış, özellik veya nitelik bulunur. Kontrol listeleri genellikle, daha küçük parçalara ayrılabilen ve karmaşık davranışları belirlemek için uygundur.

Bazı değerlendirme listeleri öğrencinin görevi (etkinliği) yerine getirirken sık yaptığı hataları da gösterebilir. Bu durumda +1 gibi bir puan her bir pozitif davranış için , -1 gibi bir puan her bir hata için, 0 ise davranışın gözlenemediği durumlar için verilir. Kontrol listeleri “evet” “hayır” ; “var” “yok” veya 0-1 şeklinde değerlendirilir. Bu listeler, davranışın gözlemci tarafından gözlemlenme fırsatının olmadığı durumları da belirten ifadelerin eklenmesiyle davranışın gözlenemediği durumları da belirleme şansı verir.

Kontrol listeleri kullanırken bazı olumsuzluklar da ortaya çıkabilir. Bunlardan biri, öğretmene davranış ile ilgili gözlemlendiği ya da gözlemlenmediği şeklinde iki ölçüt sunmasıdır. Kontrol listelerinin başka bir dezavantajı da öğrencinin performansının belli bir puanlama sistemine göre değerlendirilmesidir. Her ne kadar öğrencilerin güçlü ve zayıf öğrenme davranışlarını belirlemeye yarasa da öğretmen, performansı belli bir puan ile değerlendirmek zorunda kalır ve performans sürecini kaydedemez.

Derecelendirme Ölçekleri: Kontrol listeleri, performansa ilişkin belirli ölçütlerin karşılanıp karşılanmadığıyla ilgili olan sınırlı durumlarda değerlendirme için uygun seçimdir fakat performans düzeylerini tanımlayan bir yapıya sahip değildir. Derecelendirme ölçekleri ise ölçülen özelliğe ilişkin performans çeşitli düzeyleriyle tanımlayabilir ve ölçütlerin ne dereceye kadar karşılandığını görmeye olanak sağlar.

SÖZLÜ SUNUM BECERİSİ İÇİN BÜTÜNCÜL DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Mükemmel (4)

- Genellikle göz teması kuruyor.
- Ses seviyesi her zaman uygun.
- Sunum boyunca istekli.
- Özet tamamen doğru.

Yeterli (3)

- Genellikle göz teması kuruyor.
- Ses tonu genellikle uygun.
- Sunumun genelinde istekli.
- Özette bir veya iki hata var.

Gelişmekte (2)

- Bazen göz teması kuruyor.
- Ses tonu bazen uygun.
- Sunumda ara sıra isteklilik gösteriyor.
- Özette bazı hatalar var.

Yetersiz (1)

- Nadiren göz teması kuruyor veya hiç göz teması kurmuyor.
- Ses tonu uygun değil.
- Sunumda nadiren isteklilik gösteriyor.
- Özette çok fazla hata var.

SÖZLÜ SUNUM BECERİSİNE YÖNELİK KONTROL LİSTESİ

Öğrencinin Adı Soyadı :

Ünitenin Adı :

Tarih :

Proje Görevi :

Ölçütler	Evet	Hayır
Dinleyiciyle göz teması kuruyor.		
Beden dilini etkili kullanıyor.		
Anlaşılır bir tonda konuşuyor.		
Yerinde vurgulamalar yapıyor.		
Akıcı konuşuyor.		
Gereksiz sesler çıkarmıyor.		
Düzgün ifadeler seçiyor.		
Gereksiz tekrar yapmıyor.		
Düşüncelerini ifade edebiliyor.		
Bilgiyi organize edebiliyor.		
Sonuç bölümünde özetleyebiliyor.		

SÖZLÜ SUNUM BECERİSİNE YÖNELİK DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Öğrencinin Adı Soyadı :

Ünitenin Adı :

Tarih :

Proje Görevi :

	DERECELER			
	Çok iyi (4)	İyi (3)	Orta (2)	Zayıf (1)
1. Dinleyiciyle göz teması kuruyor.				
2. Beden dilini etkili kullanıyor.				
3. Anlaşılır bir tonda konuşuyor.				
4. Yerinde vurgulamalar yapıyor.				
5. Akıcı konuşuyor.				
6. Gereksiz sesler çıkarmıyor.				
7. Düzgün ifadeler seçiyor.				
8. Gereksiz tekrar yapmıyor.				
9. Düşüncelerini ifade edebiliyor.				

ARAŞTIRMA BECERİSİ PUANLAMA ANAHTARI

Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı: Burada, önce performans veya ürünün parçaları ayrı ayrı puanlanır. Daha sonra da bu puanlar toplanarak toplam puan hesaplanır. Bu ölçekler, çalışmanın ya da ürünün farklı boyutlarına farklı notlar vermek amacıyla oluşturulur.

Aşağıda, araştırma becerisi için analitik puanlama anahtarı örneği verilmiştir.

ÖLÇÜTLER	1	2	3
Kaynakların Sayısı	Ulaşılan kaynaklar yetersiz.	Ulaşılan kaynaklar kısmen yeterli.	Ulaşılan kaynaklar yeterli.
Tarihsel Doğruluk	Çok fazla yanlış var.	Çok az yanlış var.	Açık bir yanlış yok.
Organizasyon	Bilgilerin düzenlenmesi akıcı ve etkili değil.	Bilgilerin düzenlenmesi kısmen akıcı ve etkili.	Bilgilerin düzenlenmesi, yeterince akıcı ve etkili.
Bibliyografya	Kaynakların çok azı etkili kullanılmış.	Kaynakların çoğu etkili kullanılmış.	Tüm kaynaklar, etkili kullanılmış.

GRUP ÇALIŞMALARI İÇİN ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı : **Ünitenin Adı** :
Sınıfı : **Tarih** :
Numarası : **Proje Görevi** :

Bu form grup içindeki çalışmalarınızı değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneği işaretleyiniz (X).

BECERİLER	DERECELER		
	Her zaman	Bazen	Hiçbir zaman
1. Başkalarının anlattıklarını ve önerilerini dinledim.			
2. Yönergeyi izledim.			
3. Arkadaşlarımı incitmeden teşvik ettim.			
4. Ödevlerimi tamamladım.			
5. Anlamadığım yerlerde sorular sordum.			
6. Grup arkadaşlarıma çalışmalarında destek oldum.			
7. Çalışmalarım sırasında zamanımı akıllıca kullandım.			
8. Çalışmalarım sırasında değişik materyaller kullandım.			

9. Bu etkinlikten neler öğrendim?

.....

.....

.....

10. Bu etkinlik sırasında grubumdaki arkadaşlarıma nasıl yardım ettim?

.....

.....

.....

11. Bu etkinlik sırasında en iyi yaptığım şeyler :

.....

.....

.....

Yorumlar :

.....

.....

.....

ÖĞRENCİ ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı : Ünitinin Adı :
 Sınıfı : Tarih :
 Numarası : Proje Görevi :

Bu çalışmada neler yaptım?

.....

Bu çalışmada neler öğrendim?

.....

Bu çalışmada başarılı olduğum bölümler

.....

Bu çalışmada en çok zorlandığım bölümler

.....

Çalışmamı yaparken beklemediğim nelerle karşılaştım?

.....

Bu çalışmayı tekrar yapsaydım şu şekilde yapardım

.....

Öz değerlendirme, bireysel veya kendini değerlendirme olarak da adlandırılabilir. Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini, özellikle başarı düzeylerini ve öğrenme sonuçlarını yargılamaları olarak açıklanabilir. Temel amaç, öğrencilerin öz değerlendirme becerilerini geliştirmektir. Çünkü yaşam boyu öğrenme, bireylerin yalnızca bağımsız çalışmalarını değil; aynı zamanda kendi başarımları ve gelişimlerini değerlendirmelerini zorunlu kılar. Değerlendirme süreci, öğrencinin öğrenmeye yaklaşımı, becerileri, kendi güç ve zayıflıkları hakkında değerlendirme yapmasını sağlar. Öğrencinin kendi düşüncelerini kontrol edebilme, yani kişinin planlama ve problem çözme becerisini geliştirir.

GRUP DEĞERLENDİRME

Gruptaki Öğrenciler : **Ünitenin Adı :**
Proje Görevi :
Sınıfı : **Tarih :**
Yönerge : Aşağıdaki her bir ölçütün ne düzeyde yeterli olduğunu göz önüne alarak grubu değerlendiriniz.

BECERİLER	DERECELER				
	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sıklıkla	Her zaman
Grup üyeleri birbirleriyle yardımlaşır.					
Grup üyeleri birbirlerinin düşüncelerini dinlerler.					
Grup üyelerinin her biri çalışmalarda rol alır.					
Grup üyeleri birbirlerinin düşüncelerine ve çabalarına saygı gösterir.					
Grubun her üyesi birbirleriyle etkileşim içerisinde tartışır.					
Grup üyeleri ulaştıkları sonucu birbirlerine iletir.					
Grup üyeleri bireysel sorumluluklarını yerine getirir.					
Grup üyeleri bilgilerini diğerleriyle tartışır.					
Grup üyeleri birbirlerine güvenir.					
Grup üyeleri birbirlerini cesaretlendirir.					
Grup üyeleri söz hakkının adil bir biçimde paylaşılmasına özen gösterirler.					
Grupta birbiriyle çatışan görüşler olduğunda gruptakiler bunları tartışmaya açarlar.					
Çalıştıkları konuda, grup üyeleri ortak bir görüş oluşturur.					
Grubun verimli bir şekilde çalışması sağlanır.					
Grup üyeleri birlikte çalışmaktan hoşlanırlar.					

Yorumlar

.....

.....

.....

.....

ÖĞRENCİ GÖZLEM FORMU

Açıklama :Bu form, etkinlik süresince öğrencilerin yapılan çalışmalara katılma düzeylerini gözlemeniz amacıyla hazırlanmıştır.

Adı ve Soyadı : **Ünitenin Adı** :
Sınıfı : **Tarih** :
Numarası : **Proje Görevi** :

BECERİLER	DERECELER				
	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sıklıkla	Her zaman
	1	2	3	4	5
I. DERSE HAZIRLIK					
1. Bilgi kaynaklarına nasıl ulaşacağını bilir.					
2. Ulaştığı kaynaklardan etkin bir biçimde yararlanır.					
3. Derse değişik yardımcı kaynaklarla gelir.					
4. Derse hazırlıklı gelir.					
Toplam					
II. ETKİNLİKLERE KATILMA					
1. Görüşü sorulduğunda söyler.					
2. Yeni ve özgün sorular sorar.					
3. Belirttiği görüşler ve verdiği örnekler özgündür.					
4. Dersi iyi dinlediği izlenimi veren sorular sorar.					
Toplam					
III. İNCELEME – ARAŞTIRMA - GÖZLEM					
1. Bilgi toplamak için çeşitli kaynaklara başvurur.					
2. Kendisine verilen kaynaklarla yetinmeyip başka kaynaklar araştırır.					
3. İnceleme ve araştırma ödevlerini özenerek yapar.					
4. Gözlemlerini dikkatli bir şekilde yapar.					
5. Gözlemleri sonucunda mantıksal çıkarımlarda bulunur.					
6. Araştırma ve inceleme sonucunda genellemeler yapar.					
Toplam					
IV. BİLİMSEL YÖNTEM					
1. Bilinenlerden bilinmeyeni kestirir.					
2. Verileri çizelgelere ve grafiklere dönüştürür.					
3. Yönteme uygun deney yapar.					
4. Deney sonuçlarını doğru yorumlar.					
5. Deneye uygun rapor yazar.					
6. Deneyin sonucunu sunar.					
7. Araştırma inceleme ve deney sonuçlarından genellemelere ulaşır.					
Toplam					
GENEL TOPLAM					

PROJE DEĞERLENDİRME FORMU

Adı ve Soyadı : Ünitinin Adı :
 Sınıfı : Tarih :
 Numarası : Proje Görevi :

BECERİLER	DERECELER				
	Zayıf	Kabul Edilebilir	Orta	İyi	Çok İyi
	1	2	3	4	5

I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ

Projenin amacını belirleme					
Projeye uygun çalışma planı yapma					
Grup içinde görev dağılımı yapma					
İhtiyaçları belirleme					
Farklı kaynaklardan bilgi toplama					
Projeyi plana göre gerçekleştirme					
Ekip çalışmasını gerçekleştirme					
Proje çalışmasının istekli olarak gerçekleştirilmesi					

TOPLAM**II. PROJENİN İÇERİĞİ**

Türkçeyi doğru ve düzgün yazma					
Bilgilerin doğruluğu					
Toplanan bilgilerin analiz edilmesi					
Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma					
Toplanan bilgileri düzenlenme					
Kritik düşünme becerisini gösterme					
Yaratıcılık yeteneğini kullanma					

TOPLAM**III. SUNU YAPMA**

Türkçeyi doğru ve düzgün konuşma					
Sorulara cevap verebilme					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek şekilde sunma					
Sunuyu hedefe yönelik materyalle destekleme					
Sunuda akıcı bir dil ve beden dilini kullanma					
Verilen sürede sunuyu yapma					
Sunum sırasındaki öz güvene sahip olma					
Severek sunu yapma					

TOPLAM**GENEL TOPLAM**

ÖĞRETMENİN YORUMU

Not: Yukarıda 1-5 arasında verilenler birer derecedir. Burada önemli olan öğrencilerin başarısını 5 (çok iyi) düzeyine çıkarmaktır.

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

Değerlendiren öğrencinin : Tarih :
 Grup numarası : Ünite :
 Adı soyadı : Sınıfı :
 Sosyal Etkinlik Proje Görevi:
 1. Arkadaşının adı soyadı :
 2. Arkadaşının adı soyadı :

Aşağıdaki ifadelerle ilgili olarak kendinizi ve iki arkadaşınızı (Zayıf ise 1) (Orta ise 2) (İyi ise 3) (Çok iyi ise 4) puanlarıyla değerlendiriniz.

BECERİLER	Her Zaman			Projenin Başında			Projenin Sonunda			Hiçbir Zaman		
	Ben	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım	Ben	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım	Ben	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım	Ben	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım
Etkinliğe katılımında gönüllüdür.												
Görevini zamanında yerine getirir.												
Farklı kaynaklardan bilgi toplayıp sunar.												
Grup arkadaşlarının görüşlerine saygılıdır.												
Arkadaşlarını uyarırken olumlu bir dil kullanır.												
Aletleri kullanırken dikkatli ve titizdir.												
Malzemeleri kullanırken israf etmez.												
Temiz, tertipli ve düzenli çalışır (Kullandığı aletleri yerine koyar, kirlettiklerini temizler vb.).												
Sonuçları tartışırken anlaşılır konuşur, konuşulanları anlar.												

SOSYAL ETKİNLİKLER PROJE ÖNERİ FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı :

Sınıfı ve Numarası :

Projenin Önerildiği Tarih :

Ders Öğretmeni :

- Not** : Proje önerileri aşağıdaki bilgileri içeren birkaç sayfadan ibaret olmalıdır.
- Sunuş** : Öğrencinin bu projeyi yapma amacı ve genel olarak beklediği sonuçlar yazılmalıdır.
- Süreç** : Hangi çalışmaların yapılacağı ve bu projeden kimin ya da kimlerin nasıl yararlanacağı aşamalarıyla gösterilmelidir.
- Sonuçların analizi ve** : Bu bölüm proje gerektiyorsa doldurulmalıdır. Sonuçların nasıl ele alınacağı ve analiz edileceği belirtilmelidir.
- Kaynakça** : Yararlanılan tüm kaynaklar eklenmelidir.
- Tahmini Bütçe** : Projenin gerçekleştirilmesi sırasında yapılacak işler için para gerekiyorsa bu bölümde hangi aşamada ne kadar para gerektirdiği belirtilmelidir.
- Zaman Çizelgesi** : Projenin hangi zamanda, hangi işin kim tarafından ve nerede yapılacağını gösteren bir çizelge eklenmelidir. (Ek-14/1,Ek-14/2)
- Ekler** : Varsa ekler konulmalıdır.

NOT : Proje önerilerinin kabul edilmesi ve uygulanması sonrasında Proje Sonuç Raporu hazırlanmalıdır.

Proje çalışmaları, proje önerilerinin kabul edilmesinden sonra başlamalıdır.

Proje önerileri kabul ve uygulaması sonucunda öğrenciler tarafından, aşağıdaki formata uygun bir şekilde sonuç raporu hazırlanır.

SOSYAL ETKİNLİKLER PROJE SONUÇ RAPORU

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı ve numarası :

Tarih :

Kapak Sayfası : Öğrencinin bu projeyi yapma amacı veya problemi bir kapak sayfasında belirtilmelidir.

Teşekkür sayfası : Varsa çalışmalar sırasında yardımları olan kişilere (danışman öğretmen, veli, ailenizdeki diğer kişiler) teşekkür edilecek sayfadır.

İçindekiler sayfası : Proje dosyasında içindekiler sayfası bulunmalıdır.

Giriş : Yapılan çalışmanın konusu, amacı, ne yapılmak istendiği, bu raporun kimlerin işine yarayabileceği gibi konular yer alır.

Süreç : Planlanan çalışmaların plana uygun gidip gitmediği ve nedenleri, proje önerisinde gösterildiği hâlde yapılamayan çalışmalar ve nedenleri, hangi çalışmaların yapıldığı belirtilmelidir.

Sonuçların analizi : Yapılan çalışmaların sebep sonuç ilişkileri proje çalışmasının etkileri projenin yapılması sırasında ortaya çıkan düşünceler, planlanmayıp da uygulama sırasında gerektiği fark edilen ancak planlanmadığı için uygulanmayan çalışmalar ve planlansaydı proje sonuçlarına olabilecek etkileri, gibi konular yanında;

- Nerede hata yapıldı?
- Hangi konularda başarılı olundu?
- Elde edilen bilgiler işe yarar mı, anlamlı mı, yeterince bilgiye ulaşıldı mı?
- Mantıksal hatalar var mı?
- Elde edilenler ikna edici mi?
- Bir sonuca veya cevaba varabilir miyim? gibi soruların cevapları da bu bölümde yer alır.

Sonuç : Bu proje sırasında neler öğrenildi, hangi beceriler kazanıldı? Proje hedeflerine ulaştı mı? Bu çalışmaların sonucunda kimlerin yararlandığı veya hangi ürünlerin alındığı, proje geliştirilmek istense başka hangi çalışmaların yapılabileceği gibi konular yer alır.

Kaynakça : Yararlanılan tüm kaynaklar eklenmelidir.

Ekler : Resimler, fotoğraflar, alıntılar ve tüm çalışmaları içeren her türlü belgeler bu bölüme eklenmelidir.

Tüm proje raporları danışman öğretmen rehberliğinde yapılacak ve değerlendirilecektir.

Öğrencilerin ders kapsamında katıldıkları sosyal etkinlikler ile ilgili değerlendirme amaçlı dönüt alabilmek için her etkinlik sonunda aşağıdaki form öğrencilere doldurtulur.

SOSYAL ETKİNLİKLER ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU

1. Bu etkinlik başkalarına ne şekilde/nasıl yardımcı olmamı sağladı?

2. Etkinlikten kişisel olarak yararlandım mı?

3. Etkinlik davranış ve düşüncelerimde bir değişikliğe neden oldu mu?

4. Etkinlik yaratıcı düşüncemi destekler yapıda mıydı?

5. Yeni teknik ve becerileri öğrenmemi sağladı mı? Bu alanlardaki becerilerimi ve düzeyimi nasıl değerlendiriyorum?

6. Etkinliğe okullar arası veya uluslararası boyut kazandırabildim mi?

7. Çalışmalara katılmaktan hoşlandım mı?

8. Hangi yönlerde daha iyi olabilirdim?

9. Toplum hizmetinde yeterli olabildim mi?

10. Bu sosyal etkinliklere katılmamın en önemli katkısı ne oldu?

11. Sosyal etkinliklere katılmamın başka ne tür yararları oldu?

**ÖĞRENCİNİN
ADI SOYADI**

**TARİH
İMZA**

Açıklama : Öğrenci bu formdaki soruları cevaplandırarak formu ders öğretmenine verir.

Sosyal etkinlikler ve toplum hizmeti çalışmalarına katılan öğrencilere velilerinden izin aldıklarına dair aşağıdaki belge doldurtulur.

VELİ İZİN BELGESİ

Velisi bulunduğum sınıfı nolu öğrencinin planlanan toplum hizmeti çalışmasına katılmasında herhangi bir sakınca görmediğimi bildiririm.

Veli
Adı Soyadı

Adres :

Tel :

✂-----✂-----

Velisi bulunduğum sınıfı nolu öğrencinin planlanan toplum hizmeti çalışmasına katılmasında herhangi bir sakınca görmediğimi bildiririm.

Veli
Adı Soyadı

Adres :

Tel :

✂-----✂-----

Velisi bulunduğum sınıfı nolu öğrencinin planlanan toplum hizmeti çalışmasına katılmasında herhangi bir sakınca görmediğimi bildiririm.

Veli
Adı Soyadı

Adres :

Tel :

✂-----✂-----

Velisi bulunduğum sınıfı nolu öğrencinin planlanan toplum hizmeti çalışmasına katılmasında herhangi bir sakınca görmediğimi bildiririm.

Veli
Adı Soyadı

Adres :

Tel :

Bu form yapılacak sosyal etkinliklerde öğrencilerin ihtiyaç duymaları halinde yardım alabilecekleri veliler ile ilgili bilgi arşivi oluşturmak ve aynı zamanda velilerin etkinliklere katılımları için izin alınması amacıyla doldurulur.

GÖNÜLLÜ VELİ BAŞVURU FORMU

Adı Soyadı :

Mesleği :
Emekli ise emekli olduğu kurum :

Yaşı :

Sabit Telefonu :

Cep Telefonu :

Adresi :

Hangi işi yapabileceği :

1)

2)

3)

Yapacağı işin kesin tarihi ve saati :

Varsa yapılacak işe ilişkin belge ve sertifikası :

Varsa okul tarafından temin edilmesini istediği araç gereçler :

Okulun koordinasyonuna ihtiyaç duyulan kurum ve kuruluşlar :

Kendisinin koordinasyon sağlayacağı kurum ve kuruluşlar :

Gönüllü Veli

Sosyal Etkinlikler Kurulu Başkanı

Adı Soyadı

Adı Soyadı

İmzası

İmzası

SOSYAL ETKİNLİKLER PLANI

Öğrencinin / Öğrencilerin

Adı Soyadı :

Sınıfı ve numarası :

Tarih :

Sıra nu	Etkinliğin İsmi	Etkinlik Türü	Öğrencinin Rolü	Yapılacağı Kurumlar	Yapılacağı Tarihler
1					
2					
3					
4					
5					

KÜLTÜREL ETKİNLİKLER RAPORU

Sosyal etkinliğin adı:	
Etkinliğin konusu ve amacı:	
Etkinlik çeşidi (Konser, opera, bale, tiyatro,vb.):	
Grup çalışması ise grup üyeleri:	
Etkinliğin düzenlendiği kurum:	
Yer:	
Tarih:	Süre:
Etkinlik esnasındaki göreviniz (dinleyici, konuşmacı, izleyici, v.s.):	
Kültürel etkinliğe hazırlanmak için neler yaptınız?	
Ne tür zorluklar ve problemlerle karşılaştınız? Nasıl başa çıktınız?	
Etkinlik için gittiğiniz kurum içinde ne gibi sorumluluklar üstlendiniz, neler yaptınız?	
Bu etkinlik sırasında yardım aldınız mı? Aldığınız yardımı anlatınız.	
Bu etkinliğe katılmadan önce neler öğrenmeyi bekliyordunuz?	
Bu etkinlikte gerçekte neler öğrendiniz?	
Bu etkinlik size ne gibi faydalar sağladı? Etkinlik sonrasında sizde ne tür kabiliyet, tutum ve değerler gelişti?	
Bu etkinlikte gerçekleştirmek istediğiniz amaçlara ulaşabildiniz mi? Nasıl?	
Aynı etkinliği tekrar uygulasanız neleri değiştirdiniz?	
Eğer bu etkinliğe devam ederseniz bir sonraki aşamada ne yapmak istersiniz?	
Kazandığınız deneyimleri hayatınızda nasıl kullanacağınızı düşünüyorsunuz?	
Uygulamış olduğunuz topluma hizmet etkinliğinin yararlı olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?	
Etkinliği gerçekleştirdiğiniz kurumda bu uygulamaya devam edilmesi gerektiğini düşünüyor musunuz? Neden?	
Etkinlik sırasında en çok zorluk çektiğiniz konu neydi?	
Etkinlik sırasında kendinizi en rahat hissettiğiniz konu neydi?	
Ek açıklamalar	

Görsel 3.29

SOSYAL ETKİNLİK DERSİ ÜRÜN DOSYAM

ADI :

SOYADI :

NUMARASI :

SINIFI :

İÇİNDEKİLER

1. SOSYAL ETKİNLİK DERSİ ALANINDAKİ ÖZ GEÇMİŞİM
2. ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASINI GENEL DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ
3. ÜRÜN KONTROL LİSTESİ
4. ÜRÜN BİLGİLERİ
5. ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI SUNUM YÖNERGESİ
6. ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI ÖĞRENCİ ÖZET FORMU
7. ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI ÖĞRETMEN ÖZET FORMU
8. VELİ GERİ BİLDİRİM FORMU
9. VELİYE YAZILMIŞ ÖRNEK MEKTUP
10. ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI DEĞERLENDİRME FORMU
11. ÖĞRENCİ ÖZ DEĞERLENDİRME FORMLARI
12. AKRAN DEĞERLENDİRME FORMLARI
13. PERFORMANS GÖREVLERİ
14. PROJELER

NOT: 11 ve 12. maddelerde belirtilen formlar yıl içinde yapılan çalışmalarla ilgili olarak doldurulacaktır. Proje ve performans görevleriyle ilgili raporlar çalışmalardan sonra ürün dosyasına konulacaktır.

SOSYAL ETKİNLİK ALANINDAKİ ÖZGEÇMİŞİM

ANAHTAR SORULAR

- Şimdiye kadar katıldığım sosyal etkinlikler nelerdir?

.....
.....
.....
.....
.....

- Sosyal etkinlik dersinde en çok yapmak istediğim toplum hizmeti nedir?

.....
.....
.....
.....
.....

- Okul dışında yaptığım etkinlikler nelerdir?

.....
.....
.....
.....
.....

- Sosyal etkinlik dersinde başka nelerin olmasını isterdim?

.....
.....
.....
.....
.....

- Gelecekle ilgili yapmak istediklerime bu dersin nasıl bir katkısı olabilir?

.....
.....
.....
.....

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASININ GENEL DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		
Bütünlük	Evet	Hayır
Dosyamda bulunması gerekenlerin tümü var.		
Çalışmamı yaparken diğer derslerimden de yararlandım.		
Seçtiğim ürünler yıl boyunca edindiğim becerileri yansıtıyor.		
Dosyamın kapağını kendimi en iyi yansıtacak şekilde hazırladım.		
Tertip ve Düzen		
Tüm çalışmalarım için uygun başlıklar kullandım.		
Çalışmalarımı içindekiler bölümünde belirttiğim sıraya göre dosyaladım.		
Tüm çalışma kâğıtlarım temiz ve düzenlidir.		
Yansıtma		
Seçtiğim çalışmalar güçlü yanlarımı ve gelişimimi yansıtıyor.		

ÜRÜN KONTROL LİSTESİ		
Çalışmalar	Evet	Hayır
Çalışmamın taslağını hazırladım.		
Çalışmayı zenginleştirecek tablo, resim, fotoğraf vb. hazırladım.		
Çalışmamı geliştirme aşamasında öğretmenimin, ailemin ve arkadaşlarımdan yararlanarak gerekli ekleme ve çıkarmaları yaptım.		
Çalışmamı yazım ve anlatım kurallarına uygunluğu açısından gözden geçirip gerekli düzeltmeleri yaptım.		
Çalışmamı sunmaya hazır hale geldim.		

ÜRÜN BİLGİLERİ

Bu çalışmadaki hedefim :

Çalışmamın aşamaları :

1.

2.

3.

4.

Ürünümü seçme gerekçelerim :

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmamda şunları çok iyi yaptım :

.....
.....
.....
.....

Çalışmamın şu alanlarında biraz daha gayret gösterebilir ve yardım alabilirdim :

.....
.....
.....
.....

Belirlediğim hedefe şu kadar ulaştım :

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmamla ilgili şunları da ürün öz değerlendirme formunda söylemek isterim:

.....
.....
.....
.....

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI ÖĞRENCİ ÖZET FORMU	
ADI SOYADI :	
KONU :	
TARİH :	
Başlangıçtaki Dosya	Dosyanın Son Hali
Çalışmalarım önce nasıldı?	Şimdi nasıl gidiyor?
Çalışmalarım ne denli açık ve anlaşılırdı?	Çalışmalarım şimdi ne denli açık ve anlaşılır?
Beklentilerim ne denli gerçekçiydi?	Bu konuda şimdi ne düşünüyorum?
Geliştirilmeye açık alanlar başlangıçta nelerdi?	Şimdi hangi alanlar geliştirilmeye açık?

ÖĞRENCİ ÜRÜN DOSYASI ÖĞRETMEN ÖZET FORMU

ADI SOYADI :

KONU :

TARİH :

Başlangıçtaki Dosya

Dosyanın Hali

Geliştirilmeye açık alanlar başlangıçta nelerdi?

Şimdi hangi alanlar geliştirilmeye açık?

ÖNERİ KUTUSU

SOSYAL DUYARLILIK ÖĞRENME ALANI İÇİN ÖNERİLEN İNTERNET SİTELERİ

www.akut.org.tr
www.afad.gov.tr
www.ailevecalisma.gov.tr/
www.ailevecalisma.gov.tr/chgm
www.tiesf.gov.tr/
www.turkiyedepremvakfi.org.tr/
www.tsd.org.tr
www.bedd.org.tr
www.tev.org.tr

ÇEVRE VE DOĞA ÖĞRENME ALANI İÇİN ÖNERİLEN İNTERNET SİTELERİ

www.tarimorman.gov.tr
www.cbs.gov.tr
www.ogm.gov.tr
www.ecologicalfootprint.com
www.footprintnetwork.org
www.bugday.org
www.wwf.org.tr
www.tema.org.tr
www.unesco.org.tr
www.unicef.org/turkey

KÜLTÜR VE SANAT ÖĞRENME ALANI İÇİN ÖNERİLEN İNTERNET SİTELERİ

www.muze.gov.tr
www.sanalmuze.gov.tr
www.kultur.gov.tr
www.devtiyatro.gov.tr
www.dtgm.gov.tr
www.atam.gov.tr
www.idso.gov.tr
www.aassm.org.tr
www.antalyasenfoni.gov.tr

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

A

ASİT YAĞMURLARI : Kükürt oksit ve azot oksit gazlarıyla kirlenmiş atmosferlerde yağmur damlalarının bu maddelerle reaksiyonu sonucu oluşan ve pH değeri 7.0'ın altında olan yağışlar.

B

BOTANİK BAHÇELERİ : Otsu veya çalı türü bitkilerin yetiştirildiği ve incelemelerinin yapıldığı halka açık bahçe, botanik parkı, nebatat bahçesi.

Ç

ÇEŞM-İ BÜLBÜL : 1. Bülbülün gözü. 2. İnce ve renkli cam çubukların yüksek ısıda eriyip, su gibi olmuş camın içine yerleştirilmesinden sonra camın dönerek burulmasıyla oluşturulan formlar.

E

EBRU SANATI : Kâğıt süslemeciliğinde kitre, kola vb. yapıştırıcılarla yoğunlaştırılmış su üzerine, neft yağı ile sulandırılmış yağlı boya damlatılarak yapılan ve kâğıda geçirilen süs.

EKOLOJİK AYAK İZİ : Doğal değerlerin sürdürülebilmesi için gerekli olan biyolojik üretken alan miktarı.

EKOLOJİK DENGE : İnsan ve diğer canlıların varlık ve gelişmelerini doğal yapılarına uygun bir şekilde sürdürebilmeleri için gerekli olan şartların bütünü.

EKOSİSTEM : Bir alandaki canlı birliklerin ve cansız varlıkların hepsinin birden oluşturduğu sistem.

ENDEMİK : Sadece bir bölgede yetişen veya yaşayan (bitki, hayvan).

K

KAATI SANATI : Kâğıt üzerinde ince oyma sanatı.

KOLÂJ : Kumaş, tahta vb. malzemelerle yapılan, kâğıt veya kartona yapıştırılan resim, kesyap.

KÜRESEL ISINMA : İnsan tarafından atmosfere verilen gazların sera etkisi yaratması sonucunda, dünya atmosferi ve okyanuslarının ortalama sıcaklıklarında belirlenen artışa verilen isim.

KYOTO PROTOKOLÜ : Küresel ısınma ve iklim değişikliği konusunda mücadeleyi sağlamaya yönelik uluslararası antlaşma.

P

PEYZAJ : 1. Manzara, kır resmi anlamında, resim ve fotoğraf sanatına ait Fransızca bir terim. 2. Binaların dış mekânlarının, parkların, bahçelerin, yeşil alanların düzenlenmesi işi.

S

SERA GAZLARI : Sera etkisini destekleyen, atmosferde bulunan ve en çok ısı tutma özelliğine sahip olan bileşikler.

T

TİNSEL : Ruhsal.

KAYNAKÇA

- BRİDGE, Berna. Anlamlı Yaşamak, Beyaz Yayınları, İstanbul, 2003.
- DÖKMEN, Üstün. İletişim Çatışmaları ve Empati, Sistem Yayıncılık, İstanbul, 2005.
- DÖNMEZER, Sulhi. Sosyoloji, İ.İ.T.A.Nihad Sayar-Yayın ve Yardım Vakfı Yayınları, İstanbul, 1978.
- GÜRÜZ, Demet ve EĞİNLİ TEMEL, Ayşe. İletişim Becerileri, Nobel Yayınları, Ankara, 2008.
- KELEŞ, Ruşen. HAMAMCI, Can. Çevrebilim, İmge Yayınları, Ankara, 1993.
- KOCATÜRK, Utkan. Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, Edebiyat Yayınevi, Ankara, 1971.
- MEB, Ortaöğretim Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Sanat Eserlerini İnceleme Dersi Öğretim Programı (12. Sınıflar), Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara. 2006.
- MEB, Ortaöğretim Sosyal Etkinlik Dersi Öğretim Programı (9, 10, 11. ve 12. Sınıflar), Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara. 2009.
- OSBORNE, Richard. Yeni Başlayanlar İçin Felsefe, Çev. İbrahim Şener.Nokta Kitap, İstanbul ,2006.
- SELİMOĞLU, Cihan. DEMİRKUŞ, Nasip. Kalıcı Çevre Bilinci Öneminin Aşılmasına Yönelik Uygulama ve Etkinliklere Örnek Bir Çalışma, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Biyoloji Ana Bilim Dalı.
- SÖNMEZ, M. Faruk, AVAROĞULLARI, M. ve diğerleri, Topluma Hizmet Uygulamaları, Pegem Akademi Yayınları, İstanbul, 2009.

GÖRSELKAYNAKÇA

Kapak Görseli

<https://tr.123rf.com>, 11 Şubat 2021, 21:56

1. Ünite SOSYAL DUYARLILIK

- 1.1 <https://tr.123rf.com>, id: 39527146, 11 Şubat 2021, 17:46
- 1.2 <https://tr.123rf.com>, id: 131805453, 11 Şubat 2021, 17:43
- 1.3 <https://tr.123rf.com>, id: 76684676, 11, Şubat 2021, 17:47
- 1.4 <https://tr.123rf.com>, id: 42251916, 11 Şubat 2021, 17:49
- 1.5 <https://tr.123rf.com>, id: 34577432, 11 Şubat 2021, 17:55
- 1.6 <https://tr.123rf.com>, id: 120521746, 11 Şubat 2021, 17:49
- 1.7 <https://www.kizilay.org.tr/neler-yapiyoruz/sosyal-hizmetler>, 30 Ocak 2021, 08:30
- 1.8 * <https://tr.123rf.com>, id: 113413874, 11 Şubat 2021, 17:49
* <https://tr.123rf.com>, id: 117481382, 11 Şubat 2021, 17:52
* <https://www.kizilay.org.tr/>
* tema vakfı logosu <https://www.tema.org.tr>
- 1.9 <https://tr.123rf.com>, id: 95995245, 11 Şubat 2021, 20:49
- 1.10 <https://tr.123rf.com>, id: 66325464, 11 Şubat 2021, 20:32
- 1.11 <https://tr.123rf.com>, id: 69166676, 11 Şubat 2021, 20:05
- 1.12 Görsel Tasarım Uzmanı tarafından hazırlanmıştır.
- 1.13 <https://tr.123rf.com>, id: 32578298, 11 Şubat 2021, 19:07

2. Ünite ÇEVRE VE DOĞA

- 2.1 <https://tr.123rf.com>, id: 43366623, 11 Şubat 2021, 19:41
- 2.2 <https://tr.123rf.com>, id: 39948998, 11 Şubat 2021, 19:45
- 2.3 <https://tr.123rf.com>, id: 119611317, 11 Şubat 2021, 19:49
- 2.4 <https://tr.123rf.com>, id: 96422815, 11 Şubat 2021, 21:42
- 2.5 <https://tr.123rf.com>, id: 91132755, 11 Şubat 2021, 21:43
- 2.6 <https://tr.123rf.com>, id: 19824690, 11 Şubat 2021, 21:45
- 2.7 * <https://tr.123rf.com>, id: 103856150, 11 Şubat 2021, 21:46
* <https://tr.123rf.com>, id: 97457552, 11 Şubat 2021, 21:47
* <https://tr.123rf.com>, id: 39565892, 11 Şubat 2021, 21:47
* <https://tr.123rf.com>, id: 36674172, 11 Şubat 2021, 21:42
* <https://tr.123rf.com>, id: 67667214, 11 Şubat 2021, 21:48
- 2.8 <https://tr.123rf.com>, id: 119611315, 11 Şubat 2021, 21:56
- 2.9 <https://tr.123rf.com>, id: 8130801, 11 Şubat 2021, 21:34
- 2.10 <https://tr.123rf.com>, id: 120516405, 11 Şubat 2021, 21:43

- 2.11 <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/erzurum/gezilecekyer/tortum-selalesi> 03 Şubat 2021, 22:30
- 2.12 <https://tr.123rf.com>, id: 77719520, 11 Şubat 2021, 20:13
- 2.13 <https://tr.123rf.com>, id: 54580618, 11 Şubat 2021, 20:18
- 2.14 <https://tr.123rf.com>, id: 82770429, 11 Şubat 2021, 21:43
- 2.15 <https://tr.123rf.com>, id: 15360243, 11 Şubat 2021, 21:45
- 2.16 <https://tr.123rf.com>, id: 15976217, 11 Şubat 2021, 21:43
- 2.17 <https://tr.123rf.com>, id: 79376336, 11 Şubat 2021, 21:43
- 2.18 <https://tr.123rf.com>, id: 51986792, 11 Şubat 2021, 21:45
- 2.19 Görsel Tasarım Uzmanı tarafından hazırlanmıştır.
- 2.20 <https://tr.123rf.com>, id: 38132654, 11 Şubat 2021, 21:57

3. Ünite KÜLTÜR VE SANAT

- 3.1 <https://tr.123rf.com>, id: 36953607, 11 Şubat 2021, 22:05
- 3.2 <https://tr.123rf.com>, id: 37739717, 11 Şubat 2021, 22:06
- 3.3 <https://tr.123rf.com>, id: 104747079, 11 Şubat 2021, 22:06
- 3.4 <https://tr.123rf.com>, id: 52677097, 11 Şubat 2021, 22:07
- 3.5 <http://www.antalya.gov.tr/antalya-muzesi>, 11 Şubat 2021, 23:11
- 3.6 <https://tr.123rf.com>, id: 110813610, 11 Şubat 2021, 23:02
- 3.7 <https://tr.123rf.com>, id: 156925136, 11 Şubat 2021, 23:02
- 3.8 <https://tr.123rf.com>, id: 50216422, 11 Şubat 2021, 23:02
- 3.9 Görsel Tasarım Uzmanı tarafından hazırlanmıştır.
- 3.10 <https://tr.123rf.com>, id: 95649642, 11 Şubat 2021, 23:11
- 3.11 <https://tr.123rf.com>, id: 47687223, 11 Şubat 2021, 23:11
- 3.12 <https://tr.123rf.com>, id: 97938307, 11 Şubat 2021, 23:13
- 3.13 <https://tr.123rf.com>, id: 99879244, 11 Şubat 2021, 22:02
- 3.14 <file:///Users/mebizmir/Downloads/2459-Article%20Text-7097-1-10-20190923.pdf>, 11 Şubat 2021, 22:02
- 3.15 <https://izmir.ktb.gov.tr/TR-77445/buca.html>, 11 Şubat 2021, 22:03
- 3.16 <https://tr.123rf.com>, id: 33479527, 11 Şubat 2021, 22:02
- 3.17 <https://tr.123rf.com>, id: 33478153, 11 Şubat 2021, 22:02
- 3.18 <https://tr.123rf.com>, id: 14054787, 11 Şubat 2021, 22:07
- 3.19 <https://tr.123rf.com>, id: 31932728, 11 Şubat 2021, 22:05
- 3.20 <https://tr.123rf.com>, id: 47659763, 11 Şubat 2021, 22:09
- 3.21 <https://tr.123rf.com>, id: 13456074, 11 Şubat 2021, 22:10
- 3.22 <https://www.meb.gov.tr/ataturk/Fotograflar/EgitimKultur#gallery-38> Haziran 2021, 22:10
- 3.23 <http://www.meb.gov.tr/ataturk/Fotograflar/EgitimKultur#gallery-32>, 20 Ocak 2021, 22:02
- 3.24 <http://www.meb.gov.tr/ataturk/Fotograflar/EgitimKultur#gallery-41>, 11 Şubat 2021, 22:09
- 3.25 <https://tr.123rf.com>, id: 64639087, 11 Şubat 2021, 22:09
- 3.26 <https://tr.123rf.com>, id: 31842635, 11 Şubat 2021, 22:02
- 3.27 <https://tr.123rf.com>, id: 40051676, 11 Şubat 2021, 22:05
- 3.28 <https://tr.123rf.com>, id: 32502783, 11 Şubat 2021, 22:05
- 3.29 <https://tr.123rf.com>, id: 26555469, 11 Şubat 2021, 22:05

YÖNETMELİKLER

08/06/2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği”

Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 15 Ekim 2020 Tarihli ve 31275 Sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan şekli.

Ulusal ve Resmi Bayramlar ile Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliği